

Vuoden 2023 standardi (FSC-STD-FIN-02-2023)		Vuoden 2010 standardi (FSC-STD-FIN-01-01-2010)		Tila	Kommentti
Lajittelu 2023	Numerointi 2023	Lajittelu 2010	Numerointi 2010		
	1 Periaate 1		1 Periaate 1	Mukautettu	
	Organisaation tulee noudattaa kaikkia sen toimialueella sovellettavia lakeja, asetuksia ja kansallisesti ratifioituja kansainvälisiä sopimuksia ja yleissopimuksia.		Metsätaloudessa noudatetaan kaikkia kansallisia lakeja, kyseisen maan allekirjoittamia kansainvälisiä sopimuksia sekä FSC:n periaatteita ja kriteereitä.		
	2 1.1			Uusi	
	Organisaation tulee olla laissa määritelty oikeussubjekti, jolla on selkeä, dokumentoitu ja kiistaton laillinen rekisteröinti, ja jolla on oikeudellisesti toimivaltaisen viranomaisen kirjallinen valtuutus tietyille toimille.				
	3 1.1.1	21 2.1.1.5	Metsänomistajan tulee osoittaa alueen pitkäaikainen: a) maanomistus tai b) käyttöoikeus	Mukautettu	
	4 1.2	20 2.1	Maan ja metsien pitkäaikainen käyttöoikeus osoitetaan selkeästi (esimerkiksi omistus-oikeus, perinteen perustuva hallintaoikeus tai vuokrasopimukset on osoitettava).	Mukautettu	
	5 1.2.1			Uusi	
	Kiinteistönomistukset, laillisesti sitovat sopimukset, valtuutukset tai muut metsänhoito-oikeuden vahvistavat asiakirjat dokumentoidaan.				
	6 1.2.2			Uusi	
	Organisaatiolla on dokumentoitu sertifioitavan alueen rajat selkeästi kartalla.				
	7 1.3	2 1.1	Metsätaloudessa noudatetaan kansallisia ja paikallisia lakeja ja viranomaismääräyksiä.	Mukautettu	
	Organisaatiolla tulee olla metsätalouksikäytön toimimiseen lailliset oikeudet, jotka ovat organisaation sekä metsätalouksikäytön laillisen aseman kanssa yhteensopivat, ja sen tulee noudattaa sovellettavien kansallisten ja paikallisten lakien, säännösten ja hallinnollisten vaatimusten velvoitteita. Laillisten oikeuksien tulee mahdollistaa tuotteiden keruu ja/tai ekosysteemipalveluiden tarjonta metsätalouksikäytöstä. Organisaation tulee maksaa näihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvät lakisääteiset maksut.				
	7.1	5 1.2	Kaikki lakien perustuvat verot ja maksut maksetaan.	Mukautettu	Vanha kriteeri 1.2 on yhdistetty uuteen kriteeriin 1.3
	8 1.3.1	3 1.1.1.5	Metsänomistaja toimii kaikkien laillisuusvaatimusten mukaan metsien käytössä.	Mukautettu	Uuden indikaattorin 1.3.1 vaatimus kattaa kaikki metsätalouksikäytön alueella tehtävät toimenpiteet, eikä erittele sitä kuka toimista vastaa.
	1) sovellettavia lakeja, säännöksiä ja hallinnollisia vaatimuksia 2) laillisia oikeuksia ja tapaoikeutta 3) viranomaisohjeistuksia.				
	8.1 HUOM 1.3.1			Uusi	Huomautus sinällään on uusi, mutta luettelo lainsäädännöstä on sisällytynyt vanhaan liitteeseen 3.
	HUOM: Vähimmäisluettelo sovellettavista laeista, määräyksistä ja kansallisesti ratifioidusta kansainvälisistä sopimuksista, yleissopimuksista on liitteessä 2.				
	8.2	4 1.1.2.5	Metsänomistaja vaatii käyttämiltään metsäpalvelujen tarjoajilta, että he toimivat laillisesti.	Mukautettu	Uuden indikaattorin 1.3.1 vaatimus kattaa kaikki metsätalouksikäytön alueella tehtävät toimenpiteet, eikä erittele sitä kuka toimista vastaa.
	Katso uusi 1.3.1 (vanha 1.1.1.5)				
	9 1.3.2	6 1.2.1.5	Metsänomistaja maksaa kaikki hänelle kuuluvat verot ja maksut, jotka liittyvät metsänhoitoon ja metsien käyttöön. Tärkeimpiä ovat: a) puukauppaan liittyvä myyntivero b) metsänhoitoon liittyvät arvonlisäverot c) työntajamaksut d) metsänhoitomaksu tai päätös metsänhoitomaksusta vapauttamisesta	Mukautettu	Esimerkinomainen lista ei sisälly enää uuteen indikaattoriin 1.3.2
	Organisaatio maksaa viivyttämättä kaikki metsänhoitoon ja metsien käyttöön liittyvät verot ja maksut.				
	10 1.3.3			Uusi	Vaatus koskee ainoastaan organisaatiota, jotka sisällyttävät luonnontuotteet FSC-sertifioinnin piiriin.
	Organisaatio noudattaa kaikkia soveltuvia laillisia ja hallinnollisia hygieniä- ja elintarviketurvallisuusvaatimuksia, kun luonnontuotteet on tarkoitettu ihmisten tai eläinten ravinnoksi.				
	11 1.4	12 1.5	Metsäalueella ei tulisi sallia laitonta hakkuuta, rakentamista tai muuta luvaton toimintaa.	Mukautettu	
	Suojellukseen metsätalouksikäytön järjestelmällisesti luvattomalla tai laittomalla resurssien käytöllä ja asutuksella sekä muilla laittomilla toimilla, organisaation tulee kehittää ja toteuttaa tätä tavoitetta edesauttavia toimenpiteitä ja/tai toimii yhteistyössä viranomaisten kanssa tavoitteen edistämiseksi.				
	12 1.4.1			Uusi	
	Organisaatio tekee yhteistyötä asianomaisten viranomaisten kanssa laittoman toiminnan tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja valvomiseksi tarvittaessa.				
	13 1.4.2	14 1.5.2.5	Ulkoisuuden tekemän luvattoman toimen tullessa metsänomistajan tietoon, metsänomistaja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, kuten ilmoittaa asianomaisille viranomaisille.	Mukautettu	Vanhin vaatimuksen sisältö on pilkottu kahteen erilliseen indikaattoriin uudessa standardissa (ks. uusi 1.4.2 ja 1.4.3). Uudet vaatimukset sisältävät luvattomien toimien lisäksi myös laittomat toimet.
	Luvattoman tai laittoman toimen tullessa organisaation tietoon, organisaatio ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin.				
	14 1.4.3	14.1	Katso vanha 1.5.2.5 (uusi 1.4.2)	Mukautettu	Vanhin vaatimuksen sisältö on pilkottu kahteen erilliseen indikaattoriin uudessa standardissa (ks. uusi 1.4.2 ja 1.4.3). Uudet vaatimukset sisältävät luvattomien toimien lisäksi myös laittomat toimet.
	Asianomaisille viranomaisille ilmoitetaan havaitusta laittomasta ja muusta luvattomasta toiminnasta.				
	15 1.5	7 1.3	Kyseessä olevan maan allekirjoittamien sitovien kansainvälisten sopimusten ehtoja noudatetaan. Tällaisia ovat esimerkiksi CITES, ILO:n sopimukset, ITTA ja biologista monimuotoisuutta käsittelevä yleissopimus.	Mukautettu	
	Organisaation tulee noudattaa toimintaansa sovellettavia kansallisia lakeja, paikallisia lakeja, ratifioituja kansainvälisiä yleissopimuksia ja viranomaisohjeistuksia, jotka liittyvät metsätuotteiden kuljetukseen ja myyntiin metsätalouksikäytössä ja -yhteistyössä ja/tai niiden ensimmäiseen myyntitapahtumaan saakka.				
	16 1.5.1			Uusi	
	Organisaatio noudattaa puutavaran kuljetusta ja kauppa koskevia lakeja ja asetuksia.				
	17 1.5.2			Uusi	
	Jos organisaatio käy kauppa CITES-lajeilla tai kerää tai pyydystää niitä, sillä on todistukset, jotka valtuuttavat tämän toiminnan.				
	18 1.6	34 2.3	Hallinta- ja käyttöoikeuksia koskevien kiistojen ratkaisemiseksi käytetään asianmukaisia menettelytapoja. Ratkaisemattomien riitatapausen olosuhteet ja käsiteltävä tilanne käsitellään sertifioinnin arvioissa. Laajat ja asianosaisten määrän suhteen merkittävät riitatapaukset estävät yleensä sertifioinnin.	Mukautettu	
	Organisaation tulee viivyttämättä ja vaikutuspiiriin kuuluvat sidosryhmät osallistaa tunnistaa, ehkäistä ja ratkaista lainsäädäntöön tai tapaoikeuteen liittyviä kiistoja, jotka ovat sovellettavissa tuomioistuimien ulkopuolella.				
	19 1.6.1 L			Uusi	
	Organisaatiolla on käytössä julkisesti saatavilla oleva kiistojen ratkaisumenettely, joka on kehitetty kulttuurisesti soveltuvalta osallistamisella vaikutuspiiriin kuuluvien sidosryhmien kanssa.				
	20 1.6.2	35 2.3.1	Metsänomistajan tulee dokumentoida metsätaloustoimintaan liittyvät ristiriitailanheet ja niiden ratkaisuvaiheet sekä a) ensisijaisesti pyrkiä saavuttamaan neuvotteluratkaisu kiistan osapuolten kanssa ja jos sitä ei saavuteta b) ratkaista maanhallinta- ja käyttöoikeuskiistat laillisten prosessien kautta.	Mukautettu	Vaatimukset on jaettu useampaan eri indikaattoriin. Kaiken kokoisia organisaatioita koskevat vaatimukset ensisijaisesti neuvottelusta ja oikeudenkäynnistä tarvittaessa ovat indikaattoreissa 1.6.2 ja 1.6.3. Vain M-L kokoisia organisaatioita koskevat dokumentoinnin vaatimukset ovat indikaattorissa 1.6.4 M-L.
	Organisaatio pyrki ensisijaisesti pääsemään neuvotteluratkaisuun kiistan osapuolten kanssa hyvissä ajoin.				
	21 1.6.3	36 2.3.1.5 B	Metsänomistajan tulee pyrkiä saavuttamaan neuvotteluratkaisu kiistan osapuolten kanssa ja jos sitä ei saavuteta, ratkaista maanhallinta- ja käyttöoikeuskiistat laillisten prosessien kautta.	Mukautettu	Vaatimukset on jaettu useampaan eri indikaattoriin. Kaiken kokoisia organisaatioita koskevat vaatimukset ensisijaisesti neuvottelusta ja oikeudenkäynnistä tarvittaessa ovat indikaattoreissa 1.6.2 ja 1.6.3.
	Jos neuvotteluratkaisuun ei päästä, hallintaoikeus- ja käyttöoikeuskiistat ratkaistaan oikeudenkäynnin kautta.				
	22 1.6.4 M-L	35.1	Katso vanha 2.3.1 (uusi 1.6.2)	Mukautettu	Vanhain indikaattoriin 2.3.1 sisällyneet dokumentoinnin vaatimukset ovat indikaattorissa 1.6.4 M-L. Dokumentaation sisältöä koskevaa vaatimusta on täsmennetty.
	Organisaatio dokumentoi metsätaloustoimintaan liittyvät kiistat ja niiden käsitteily. Dokumentaatio sisältää: 1) toimenpiteet kiistojen ratkaisemiseksi, 2) prosessin lopputuleman, ja 3) ratkaisemattomat kiistat, syyt, miksi niitä ei ole ratkaistu sekä, miten ne ratkaistaan.				
	23 1.6.5			Uusi	
	Alueilla, joilla on menellään olevia kiistoja, jotka liittyvät metsätaloustoimien laillisuuteen tai hallintaoikeuteen ja käyttöoikeuteen (mukaan lukien paikallisyyhteisöjen kyseiset oikeudet), toimenpiteet keskeytetään, kunnes kiista on ratkaistu.				
	24 1.6.5			Uusi	Katso myös uusi 4.1.3
	Organisaatio ei rajoita jokamiehenoikeuden käyttämistä.				
	25 1.7			Uusi	
	Organisaation tulee julkaista sitoumus siitä, ettei se tarjoa tai vastaanota rahalahjuksia tai muunlaista korruptiota, ja sen on noudatettava olemassa olevaa korruptionvastaista lainsäädäntöä. Korruptionvastaisten lainsäädännön puuttuessa organisaation tulee toteuttaa muita korruptionvastaista toimenpiteitä, jotka on suhteutettu metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja korruption riskiin.				
	26 1.7.1			Uusi	
	Organisaatiolla on kirjallinen, julkisesti (maksutta) saatavilla oleva korruption vastainen linjaus, johon sisältyy sitoumus olla tarjoamatta tai vastaanottamatta minkäänlaisia lahjuksia, ja linjausta noudatetaan.				
	27 1.7.2			Uusi	
	Organisaatio noudattaa Suomessa voimassa olevaa lahjusten antamista ja vastaanottamista koskevaa lainsäädäntöä.				
	27.1 HUOM 1.7.2			Uusi	
	HUOM: Rikoslaki (39/1889) sisältää tällä hetkellä 14 lahjusrikospäälää. Ne koskevat lahjuksen antamisen ja ottamisen erilaisia muotoja.				
	28 1.7.3			Uusi	
	Lahjontaa, pakottamista ja muita korruptioita ei organisaation toiminnassa tapahdu.				
	29 1.7.4			Uusi	
	Kaikki viitteet korruptiosta käsitellään ja korjaavat toimenpiteet dokumentoidaan asianmukaisesti.				

30 1.8	Organisaation tulee osoittaa pitkäaikainen sitoumuksensa FSC:n periaatteiden ja kriteerien noudattamiseen metsätalouksyksikössä sekä näihin liittyviin FSC:n linjauksiin ja standardeihin. Ilmaus tästä sitoumuksesta tulee liittää vapaasti ja julkisesti saatavilla olevaan asiakirjaan.	15 1.6	Metsätalouden harjoittajat sitoutuvat noudattamaan pitkäaikaisesti FSC:n periaatteita ja kriteerejä.	Mukautettu	
31 1.8.1	Valtuutettu henkilö allekirjoittaa sitoumuksen, jolla sitoudutaan noudattamaan pitkäaikaisesti FSC:n periaatteita ja kriteereitä sekä niihin liittyviä ohjeistuksia.	16 1.6.1 S	Metsänomistaja sitoutuu pitkäaikaisesti noudattamaan FSC:n periaatteita ja kriteereitä ja Suomen FSC-standardia metsien käsittelyssä.	Mukautettu	Vaativuus on muutettu muotoon, jossa sitoumuksen allekirjoittaa valtuutettu henkilö.
32 1.8.2	Sitoumus on julkisesti saatavilla maksutta.			Uusi	
33 Periaate 2	Organisaation tulee ylläpitää tai edistää työntekijöiden sosiaalista ja taloudellista hyvinvointia.			Uusi	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Uusi periaate 2 sisältää uusien vaatimusten lisäksi vaatimuksia vanhasta periaatteesta 4.
33.1 Ohje P2	Organisaatio on vastuussa siitä, että standardin vaatimukset työntekijöiden oikeuksista, työolosuhteista ja työehdoista täyttyvät, riippumatta organisaation metsänomistuksen koosta tai työntekijän työsuhteen muodosta. Vaatimusten noudattamista on edellytettävä urakointisopimuksissa, joissa noudattamatta jättämisen seuraukset on myös kuvattu. TVL = tilaajavastuulain rajan ylittävät hankinnat IO = organisaatio, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkeä			Uusi	Katso myös standardin määrittelemistä 'työntekijä'.
34 2.1	Organisaation tulee ylläpitää työelämän periaatteita ja oikeuksia Kansainvälisen työjärjestön ILO:n (International Labour Organization) työelämän periaatteita ja oikeuksia koskevan julistuksen (1998) mukaisesti. Julistus perustuu kahdeksaan ILO:n keskeisimpään yleissopimukseen (ILO Fundamental conventions).	68 4.3	Työntekijöiden oikeus järjestäytyä ja neuvotella vapaasti työnantajansa kanssa turvataan Kansainvälisen työjärjestön (ILO) sopimusten 87 ja 98 mukaisesti.	Mukautettu	
35 2.1.1	Organisaation noudattaa työsuhteissaan kansallista työläisäädäntöä, muita työnantajia ja työntekijöitä sitovia säännöksiä ja viranomaisohjeistuksia sekä voimassa olevia työehtosopimuksia.	66 4.2.3 S	Metsänomistaja noudattaa työsuhteissa: a) työläisäädäntöä ja muita työnantajia ja työntekijöitä sitovia säännöksiä ja viranomaismääräyksiä b) voimassa olevia työehtosopimuksia	Mukautettu	
35.1 HUOM 2.1.1	HUOM: Keskeistä työläisäädäntöä ovat työsuomalaki (55/2001), työaikalaki (872/2019), vuosilomalaki (162/2005) ja työehtosopimuslaki (436/1946).			Uusi	
36 2.1.2	Työnantaja seuraa työaika- ja vuosilomia ja maksaa työstä lakien ja työehtosopimusten mukaan.			Uusi	
36.1 HUOM 2.1.2	HUOM: Työaikalain (872/2019 32 §) mukaan työnantajan on kirjattava tehdyt työtunnit ja niistä suoritettavat korvaukset työntekijäkohtaisesti. Työaikalain 2 §:ssä on mainittu ne ryhmät, joihin lakia ei sovelleta. Työehtosopimuksella tai paikallisella sopimuksella voidaan sopia poikkeuksia työaikaan liittyviin määräyksiin työaikalain 34-36 §:n sallimissa rajoissa. Työaikalain 38 §:n mukaan kirjallisen sopimuksen lisä- ja ylityö- sekä sunnuntaityön korvauksen maksamisesta voivat tehdä ainoastaan 1) henkilöt, joiden pääasiallinen tehtävä on johtaa ja valvoa muiden työntekijöiden työtä (esim. työnjohtajat, joiden toimenkuvan pääpaino ei ole asiantuntijatyössä) tai 2) henkilöt, jotka ovat tehneet joustotyösopimuksen.			Uusi	
37 2.1.3	Työsopimukset laaditaan kirjallisesti ja työnantaja arkistoi ne.			Uusi	
38 2.1.4	Organisaatio dokumentoi työsuojelun, työehtosopimusten ja edellä mainitun lainsäädännön rikkomuksista annetut tuomioistuimen päätökset, viranomaisen lausunnot, ja tapahtuneita rikkomuksia koskevat osapuolten väliset sopimukset.			Uusi	
39 2.1.5 L	Urakan tai työntöön alkaessa työnantajan tai tilaajan on varmistuttava, että sopimuskomppani on informoinut ulkomaalaista työn toteuttajaa tai työntekijää hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan työntekijänä Suomessa ja työhön perehdyttäminen on suoritettu.			Uusi	
40 2.1.5 XS-M	Urakan tai työntöön alkaessa työnantajan on varmistuttava, että sopimuskomppani on informoinut ulkomaalaista työn toteuttajaa tai työntekijää hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan työntekijänä Suomessa ja työhön perehdyttäminen on suoritettu.			Uusi	
41 2.1.6	Tarjouksia pyydettyessä tai urakointisopimuksia tehtäessä on varmistettava tilaajavastuulain velvoittamalla tavalla, että työn- ja urakanantajat ovat maksaneet verot sekä sosiaaliturva- ja työeläkemaksut. Yli vuoden kestävässä sopimuksissa velvollisuuksien noudattaminen on tarkistettava vuosittain.	65 4.2.2 S	Metsänomistaja tekee sopimuksen vain niiden palvelujen tuottajien kanssa, jotka ovat hoitaneet lakisääteiset verot ja maksut (sis. sosiaaliturvan ja työeläkemaksut)	Mukautettu	Lisätty vaatimus tarkastaa velvollisuuksien noudattamisen yli vuoden kestävässä sopimuksissa.
42 2.1.7 TVL	Organisaatio ei tee sopimusta yrityssaneerausosalla olevan tai sitä haikevan palveluntuottajan kanssa, ellei palveluntuottajan toimittamien todistusten ja selvitysten perusteella ole osoitettavissa, että palveluntuottaja kykenee täyttämään tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet.			Uusi	
43 2.1.8	Organisaatio kunnioittaa työntekijöiden yhdistysvapautta ja oikeutta kuulua ammattiyhdistyksiin.	69 4.3.1 S	Metsänomistaja sallii työntekijöille kokoontumisvapauden ja vapauden liittyä ammattiyhdistyksiin.	Mukautettu	
44 2.1.9	Alaikäisiä työntekijöitä koskevaa lainsäädäntöä noudatetaan.			Uusi	
44.1 HUOM 2.1.9	HUOM: Laki nuorista työntekijöistä (998/1993) sisältää keskeisen alaikäisiä työntekijöitä koskevan lainsäädännön.			Uusi	
45 2.1.9.1	Työnteko ei häiritse alaikäisen työntekijän koulunkäyntiä eikä ole haitallista tämän terveydelle ja kehitykselle.				
46 2.1.9.2	Silloin, kun lapsia koskee oppivelvollisuus, he työskentelevät vain kouluikäisten ulkopuolella ja laillisten työaikojen puitteissa.				
47 2.1.9.3	Palkkauksessa noudatetaan sovellettavan työehtosopimuksen määräyksiä.				
48 2.1.9.4	Työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen sopimia nuorten työllistymistä tukevien ohjelmien ehtoja noudatetaan.				
49 2.1.10	Organisaatio ei käytä pakkotyötä.				
49.1 HUOM 2.1.10	HUOM: Rikoslain (39/1889) 25 luvussa kriminalisoidut rikokset kattavat pakkotyön kriminalisoinnin.				
50 2.2	Organisaation tulee edistää sukupuolten välisiä tasa-arvoa työelämäkäytännöissä, koulutusmahdollisuuksissa, sopimusten tekemisessä, osallistamisprosessissa sekä metsätaloustoimissa.			Uusi	
51 2.2.1	Organisaatio edistää sukupuolten välisiä tasa-arvoa työelämässä lainsäädännön edellyttämällä tavalla.			Uusi	
52 2.2.2	Organisaatio arvioi yhdenvertaisuuden toteutumista työpaikalla ja työpaikan tarpeet huomioon ottaen kehittää työoloja ja henkilöstöä valittaessa ja henkilöstöä koskevia päätöksiä tehtäessä noudatettavia toimintatapoja, mukaan lukien koulutus- sekä työsuojeluohjelmat.			Uusi	
52.1 HUOM 2.2.2	HUOM: Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) säätää yhdenvertaisuuden arviointia ja toimenpiteiden toteuttamista.			Uusi	
53 2.2.3 IO	Organisaatiolla on suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi tarvittavista toimenpiteistä.			Uusi	
54 2.2.4	Sukupuolten välillä ei ole perusteettomia palkkaeroja.			Uusi	
55 2.2.4.1	Jos henkilöstön palkkaerolle ei ole hyväksyttävää syytä, organisaatio ryhtyy asianmukaisiin korjauksiin toimenpiteisin.			Uusi	
56 2.2.4.1 IO	Organisaation laatii vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelusuhteen ehtoja koskevan tasa-arvosuunnitelman, jonka mukaisesti tasa-arvoa edistävät toimet toteutetaan.			Uusi	
56.1 HUOM 2.2.4.2	HUOM: Palkkaeroja voidaan perustella esimerkiksi työsuorituksella, työkokemuksella, työn vaativuudella tai sijainnilla.			Uusi	
57 2.2.5	Palkka maksetaan työsuojelulain edellyttämällä tavalla.			Uusi	
57.1 HUOM 2.2.5	HUOM: Palkan maksamista säätää työsuojelulain (55/2001) 2 luvun 16 §.			Uusi	
58 2.2.6	Työntekijällä on oikeus lakisääteisten perhevapaiden käyttöön, eikä tämän oikeuden käyttäminen vaikuta kielteisesti työntekijän asemaan.			Uusi	
59 2.2.7	Perhevapaisiin liittyvissä käytännöissä tulee noudattaa työsuojelulainsäädäntöä.			Uusi	
59.1 HUOM 2.2.7	HUOM: Perhevapaita säätää työsuojelulain (55/2001) 4 luku.			Uusi	
60 2.2.8	Organisaatio ei syrji iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.			Uusi	
61 2.2.9	Organisaatiolla on lainsäädännön edellyttämät luottamukselliset ja tehokkaat keinot seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen, aviosäilytyksen, vanhemmuuden tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjuntaan ja raportointiin.			Uusi	

62 2.3	Organisaation tulee toteuttaa työturvallisuus- ja turvallisuuskäytänteitä suojellakseen työntekijöitä työturvallisuus- ja terveysriskeiltä. Näiden käytänteiden tulee olla suhteutettuna metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin sekä vastattava ILO:n turvallisuutta ja terveyttä metsätyössä koskevan ohjeiston suosituksia tai ylittävät ne.	63 4.2	Metsätaloudessa noudatetaan vähintään työntekijöiden ja heidän perhejänsensä terveyttä ja turvallisuutta koskevien lakien ja säädösten taso.	Mukautettu	
63 2.3.1	Työnantajalla on työturvallisuuden ja -terveyden edistämiseksi sekä työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi työturvallisuus- ja terveys toimintaperiaate, joka täyttää tai ylittää ILO:n turvallisuutta ja terveyttä metsätyössä koskevan ohjeiston ja huomioi työolojen kehittämistarpeen ja työympäristötekijöiden vaikutukset.			Uusi	
64 2.3.2	Työturvallisuuslaki ja sen nojalla annetut työpaikkaa koskevat säännökset on saatettu työntekijöiden tietoon.			Uusi	
65 2.3.3	Organisaatio seuraa työturvallisuus- ja terveyskäytäntöjä, mukaan lukien työtapatarmia ja selvittää tapahtuneiden työtapatarmien syyt lainsäädännön edellyttämällä tavalla.			Uusi	
66 2.3.4	Organisaatio ylläpitää tietoa työntekijän poissaolojen johtaneista työtapatarmista sekä niiden taajuudesta ja kestosta työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla.			Uusi	
67 2.3.5	Organisaatio kehittää käytäntöjä tapaturmien ehkäisemiseksi ja tapahtuneiden tapaturmien kaltaisten tapaturmien toistumisen estämiseksi.			Uusi	
68 2.3.6	Organisaatio varmistaa, että sen palkkaamalla työntekijöillä on käytettävissä asianmukaiset suoja- ja turvavarusteet (VnA 749/2001 ja sovellettavat työehtosopimukset), ja että niiden käyttö on ohjeistettua ja valvottua.	67 4.2.4 S	Metsänomistaja varmistaa että työntekijöillä on käytettävissään lakisääteiset turvavarusteet, ja niiden käyttö on ohjeistettu.	Mukautettu	
69 2.4	Organisaation tulee maksaa metsäalan työehtosopimusten mukaista tai ne ylittävää palkkaa. Mikäli sovellettavaa työehtosopimusta ei ole, organisaation tulee työntekijöitä osallistaa kehittämällä mekaniismeja toimeentuloon riittävän palkan määrittämiseen.			Uusi	
70 2.4.1	Palkat ovat vähintään työnantajaa sitovien työehtosopimusten määrittämällä minimitasolla.			Uusi	
71 2.4.2	Organisaatio maksaa palkat, korvaukset ja muut maksut sitovien työehtosopimusten mukaisesti ja ajallaan.			Uusi	
72 2.5	Organisaation tulee osoittaa, että työntekijät saavat työhön liittyvää koulutusta ja ohjausta voidakseen turvallisesti ja tehokkaasti toimeenpanna yleissuunnitelmaa ja kaikkia metsätaloustoimia.	272 7.3	Metsätyöntekijöiden on saatava riittävä koulutus ja ohjaus metsäsuunnitelman asianmukaisen toteutuksen varmistamiseksi.	Mukautettu	
73 2.5.1	Organisaatio varmistaa, että sen palkkaamien työntekijöiden koulutus, ammattitaito ja työohjaus riittävät työtehtävien toteuttamiseen.	273 7.3.1 S	Metsänomistaja vastaa siitä, että hänen palkkaamiensa työntekijöiden koulutus, ammattitaito ja työohjaus riittävät metsäsuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen.	Mukautettu	
74 2.5.1.1	2.5.1.1 Työntekijät, heidän työtehtävänsä huomioon ottaen: 1) tuntevat ja pystyvät noudattamaan alalla sovellettavia työehtosopimuksia ja työelämään liittyviä laillisia vaatimuksia 2) omaavat asianmukaisen pätevyyden suorittaakseen työtehtävänsä turvallisesti ja terveyttä vaarantamatta 3) omaavat asianmukaisen pätevyyden noudattaakseen sovellettavia metsänhoitoon liittyviä laillisia vaatimuksia ja pystyäkseen tunnistamaan standardissa määritellyt ympäristöarvot ja kohteet sekä toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet niiden turvaamiseksi 4) omaavat asianmukaisen pätevyyden toteuttakseen riittäviä sosiaalisten-, taloudellisten- ja ympäristövaikutustenarviointoja ja suunnitellakseen asianmukaisia metsätaloustoimia, mukaan lukien ekosysteemipalvelujen ylläpito 5) pystyvät tunnistamaan, missä saamelaisilla tai paikallisyyhteisöillä on metsätaloustoimiin liittyviä laillisia oikeuksia tai tapaoikeuksia.			Uusi	
75 2.5.2	Organisaatio perhdyttää palkkaamansa työntekijät työtehtäviinsä ja antaa tarvittavaa lisäohjausta tai -koulutusta työn tekemiseksi laadukkaasti ja turvallisesti.	61 4.1.2 S	Metsänomistaja antaa palkkaamalleen työntekijälle tarvittavat tiedot ja tarvittaessa ohjausta tai koulutusta työn tekemiseksi laadukkaasti ja turvallisesti.	Mukautettu	
76 2.5.3	Organisaatio ylläpitää ajantasasta tietoa työntekijöilleen annettua ammattitaitoon liittyvästä koulutuksesta.			Uusi	
77 2.6	Organisaatiolla tulee olla työntekijöitä osallistaen käytettävää mekaniismeja, joilla ratkotaan epäkohtia ja tarjotaan asianmukainen korvaus työntekijöille silloin, kun organisaatiossa työskentelyn aikana heiltä häviää tai vahingoittuu omaisuutta, tai he sairastuvat ammattitaitoon tai saavat työperäisen vammian.			Uusi	
78 2.6.1	Organisaatiolla on rutiniin työhön liittyvien pelastausten, valitusten ja tapauksen käsitteilyn, ja se on kehitetty työntekijöiden kanssa kulttuurisesti soveltuvalle osallistamisella työsuojelulainsäädännön mukaisesti.			Uusi	
79 2.6.2	Työntekijöiden esiin tuomat työhön liittyvät epäkohdat tunnistetaan ja niihin vastataan, ja ne joko ratkaistaan tai ne ovat ratkaisuprosessissa.			Uusi	
80 2.6.3	Työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen sekä heidän omaisuuteensa vaikuttavien työhön liittyvien epäkohtien ratkaisemista pidetään kirjaa, mukaan lukien tehdyt toimenpiteet ja niiden lopputulemat. Jos asiat ovat ratkaisematta, kirjataan syy, miksi niitä ei ole ratkaistu, ja miten ne tullaan ratkaisemaan.			Uusi	
81 2.6.4	Organisaatio vakuuttaa työntekijänsä työtapaturma- ja ammattitautilain edellyttämällä tavalla.			Uusi	
82 2.6.5	Organisaatio noudattaa työsuojelu-, työturvallisuus- ja työterveyshuoltolainsäädäntöä sekä niiden perusteella tehtyjä sopimuksia ja viranomaisohjeituksia.	64 4.2.1 S	Metsänomistaja noudattaa työsuojelu-, työturvallisuus- ja työterveyshuoltolainsäädäntöä (Liite 3) sekä niiden perusteella tehtyjä sopimuksia ja viranomaismääräyksiä.	Mukautettu	
83 2.6.3	Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.			Uusi	
84 Periaate 3	Organisaation tulee tunnistaa ja säilyttää voimassa alkuperäiskansojen lailliset oikeudet ja tapaoikeudet niiden maiden, alueiden ja resurssien omistajuuteen, käyttöön ja hallintaan, joita metsätaloustoimet koskevat.	38 Periaate 3	Alkuperäiskansojen lailliset ja perinteiset oikeudet omistaa, käyttää ja hallita maitaan, alueitaan ja luonnonvarojan tunnustetaan ja niitä kunnioitetaan.	Mukautettu	Periaatteen 3 sisältö on pitkälti uudistettu ja vanhoja vaatimuksia on korvattu uusilla vastaamaan uudistettuja periaatteita ja kriteereitä.
84.1 HUOM P3	HUOM: Kulttuurisesti soveltuva neuvotteluprosessi on kuvattu liitteessä 3.			Uusi	
85 3.1	Organisaation tulee tunnistaa alkuperäiskansat, joita metsätaloustoimien alueella on tai joihin metsätaloustoimet vaikuttavat. Organisaation tulee näitä alkuperäiskansoja osallistamalla tunnistaa heidän hallintoalueensa, heidän oikeutensa päästä hyödyntämään ja käyttämään metsien tarjoamia resursseja ja ekosysteemipalveluja sekä heidän tapaoikeutensa ja lailliset oikeutensa ja velvollisuutensa, joita sovelletaan metsätaloustoimissa. Organisaation tulee myös tunnistaa alueet, joilla nämä oikeudet ovat kiistanalaisia.			Uusi	
86 3.1.1	Saamelaiset, Suomessa tunnustettu alkuperäiskansat, johon metsätaloustoimet voivat vaikuttaa, tunnistetaan.			Uusi	
86.1 HUOM 3.1.1	HUOM: Saamelaiset ovat Suomessa tunnustettu alkuperäiskansat, johon kuuluvat inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliryhmät. Saamelaiskäräjät edustaa saamelaisia tehtäviinsä kuuluvissa asioissa kansallisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä. Koltan-alueella kolttien työkokous edustaa kolttaisaamelaisia. Saamelaisen kolttualueen paliskunnat edustavat saamelaisia poronhoitoa paliskuntien alueilla.			Uusi	
87 3.1.2 Valtio	Valtio: Suomen valtion ratifioimat kansainväliset sopimukset ja ihmisoikeuslainsäädäntö toteutetaan Metsähallitus Metsätalous Oy:n toiminnassa Suomen lainsäädännön mukaisesti.			Uusi	
87.1 HUOM 3.1.2 Valtio Oy	HUOM: Valtion mailla metsätaloutta harjoittaa Metsähallitus Metsätalous Oy.			Uusi	
88 3.1.2.1 Valtio	Valtio: Metsähallitus noudattaa toiminnassaan kansainvälisesti tunnustettuja vastuullisuuden ohjeita ja periaatteita, kuten YK:n Kestävän kehityksen toimintaohjelmaa (Agenda 2030) sekä YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevia ohjavia periaatteita.			Uusi	
89 3.1.2 M-L	Organisaatio, jonka alueella tapahtuu saamelaisia poronhoitoa, selvittää kulttuurisesti soveltuvan osallistamisen keinoin paikallisen paliskunnan kanssa ne oikeudet, joihin metsätalous vaikuttaa. Neuvotteluissa huomioidaan seuraavat asiat: a) lailliset ja tapaoikeudet käyttää maata, vettä, metsää, luonnonvaroja ja ekosysteemipalveluja b) kuinka sertifiointihaltija ottaa huomioon saamelaisten oikeudet c) miten suunnitellut metsätaloustoimet vaikuttavat organisaation alueella oleviin poronhoitoon laidunvaroihin ja nykyiseen metsäkäyttöön.			Uusi	

90	3.1.2.1 M-L	Metsärakenteen ja poronhoidon laidunvarojen muuttuminen arvioidaan siltä osin kuin organisaation metsätaloudella niihin vaikutusta, jos vastaavanlaista toimintaa harjoitettaisiin viiden vuoden ajan.			Uusi	
90.1	HUOM 3.1.2 M-L	HUOM: Tavoitteena on rakentaa yhteistä näkemystä metsätalouden ja poronhoidon yhteensovittamisesta.			Uusi	
91	3.1.2 XS-5	Organisaatio, jonka alueella tapahtuu saamelaisten poronhoitoa, on tietoinen kulttuurisesti soveltuvan osallistamisen kautta saamelaisten oikeuksista, joihin metsätalous merkittävästi vaikuttaa.			Uusi	
92	3.2	Organisaation tulee tunnustaa ja säilyttää voimassa alkuperäiskansojen lailliset oikeudet ja tapaoikeudet valvoo metsätalousoikeuksiin liittyviä tai siellä tapahtuvia metsätaloustoimia siinä laajuudessa, kuin on tarpeen heidän oikeuksiansa, resurssiansa, maitensa ja alueidensa suojelemiseksi. Alkuperäiskansojen metsätaloustoimiin liittyvän valvontaoikeuden siirto kolmansille osapuolille edellyttää vapaata ja tietoon perustuvaa ennakkosuostumusta.	39	3.1	Alkuperäiskansat kontrolloivat metsänhoitotoimenpiteitä maillaan elleivät yhteisöt ole vapaaehtoisesti ja tietoisesti luovuttaneet valtaansa muille.	Mukautettu
93	3.2.1	Valtio			Uusi	
94	3.2.1.1	Valtio			Uusi	
95	3.2.1.2	Valtio			Uusi	
96	3.2.1.3	Valtio			Uusi	
97	3.2.1 M-L	Organisaatio tarjoaa saamelaisten kotiseutualueen paliskunnalle (indikaattorin 3.1.1 mukaisesti) mahdollisuuden kertoa näkökantansa paliskunnan alueen metsätaloussuunnitelmaan sitä laadittaessa ja merkittävästi muutettaessa. Kannanotot kirjataan, samoin kuin se, miten ne otetaan suunnitelmassa huomioon.	42	3.1.2.5 B	Metsänomistajan tulee saamelaisten kotiseutualueella tarjota paliskunnalle mahdollisuus kertoa näkökantansa metsätaloussuunnitelmaan. Kannanotot tulee kirjata, samoin kuin se, miten ne on suunnitelmassa otettu huomioon.	Mukautettu
98	3.2.2	Valtio			Uusi	
99	3.2.3	Valtio			Uusi	
100	3.2.3	M-L			Uusi	
101	3.2.4	Valtio			Uusi	
102	HUOM 3.2.4	Valtio			Uusi	
103	3.2.4	M-L			Uusi	
104	3.2.5				Uusi	
105	3.2.5.1	M-L			Uusi	
106	3.2.5.2	M-L			Uusi	
107	3.2.6				Uusi	
108	3.2.7	Valtio			Uusi	
109	3.2.8	M-L			Uusi	
110	3.2.8.1	M-L			Uusi	

110.1 HUOM 1 3.2.8.1 M-L	HUOM 1: Uudesta neuvotteluprosessista huolimatta saamelaisyhteisöllä ei ole velvollisuutta antaa suostumustaan metsätaloustoimenpiteisiin.			Uusi	
110.2 HUOM 2 3.2.8.1 M-L	HUOM 2: FSC Suomi koordinoi kaikkien osapuolten hyväksymän sovittelijan neuvotteluprosessille.			Uusi	
111 3.3	Mikäli metsätaloustoimintaan liittyvä valvontaoikeus siirretään, on vapaan ja tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen kautto solmittava sitova sopimus organisaation ja alkuperäiskansojen välillä. Sopimuksessa on määriteltävä sen kesto, uudelleen neuvottelun, uusimisen ja päättämisen ehdot, taloudelliset ehdot sekä muut ehdot. Sopimuksessa on säädettävä alkuperäiskansojen oikeudesta valvoa sitä, että organisaatio noudattaa sopimuksen ehtoja.			Uusi	
112 3.3.1	Valtio Luonnonvarasuunnitelma on voimassa viisi vuotta.			Uusi	
113 3.3.1.1	Valtio Luonnonvarasuunnitelma on julkisesti saatavilla oleva Metsähallituksen hallituksen hyväksymä sitova asiakirja.			Uusi	
114 3.3.1.2	Valtio Saamelaisten kotiseutualueen paliskuntakohtaisten metsätaloutta koskevien suunnitelmien toteutumista seurataan kunkin paliskunnan kanssa vuosittain pidettävissä neuvotteluissa.			Uusi	
115 3.3.1.3	Valtio Saamelaiskäräjät ja kolta-alueella Kolttien kyläkokous seuraavat koko luonnonvarasuunnitelman toteutumista Metsähallituksen kanssa sovitulla tavalla.			Uusi	
116 3.3.1.4	Valtio Mikäli hankkeiden tai suunnitelmien toimeenpanon aikana havaitaan saamelaiskulttuuriin negatiivisesti kohdistuvia vaikutuksia, joita ei ole kyetty suunnitelmien laadinnan aikana ottamaan huomioon, Saamelaiskäräjät, Kolttien kyläkokous ja Metsähallitus sopivat tarvittavista toimenpiteistä.			Uusi	
117 3.3.1.5	Valtio Vastuusta Metsähallitus ja ne paliskunnat, joihin kyseiset vaikutukset kohdistuvat, sopivat tarvittavista toimenpiteistä. Osapuolet voivat suunnittelualueen tilanteen muututtua suunnitelman laadinnan ajankohdasta olennaisesti myös yhdessä sopia siitä, tulisiko suunnitelmaa joltain osin tarkistaa tai päivittää kokonaisuudessaan.			Uusi	
118 3.3.1.6	Valtio Ennen seuraavan saamelaisten kotiseutualueita koskevan luonnonvarasuunnitelmakauden alkua, Metsähallitus, Saamelaiskäräjät ja Kolttien kyläkokous käynnistävät edellä mainitut ennakkoneuvottelut. Samoin Metsähallitus käynnistää neuvottelut saamelaisten kotiseutualueen paliskuntien kanssa ennakkoon.			Uusi	
119 3.3.2	Valtio Metsähallitus tekee kunkin paliskunnan kanssa vapaan ja tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen (EPIC) mukaisen sitovan sopimuksen metsätaloudesta paliskunnan alueella. Sopimuksessa määritetään sen kesto sekä uudelleen neuvottelun, uusimisen ja päättämisen ehdot sekä muut sopimusehdot. Myös mahdollisten sopimusrikkomusten seuraamuksista sovitaan sopimuksessa.			Uusi	
119.1 HUOM 3.3.2	Valtio HUOM: Tavoitteena on, että sopimuksen kesto olisi sama kuin luonnonvarasuunnitelmasalla.			Uusi	
120 3.3.2 M-L	Yhdistykset ja osat (Indikaattori 3.5.1) kirjataan vapaan ja tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen (EPIC) mukaisen sitovan sopimuksen, joka sisältää sopimuksen keston, uudelleen neuvottelun ehdot, sen edellytykset ja uudistamisen, muut ehdot sekä kuinka sopimuksen toteutumista seurataan.			Uusi	
121 3.3.3	Valtio Saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnitelma ja siihen liittyvät paliskunnittain laaditut metsätaloussuosit tallennetaan Metsähallituksen asianhallintajärjestelmään ja paikkatietojärjestelmään, ja ne ovat julkisesti saatavilla.			Uusi	
122 3.3.4	M-L Molempia osapuolia sitovat sopimukset säilytetään.			Uusi	
123 3.4	Organisaation tulee tunnustaa ja säilyttää voimassa alkuperäiskansojen oikeudet, tavat ja kulttuuri Yhdistyneiden kansakuntien alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen (2007) ja ILO:n yleissopimuksen 169 (1989) määritelmien mukaisesti.	46 3.2	Metsätalous ei saa suoraan tai välillisesti uhata tai vähentää alkuperäiskansojen hallinnassa olevia luonnonvaroja tai niiden käyttöoikeuksia.	Mukautettu	
124 3.4.1	Organisaatio ei loukkaa YK:n julistuksessa alkuperäiskansojen oikeuksista ja ILO 169 -sopimuksessa määriteltäviä saamelaisten tapaoikeuksia*, tapoja ja kulttuuria.			Uusi	
125 3.4.2	Mikäli todistettavasti ilmenee, että organisaatio on loukannut YK:n julistuksessa alkuperäiskansojen oikeuksista ja ILO 169 -sopimuksessa määriteltäviä saamelaisten tapaoikeuksia, tapoja ja kulttuuria, organisaatio dokumentoi ristiriitailanteen ja sen ratkaisuvaiheet pyrkien ensisijaisesti saavuttamaan neuvotteluratkaisun osapuolten kesken.			Uusi	
126 3.5	Organisaation tulee alkuperäiskansoja osallistamalla tunnistaa paikat, joilla on erityistä kulttuurista, ekologista, taloudellista, uskonnollista tai hengellistä merkitystä ja joihin näillä alkuperäiskansoilla on lailliset oikeudet tai tapaoikeudet. Organisaation tulee tunnustaa nämä paikat, ja niiden hoidosta ja/tai suojelusta on sovittava osallistaen näitä alkuperäiskansoja.	51 3.3	Alkuperäiskansoille tärkeät paikat, joilla on erityistä kulttuurista, uskonnollista, taloudellista tai ekologista merkitystä, määritellään yhdessä heidän kanssaan. Metsätalouden harjoittajat ottavat huomioon ja suojelevat nämä paikat.	Mukautettu	
127 3.5.1 M-L	Organisaatio määrittää yhdessä saamelaisten kotiseutualueen paliskuntien (indikaattori 3.1.1 mukaisesti) kanssa kulttuurisesti soveltuvalla osallistamisella saamelaiskulttuurin kannalta tärkeimmät kohteet: a) poroaitapaikat porojen kuljetussuunnitteen b) erityisen merkittävät loppu- ja jälkäkohteet c) vasomisaluet.	52 3.3.1	Metsänomistajan, jolla on yli 1000 ha metsää saamelaisten kotiseutualueella, tulee yhdessä Saamelaiskäräjien, koltta-kokouksen ja paliskuntien kanssa määrittää saamelaiskulttuurin kannalta tärkeimmät kohteet: a) poroaitapaikat porojen kuljetussuunnitteen b) vanhat asuinrakennukset ja muut kulttuurimuistomerkit c) erityisen merkittävät loppu- ja jälkäkohteet d) seidat ja muut perinteiset uskonnolliset kohteet e) vasomisaluet	Mukautettu	Vaatimusta täsmennetty eri kohteiden määrittelyä koskevien yhteistyötahojen osalta. Vaatimus jaettu pääindikaattoriin 3.5.1 M-L ja alaindikaattoriin 3.5.1.1 M-L.
128 3.5.1.1 M-L	Organisaation määrittää yhdessä Saamelaiskäräjien, Saamelaismuseo Sidan kulttuuriympäristöyksikön ja kolta-alueella Kolttien kyläkokouksen (indikaattori 3.1.1 mukaisesti) kanssa kulttuurisesti soveltuvalla osallistamisella saamelaiskulttuurin kannalta tärkeimmät kohteet: d) vanhat asuinrakennukset ja muut kulttuurimuistomerkit e) pyhät paikat virallisten rekisterien mukaisesti.	52.1	Katso vanha 3.3.1 (uusi 3.5.1 M-L)	Mukautettu	Vaatimusta täsmennetty eri kohteiden määrittelyä koskevien yhteistyötahojen osalta. Vaatimus jaettu pääindikaattoriin 3.5.1 M-L ja alaindikaattoriin 3.5.1.1 M-L.
129 3.5.1 XS-5	Organisaatio määrittää kulttuurisesti soveltuvalla osallistamisella metsäsuunnitelmaan saamelaisten poronhoidon kannalta tärkeimmät kohteet, jos ne ovat tiedossa tai saatettu organisaation tietoon: a) poroaitapaikat porojen kuljetussuunnitteen b) erityisen merkittävät loppu- ja jälkäkohteet c) vasomisaluet.	53 3.3.1.5 B	Metsänomistajan tulee määrittää metsäsuunnitelmaan saamelaiskulttuurin kannalta tärkeimmät kohteet: a) poroaitapaikat porojen kuljetussuunnitteen b) vanhat asuinrakennukset ja muut kulttuurimuistomerkit c) erityisen merkittävät loppu- ja jälkäkohteet d) seidat ja muut perinteiset uskonnolliset kohteet e) vasomisaluet	Mukautettu	Vaatimusta täsmennetty ja jaettu pääindikaattoriin 3.5.1 XS-5 ja alaindikaattoriin 3.5.1.1 XS-5.
130 3.5.1.1 XS-5	Organisaatio määrittää kulttuurisesti soveltuvalla osallistamisella metsäsuunnitelmaan Saamelaiskäräjien, Saamelaismuseo Sidan kulttuuriympäristöyksikön ja kolta-alueella Kolttien kyläkokouksen kanssa tärkeimmät kohteet, jos ne ovat tiedossa tai saatettu organisaation tietoon: d) vanhat asuinrakennukset ja muut kulttuurimuistomerkit e) pyhät paikat virallisten rekisterien mukaisesti.	53.1	Katso vanha 3.3.1.5 B (uusi 3.5.1 XS-5)	Mukautettu	Vaatimusta täsmennetty ja jaettu pääindikaattoriin 3.5.1 XS-5 ja alaindikaattoriin 3.5.1.1 XS-5.
131 3.5.2	Organisaatio merkitsee metsäsuunnitelmaan tiedossa olevat indikaattoriin 3.5.1 mukaiset kohteet.			Uusi	
132 3.5.3	Indikaattoriin 3.5.1 mukaisesti tunnistetut kohteet otetaan huomioon kullekin kohteelle soveltuvalla tavalla metsätaloutta harjoitettaessa. Mikäli paliskunta ei halua luovuttaa tätä tietoa, metsätalouden harjoittaja ei ole velvollinen ylläpitämään näitä karttoja ja tietoja, vaan toimii muilla tavoin turvataksaan oleelliset arvot.			Uusi	
133 3.5.4	Mikäli aiemmin tuntematon kulttuurisesti, ekologisesti, taloudellisesti, uskonnollisesti tai hengellisesti erityisen merkittävä kohde havaitaan, pysäytetään metsänkäsittelytoimet kohteen läheisyydessä heti, kunnes kohteen turvaamisesta on saatu sovittua Saamelaiskäräjien, Saamelaismuseo Sidan kulttuuriympäristöyksikön, kolta-alueella Kolttien kyläkokouksen tai paikallisen paliskunnan kanssa, ja kuten Suomen lainsäädäntö edellyttää.			Uusi	
134 3.5.5	Saamelaisten kotiseutualueella organisaatio voi käyttää maanmuokkausta jälkäkankailla (kuivat ja kuivahkot kankaat) vain metsälain uudistamisvelvoitteen niin vaatiessa.	49 3.2.3 S	Saamelaisten kotiseutualueella metsänomistaja ei käytä maanmuokkausta jälkäkankailla (kuivat ja kuivahkot kankaat) metsälain puitteissa. Karukokkaiden metsät uudistetaan aina ilman maanmuokkausta, esim. peitteellisyttä ylläpitävin menetelmin. Muilla saamelaisten kotiseutualueen kasvupaikoilla maanmuokkausta vältetään tai käytetään keveintä mahdollista muokkasmenetelmää.	Mukautettu	Vaatimuksen sisältö kirjoitettu ymmärrettävämpään muotoon. Sisältö säilynyt muutoin saman kaltaisena. Vaatimus jaettu pääindikaattoriin 3.5.5 ja alaindikaattoriin 3.5.5.1 ja 3.5.5.2.

161	4.4	Organisaation tulee paikallisyhteisöjä osallistaen toteuttaa toimenpiteitä, jotka edistävät näiden yhteisöjen sosiaalista ja taloudellista kehitystä suhteutettuna metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja sosioekonomisiin vaikutuksiin.			Uusi	Huom. Ei indikaattoreita kriteerin alla.	
162	4.4.1	Mahdollisuudet tukea paikallista sosiaalista ja taloudellista kehitystä on tunnistettu, ja tällaista kehitystä tukevia projekteja toteutetaan tai niitä tuetaan ottaen huomioon metsätaloustoimien sosioekonomiset vaikutukset kulttuurisesti soveltuvaa osallistamista paikallisyhteisöjen kanssa noudattamalla.			Uusi		
163	4.5	Organisaation tulee paikallisyhteisöjä osallistaen toimia siten, että tunnistetaan, välitetään ja lievennetään asiansaajien yhteisöihin kohdistuvia metsätaloustoimien aiheuttamia merkittäviä negatiivisia sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristövaikutuksia. Toimenpiteet tulee suhteuttaa näiden toimien ja negatiivisten vaikutusten laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin.	71	4.4	Metsätaloudessa ja sen suunnittelussa otetaan huomioon sosiaalisten vaikutusten arvioinnin tulokset. Metsätalouden suorassa vaikutuspiirissä olevien ihmisten (miesten ja naisten) ja yhteisöjen kanssa ylläpidetään keskusteluyhteistyä.	Mukautettu	
164	4.5.1 L	Toimittaessa maakunta-, yleis- ja asema- ja yleiskaavojen virkistysalueilla (V, VR ja VL), organisaatio julkaisee ennakkoon tiedot monikäytölle tärkeälle kohteelle suunnitellusta uudistushakkuusta (Etelä-Suomi; > 2 ha uudistushakkuu, Pohjois-Suomi; > 3 ha uudistushakkuu) ja tarjoaa tiedossa oleville alueille käytäville tahoille mahdollisuuden ilmaista mielipiteensä silloin, kun maisemayölyprosessin edellyttämä naapureiden kuulemistä ei vaadita.	75	4.4.4	Metsänomistajat (>10 000 ha ja kunnat) huolehtivat, että maakunta-, asema- ja yleiskaavojen virkistysalueiden (V, VR ja VL) metsäsuunnitelmiin sisältyy metsänkäsitteilyperiaatteita koskevat osallistavan suunnittelun tulokset.	Mukautettu	Vaatimus muutunut uuteen muotoon.
165	4.5.1 Kunnat ja valtio	Toimittaessa maakunta-, yleis- ja asema- ja yleiskaavojen virkistysalueilla (V, VR ja VL), organisaatio julkaisee ennakkoon tiedot monikäytölle tärkeälle kohteelle suunnitellusta uudistushakkuusta ja tarjoaa tiedossa oleville alueille käytäville tahoille mahdollisuuden ilmaista mielipiteensä silloin, kun maisemayölyprosessin edellyttämä naapureiden kuulemistä ei vaadita.	76	4.4.5	Metsänomistajalla (< 10 000 ha, muut kuin kunnat) on käytössään tulokset naapurien kuulemisesta ennen hakkuuta alueilla, joilla toimenpiteisiin vaaditaan maisemayölyä.	Mukautettu	Vaatimus muutunut uuteen muotoon.
166	4.5.2	Organisaatio noudattaa toiminnassaan lainvoimaisen maakunta-, yleis- ja asema- ja yleiskaavojen määräyksiä.	74	4.4.3 S	Metsänomistajan tulee toiminnassaan noudattaa vahvistettujen maakunta-, asema-, ja yleiskaavojen määräyksiä.	Mukautettu	
167	4.5.3	Organisaatio ei rajoita metsäautoteiden käyttöä ilman perusteita.	26	2.2.4 S	Metsänomistaja ei rajoita metsäautoteiden käyttöä ilman perusteita.	Mukautettu	Sama indikaattori huomautukseen on sisällytynyt kahdesti vanhaan standardiin. Katso uusi 4.5.3 sekä vanha 2.2.4 S ja 5.4.3 S.
167.1		Katso uusi 4.5.3	103	5.4.3 S	Metsänomistaja ei rajoita metsäautoteiden käyttöä ilman perusteita.	Mukautettu	Sama indikaattori huomautukseen on sisällytynyt kahdesti vanhaan standardiin. Katso uusi 4.5.3 sekä vanha 2.2.4 S ja 5.4.3 S.
168	HUOM 4.5.3	HUOM: Käytön rajoittaminen voi olla perusteltua mm. kelirikkoajan, roskaamisen, luvattoman metsätyksen tai jokamiehenoikeuksien väärinkäytön perusteella.	27	HUOM 2.2.4 S	Huom: Käytön rajoittaminen voi olla perusteltua mm. kelirikkoajan tai roskaamisen tai jokamiehenoikeuksien väärinkäytön perusteella.	Mukautettu	Sama indikaattori huomautukseen on sisällytynyt kahdesti vanhaan standardiin. Katso uusi 4.5.3 sekä vanha 2.2.4 S ja 5.4.3 S.
168.1		Katso uusi HUOM 4.5.3	104	HUOM 5.4.3 S	Huom: Käytön rajoittaminen voi olla perusteltua mm. kelirikkoajan tai roskaamisen tai jokamiehenoikeuksien väärinkäytön perusteella.	Mukautettu	Sama indikaattori huomautukseen on sisällytynyt kahdesti vanhaan standardiin. Katso uusi 4.5.3 sekä vanha 2.2.4 S ja 5.4.3 S.
169	4.5.4	Organisaatio ottaa poronhoitoalueella poronhoidon vaatimukset huomioon metsätaloustoimissa seuraavasti: 1) poroaitoja ei rikotä ja portit pidetään suljettuna 2) maamuuokkusta välitetään talviuridunalueiden kuivien ja karukkokankaiden jäkäläalueilla metsäin uudistamivehvoiteen puitteissa 3) metsätalouden työt poroerotuspaikkojen välittömässä läheisyydessä suunnitellaan ja toteutetaan siten, että niistä ei aiheudu merkittävää haittaa poroerotukselle tai porojen kuljettamiselle erotusaitaan. Näillä alueilla pieniläpimittaisen puuston raivausta ei tehdä syvän lumen aikana pitkien kantojen välttämiseksi.	32	2.2.9 S	Metsänomistaja ottaa poronhoidon vaatimukset huomioon metsätalouden toimissa seuraavasti: a) poroaitoja ei rikotä ja portit pidetään suljettuna b) maamuuokkusta välitetään talviuridunalueiden jäkäläkankailta. c) metsätalouden työt poroerotuspaikkojen lähistöllä suunnitellaan ja toteutetaan siten, että niistä ei aiheudu haittaa poroerotukselle.	Mukautettu	Lisätty vaatimus syvän lumen aikana tehtävää pieniläpimittaisen puuston raivausta koskien.
170	4.6	Organisaation tulee paikallisyhteisöjä osallistaen käyttää mekanismeja, joilla ratkotaan erimielisyyksiä ja tarjotaan asianmukainen korvaus paikallisille yhteisöille ja yksilöille organisaation metsätaloustoimien vaikutuksista.	79	4.5	Asianmukaisia menetelytapoja sovelletaan valitusten käsittelyyn ja oikeudenmukaisiin korvausmenettelyihin, jos paikallisyhteisöjen laillisille tai perinteisille oikeuksille, omaisuudelle, resursseille tai elinkeinolle aiheutuu vahinkoa tai menetyksiä. Vahinkojen tai menetysten syntyminen pyritään estämään.	Mukautettu	
171	4.6.1 M-L, kunnat ja seurakunnat	Organisaatiolla on dokumentoitu ja julkisesti saatavilla oleva käsittelyrutini sidosryhmien palautetta, tiedustelua ja valituksia varten. Rutini on kehitetty kulttuurisesti soveltuvalla osallistamisella paikallisyhteisöjen kanssa.	77	4.4.6	Metsänomistajalla on dokumentoitu sidosryhmäpalautteiden käsittelyrutini.	Mukautettu	Vaatimus laajennettu koskemaan lisäksi metsänomistajien/organisaatioiden isojen seurakuntia.
172	4.6.2 M-L	Organisaatio dokumentoi ristiriidat koskien paikallisyhteisöjen laillisia oikeuksia ja tapoikeuksia sekä omaisuudelle tai elinkeinolle aiheutunutta vahinkoa.	81	4.5.2	Metsänomistaja dokumentoi ristiriidat koskien paikallisen väestön laillisille ja perinteisille oikeuksille, omaisuudelle tai elinkeinolle aiheutunutta vahinkoa.	Mukautettu	
173	4.6.2 XS-S	Organisaatio dokumentoi ristiriidat koskien paikallisten yhteisöjen laillisia oikeuksia ja kirjallisesti todettuja tapoikeuksia tai omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa.	82	4.5.2.5 B	Metsänomistaja dokumentoi ristiriidat koskien paikallisen väestön laillisille ja kirjallisesti todetuille perinteisille oikeuksille, omaisuudelle tai elinkeinolle aiheutunutta vahinkoa.	Mukautettu	
174	4.6.3	Organisaatio ratkaisee metsätaloustoimien liittyvät ristiriidat viivyttämättä tai ne ovat vaihtehtoisesti kiistojen ratkaisumenettelyssä.	83	4.5.3 S	Metsänomistajalla on käytännöt ristiriitojen ratkaisemiseksi Suomen lainsäädännön mukaisesti.	Mukautettu	Vaatimus on muutunut muotoon, jossa edellytetään ristiriitojen ratkaisemista tai niiden olennasta ratkaisumenettelyssä.
175	4.6.4	Organisaatio kirjaa ristiriitojen käsittelyn, ratkaisut ja maksetut korvaukset. Lisäksi kirjataan ratkaisemattomat ristiriidat, syyt miksi niitä ei ole ratkaistu ja miten ne on tarkoitus ratkaista.	84	4.5.4 S	Metsänomistaja kirjaa ristiriitojen käsittelyn ja ratkaisut ja maksetut korvaukset.	Mukautettu	Lisätty vaatimus kirjata ratkaisemattomat ristiriidat ja syyt miksei niitä ole ratkaistu sekä miten ne tullaan ratkaisemaan.
176	4.7	Organisaation tulee paikallisyhteisöjä osallistaen tunnistaa paikat, joilla on erityistä kulttuurista, ekologista, taloudellista, uskonnollista tai hengellistä merkitystä ja joihin näillä paikallisilla yhteisöillä on lailliset oikeudet tai tapoikeudet. Organisaation tulee tunnistaa nämä paikat.				Uusi	
177	4.7.1	Organisaatio hankkii viranomaisrekistereistä, muista julkisista tietolähteistä ja kulttuurisesti soveltuvan sidosryhmien, sisältäen paikalliset yhteiset, osallistamisen kautta tiedot kohteista, joilla on erityistä kulttuurista, ekologista, taloudellista, uskonnollista tai hengellistä merkitystä ja joihin paikallisyhteisöillä on lailliset tai tapoikeudet, ja tunnistaa nämä kohteet.				Uusi	
178	4.7.2	Organisaatio sopii ja toteuttaa kulttuurisesti soveltuvan osallistamisen kautta indikaattorin 4.7.1 mukaisten kohteiden turvaamisen keinosta lailliset oikeudet tai tapoikeudet omaavien paikallisyhteisöjen kanssa. Päätökset ja toteutetut toimenpiteet dokumentoidaan.				Uusi	
179	4.7.3	Mikäli suunnittelun tai toimenpiteiden yhteydessä havaitaan uusia kohteita, joilla on erityistä kulttuurista, ekologista, taloudellista, uskonnollista tai hengellistä merkitystä ja joihin paikallisyhteisöillä on lailliset oikeudet tai tapoikeudet, organisaatio ei jätä kohteiden läheisyydessä toimenpiteitä ennen kuin kohteiden luonne ja juridinen asema on selvitetty ja niiden mahdollisesta turvaamisesta on sovittu voimassa olevan lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.				Uusi	
180	4.8	Organisaation tulee ylläpitää paikallisyhteisöjen oikeutta suojella ja hyödyntää perinteistä tietoaan sekä hyödyntää paikallisyhteisöille tämän tiedon ja heidän aineettoman omaisuutensa käyttöä. Tällaista käyttöä koskeva kriteerin 3.3 mukainen sitova sopimus tulee solmia organisaation ja paikallisyhteisöjen välillä vapaan ja tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen kautta ennen kuin käyttöä tapahtuu, ja sopimuksen on noudatettava aineettoman omaisuuden suojauksen periaatteita.				Uusi	Huom. Ei indikaattoreita kriteerin alla.
181	Periaate 5	Organisaation tulee huolehtia tehokkaasti metsätaloustoimien tarjoamasta erilaisten tuotteiden ja palvelujen valikoimasta ylläpitääkseen tai kasvattamaan pitkäaikaisista taloudellista kannattavuutta sekä sosiaalisten ja ympäristöhyötyjen valikoimaa.	86	Periaate 5	Metsätalouden toimien on tuettava metsän monien tuotteiden ja palveluiden tehokasta käyttöä taloudellisen kannattavuuden sekä erilaisten ympäristöhyötyjen liittyvien ja yhteiskunnallisten hyötyjen varmistamiseksi.	Mukautettu	
182	5.1	Organisaation tulee paikallista taloutta vahvistukseen ja monipuolistaamaan tunnistaa, tuottaa tai mahdollistaa metsätaloustoimien olemassa olevan resurssien ja ekosysteemipalveluiden valikoiman pohjautuva erilaisten hyötyjen ja/tai tuotteiden tuottaminen metsätaloustoimien laajuuteen ja intensiteettiin suhteutettuna.	100	5.4	Metsätalouden tulisi pyrkiä vahvistamaan ja monipuolistaamaan paikallistaloutta välttämättä riippuvuutta yhdestä metsän tuotteesta.	Mukautettu	
183	5.1.1	Organisaatio tunnistaa sertifioitujen metsiensä eri tuotanto- ja käyttömahdollisuudet.	93	5.2.1	Metsänomistajan tulee tuntea metsänsä eri tuotantomahdollisuudet ja olla tietoinen paikallisista metsätuotteiden ostajista.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistajia koskevat vaatimukset yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi indikaattoriksi.
183.1		Katso uusi 5.1.1	94	5.2.1.5 B	Metsänomistajan tulee tuntea metsänsä eri tuotantomahdollisuudet.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistajia koskevat vaatimukset yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi indikaattoriksi.
184	5.1.2	Organisaatio ylläpitää monikäytön edellytyksiä sekä tunnistaa metsätaloustoimissa monikäytön ja metsän tuottamat palvelut ja hyödykkeet voidakseen hyödyntää niitä itse ja/tai saattaa ne muiden	101	5.4.1	Metsänomistaja tulisi luoda olosuhteet metsien monikäytölle suosimalla toimenpiteitä, jotka pitkäjäntäisesti otavat huomioon esimerkiksi sienten ja marjojen keräilytoiminnan sekä ristanhoidon.	Mukautettu	Uuteen indikaattoriin sisältyy vaatimus tunnistaa ja ylläpitää monikäytön edellytyksiä.

185	5.1.3	Kun organisaatio käyttää FSC-ekosysteempipalveluväittämiä markkinoinnissa, organisaation tulee noudattaa dokumentin FSC-PRO-3D-006 voimassa olevia vaatimuksia.			Uusi			
186	5.2	Organisaation tulee korjata ja hyödyntää metsätalouksiköistä saatavia tuotteita ja palveluita pääsääntöisesti pysyvästi ylläpidettävissä olevalta tai sen alltavalla tasolla.	113	5.6	Puun ja muiden metsätuotteiden korjuu- ja keruumäärät pidetään sellaisella tasolla jota voidaan pysyvästi ylläpitää.	Mukautettu		
187	5.2.1	M-L	Organisaatio laskee pitkän aikavälin (20 vuotta) kestävä hakkuumahdollisuudet perustuen saatavilla olevaan metsävaratietoon. 20 vuoden laskenta-ajasta voi poiketa perustellusta syystä.			Uusi		
187.1	HUOM	5.2.1	M-L	HUOM: Perustelluja syitä poikkeamiselle lyhyempään tai pidempään laskenta-aikaan voivat olla esimerkiksi metsän ikärakenteen aiheuttamat rajoitukset, metsätilan pienestä koosta johtuvat rajoitukset tai eri aikavälillä toteutettu suunnittelu.		Uusi		
188	5.2.1	X5-S	Organisaatio laskee hakkuumahdollisuudet saatavilla olevan metsävaratiedon perusteella.			Uusi		
189	5.2.2	M-L	Organisaatio suunnittelee ja toteuttaa metsätaloustoimet siten, että hakkuut eivät pitkällä aikavälillä (20 vuotta) ylitä metsän kestävä hakkuumahdollisuutta. 20 vuoden laskenta-ajasta voidaan poiketa perustellusta syystä.	114	5.6.1	Metsänomistaja suunnittelee ja toteuttaa metsätaloustoimenpiteet siten, että hakkuut eivät pitkällä aikavälillä ylitä metsän kestävä hakkuumahdollisuutta.	Mukautettu	
189.1	HUOM	5.2.2	M-L	HUOM: Perustelluja syitä poikkeamiselle lyhyempään tai pidempään laskenta-aikaan voivat olla esimerkiksi metsän ikärakenteen aiheuttamat rajoitukset, metsätilan pienestä koosta johtuvat rajoitukset tai eri aikavälillä toteutettu suunnittelu.		Uusi		
190	5.2.2	X5-S	Organisaatio toteuttaa metsätaloustoimia siten, että hakkuutasot ovat kestäviä pitkällä aikavälillä.			Uusi		
191	5.2.3	Luonnontuotteiden keruu on sallittua jokamiehenoikeuksien perusteella, maanomistajan luvalla tai käyttöoikeusopimuksella.				Uusi		
192	5.2.4	Luonnontuotteiden keruu, joka ei perustu jokamiehenoikeuksiin, on sallittua käytörajoituskohteilla (esim. 6.5.1.1, 6.5.1.3, 6.5.2) vain, jos se ei vaaranna kohteen suojeluvoimia.				Uusi		
192.1	HUOM	1	5.2.4	HUOM 1: Indikaattorit 5.2.3 ja 5.2.4 koskevat metsätalouksella tapahtuvaa keruuta/viljelyä. Laajamittainen turpeenosto kuuluu konversioindikaattoreiden (kriteeri 6.9) alle, yllä olevat indikaattorit eivät koske sitä.		Uusi		
192.2	HUOM	2	5.2.4	HUOM 2: Luonnontuotteiden* määrittely on termien määrittelyssä ja lista luonnontuotteista tämän standardin luvussa 2.3.		Uusi		
193	5.2.5	Organisaation valvonnassa olevalle ekosysteempipalvelujen ja luonnontuotteiden kaupalliselle korjuulle lasketaan kestävä korjuutaso parhaan saatavilla olevan tiedon perusteella, ja sitä noudatetaan.				Uusi		
194	5.3	Organisaation tulee osoittaa, että toimenpiteiden positiiviset ja negatiiviset ulkoisvaikutukset on säilytetty yleissuunnitelmaan.				Uusi	Hum. Ei indikaattoreita kriteerin alla.	
195	5.4	Organisaation tulee vaatimusten täyttämiseksi pyrkiä paikalliseen arvioinnukseen ja käyttää paikallista jalostusta ja paikallisia palveluita silloin, kun näitä on saatavilla, suhteutettuna laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin. Mikäli näitä ei ole paikallisesti saatavilla, organisaation tulee pyrkiä kohtuullisessa määrin auttamaan niiden perustamisessa.	92	5.2	Metsätalouden ja markkinoinnin tulisi kannustaa metsän eri tuotteiden tarkoituksenmukaisintakäyttöä ja paikallista jalostusta.	Mukautettu	Hum. Ei indikaattoreita kriteerin alla.	
196	5.5	Organisaation tulee osoittaa laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin suhteutetun suunnittelun ja kuluseurannan kautta sitoutumisensa pitkäaikaiseen taloudelliseen kannattavuuteen.	87	5.1	Metsätalouden tulee tähdätä taloudelliseen kannattavuuteen ottaen samalla huomioon tuotannon ympäristösuojelliset, yhteiskunnalliset ja toimintakannukset, sekä varmistaa metsän ekologisen tuotokyvyn säilyttämiseksi tarvittavat välttämättömät investoinnit.	Mukautettu		
197	5.5.1	Organisaatio osoittaa yleissuunnitelmissaan olevansa sitoutunut varmistamaan pitkän aikavälin taloudellisesti kannattavan metsänhoidon tämän standardin mukaisesti.				Uusi		
198	5.5.2	Yleissuunnitelman toteuttamiseksi ja tämän standardin vaatimusten täyttämiseksi käytetään riittävästi rahaa ja toteutetaan investointeja.				Uusi		
199	Periaate	6	Organisaation tulee ylläpitää, suojella ja/tai ennallistaa metsätalouksiköiden ekosysteempipalveluita ja ympäristöarvoja sekä välttää, lieventää tai korjata negatiivisia ympäristövaikutuksia.	117	Periaate 6	Metsätaloudessa ylläpidetään metsän ekologisia toimintaa ja eheyttä suojelemalla luonnon monimuotoisuutta ja siihen liittyviä arvoja, vesivoira, maaperää sekä ainoalaatuksia ja herkkiä ekosysteemejä ja alueita.	Mukautettu	
200	6.1	Organisaation tulee arvioida metsätalouksiköiden ympäristöarvot sekä sellaiset metsätalouksiköiden ulkopuolella sijaitsevat arvot, joihin metsätalouksiköiden alueella tehtävät metsätaloustoimet saattavat vaikuttaa. Arviointi tulee toteuttaa niin yksityiskohtaisesti, siinä laajuudessa ja niin usein, että se on oikeassa suhteessa metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin. Lisäksi arvioinnin tulee olla riittävä tarvittavien suojelutoimenpiteiden valintaan sekä metsätaloustoimien mahdollisesti aiheuttamien negatiivisten vaikutusten havaitsemiseen ja seurantaan.				Uusi		
201	6.1.1	Ympäristöarvojen tunnistamisessa käytetään parasta saatavilla olevaa tietoa. Ympäristöarvot tunnistetaan standardin noudattamiseksi vaadittavalla tarkkuudella metsätalouksiköiden alueella ja sen ulkopuolella silloin kun metsätalouksiköiden alueella tapahtuvilla metsätaloustoimilla on niihin standardin mukaan huomioitavia vaikutuksia.				Uusi		
202	6.2	Ennen kohteelle häiritä aiheuttavien toimenpiteiden aloittamista organisaation tulee tunnistaa ja arvioida metsätaloustoimien mahdollisten tunnistettuihin ympäristöarvoihin kohdistuvien vaikutusten laajuus, intensiteetti ja riski.	118	6.1	Metsien käytön suunnitteluun sisältyy laajuuden ja voimaperäisyyden sekä luonnonsuojelun ainutlaatuisuuden mukaan mitoitettu ympäristövaikutusten arviointi. Arvioinnin tulee ottaa huomioon alueen ympäristöarvot ja ympäristöarvot sekä puunkorjuun vaikutukset. Ympäristövaikutukset on arvioitava ennen haitallisiin toimenpiteisiin ryhtymistä.	Mukautettu		
203	6.2.1	M-L	Organisaatio laatii ennen metsätaloustoimien aloittamista ympäristövaikutusten arvioinnin, joka ottaa huomioon metsätaloustoimien nykyiset ja tulevat ympäristövaikutukset sekä metsikkö- että maisematasolla.	119	6.1.1	Metsänomistajan tulee arvioida ja ottaa huomioon metsätaloustoiminnan ympäristövaikutukset. Arvioinnin tulee kattaa kaikki keskeiset toiminnot.	Mukautettu	Vanhan standardin vaatimukset 6.1.1 ja 6.1.2 on yhdistetty uuteen indikaattoriin 6.2.1 M-L.
203.1	Katso uusi	6.2.1	M-L (vanha 6.1.1)	121	6.1.2	Ympäristövaikutukset tulee ottaa huomioon toiminnan suunnittelussa, ohjeistuksessa ja toteutuksessa. Ympäristövaikutukset tulee ottaa huomioon sekä maisema- että metsikkötasolla.	Mukautettu	Vanhan standardin vaatimukset 6.1.1 ja 6.1.2 on yhdistetty uuteen indikaattoriin 6.2.1 M-L.
203.2	HUOM	6.2.1	M-L	120	HUOM 6.1.1	Hum. Tämä arviointi ei tarkoita lakisäätelystä ympäristövaikutusten arviointia (6.1.4).	Mukautettu	
204	6.2.2	X5-S	Metsätaloustoimien ympäristövaikutukset arvioidaan ennen metsätaloustoimien ryhtymistä.	122	6.1.2	S.B Metsätaloustoiminnan mahdolliset uhat ympäristölle tulee ottaa huomioon toiminnan suunnittelussa, ohjeistuksessa ja toteutuksessa.	Mukautettu	Vaatus muutunut uuteen muotoon.
205	6.3	Organisaation tulee määrittellä ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä ehkäistää metsätaloustoimista ympäristöarvoille aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia sekä lieventää ne ja korjata ne.				Uusi		
206	6.3.1	Metsätaloustoimet suunnitellaan ja toteutetaan siten, että toimenpiteiden kielteisiä ympäristövaikutuksia ehkäistään.				Uusi		
207	6.3.2	Silloin kun ympäristöarvoihin kohdistuu tavanomaisista poikkeavia haittavaikutuksia, lisähaittojen syntyminen estetään ja haittavaikutuksia vähennetään sekä korjataan.				Uusi		
207.1	HUOM	6.3.2	HUOM: Tavanomaisista poikkeavalla haittavaikutuksella tarkoitetaan tässä haittaa, jonka luonne, voimakkuus tai seuraukset tavanomaisista metsätaloustoimista poikkeava, esim. työkoneen öljyvuoto.			Uusi		
208	6.4	Organisaation tulee suojella harvinaisia ja uhanalaisia eliölajeja ja niiden elinympäristöjä metsätalouksiköiden alueella suojelualueiden, suojavyöhykkeiden ja kytkelyseisäkkien ylläpidon avulla ja (siellä missä tarpeen) muilla näiden lajien selviytymistä ja elinvoimaisuutta edistävillä suorilla toimenpiteillä. Näiden toimien tulee olla suhteessa metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin sekä harvinaisten ja uhanalaisten lajien suojelun tilaan ja ekologisiin vaatimuksiin. Määriteltävissä metsätalouksiköiden alueella tehtäviä toimia organisaation tulee huomioida uhanalaisten ja harvinaisten lajien maantieteellinen levinneisyys ja ekologiset vaatimukset myös metsätalouksiköiden ulkopuolella.	126	6.2	6.2. Harvinaisten ja uhanalaisten lajien sekä niiden elinympäristöjen (esim. pesintä- ja ruokailualueet) suojelemiseksi on määriteltävä toimenpiteet. Suojavyöhykkeitä ja suojelualueita on perustettava metsien säilyttämisen laajuus ja voimaperäisyys sekä toiminnan kohteena olevien luonnonarvojen ainoalaatuisuus huomioon ottaen. Metsästä, kalasta, pyyntiä ja keräilyä on valvottava.	Mukautettu		
209	6.4.1	Organisaatio pyytää Suomen ympäristökeskuksesta (HERTTA-tietokanta) tai vastaavista viranomaisineitoista tiedon valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten ja harvinaisten metsälajien (luokat NT, RT, VU, EN, CR sekä DD) esiintymispaikoista. Lajiesiintymätiedot pyydetään sekä sertifioitua aluetta että sen läheisyydestä (n. 500 m vyöhykkeellä). Tiedot merkitään metsäsuunnitelmaan tai dokumentoidaan muuten. Tiedonhankintavoittoa koskevat vuoden 1995 jälkeisiä havaintoja, jotka on ilmoitettu riittävällä tarkkuudella (koordinaattipiste kymmenen metrin tarkkuudella).	127	6.2.1	Metsänomistajan tulee hankkia tietoonsa ja merkitä metsäsuunnitelmaan tai muuten dokumentoida Suomen ympäristökeskuksen (Hertta-tietokanta), ELY-keskuksen tai metsäkeskuksen tiedossa olevat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat.	Mukautettu	Eri suuruisia metsänomistajia koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi uudeksi kaikkia koskeväksi indikaattoriksi 6.4.1. Vaatimus laajentunut sisältämään valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien lisäksi harvinaiset lajit. Lisätty täsmennys koskien aluetta, jolta tiedot pyydetään. Vanhan standardin huomautus yhdistetty osaksi uutta indikaattoria.	

209.1 HUOM 6.4.1	HUOM: Vastaava viranomaisaineisto viittaa tarkistettuun lajitietoon ympäristöviranomaisen ylläpitämässä portaallissa.			Uusi	
209.2	Katso uusi 6.4.1 (vanha 6.2.1)	128 HUOM 6.2.1	Huom. Tiedonhankintavelvoite koskee vuoden 1990 jälkeisiä havaintoja, jotka on ilmoitettu riittävällä tarkkuudella.	Mukautettu	Huomautus yhdistetty uuteen indikaattoriin 6.4.1.
209.3	Katso uusi 6.4.1 (vanha 6.2.1)	129 6.2.1 S.B	Metsänomistajan tulee hankkia tietoonsa ja merkitä metsäsuunnitelmaan tai muuten dokumentoida Suomen ympäristökeskuksen (Hertta-tietokanta), ELY-keskuksen tai metsäkeskuksen tiedossa olevat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymiskaikat.	Mukautettu	Eri suuruisia metsänomistajia koskevat vaatimukset on indikaattoriksi 6.4.1.
209.4	Katso uusi 6.4.1 (vanha 6.2.1)	130 HUOM 6.2.1 S.B	Huom. Tiedonhankintavelvoite koskee vuoden 1990 jälkeisiä havaintoja, jotka on ilmoitettu riittävällä tarkkuudella. Tiedot tulee päivittää vähintään metsäsuunnitelmaa päivitettäessä.	Mukautettu	Eri suuruisia metsänomistajia koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi uudeksi kaikkia koskevaksi indikaattoriksi 6.4.1.
210 6.4.1.1 M-L	Uhanalaisten ja harvinaisten lajien esiintymää koskevat tiedot pyydetään vähintään puolen vuoden välein tai sopimuksella tietojä hallinnoivan tahon käytännön mukaisesti.			Uusi	
211 6.4.1.1 XS-5	Uhanalaisten ja harvinaisten lajien esiintymää koskevat tiedot tarkistetaan ennen metsänkäsitteilyn ryhtymistä, korkeintaan vuosi ennen käsitteilyn aloittamista.			Uusi	
212 6.4.2	Organisaatio merkitsee metsäsuunnitelmaan tai muuten dokumentoi tutkijoilta, tieteellisiltä seuroilta ja yhdistyksiltä, ympäristöjärjestöiltä sekä teettämistään tai tekemistään selvityksistä tietoonsa saamat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten tai harvinaisten lajien (luokat NT, RT, VU, EN, CR sekä DD) tiedossa olevat esiintymiskaikat indikaattorissa 6.4.1 määritellyillä alueilla.			Uusi	
213 6.4.3	Organisaatio tunnistaa metsätaloustoimien mahdolliset vaikutukset tiedossa olevien valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten (luokat CR, EN, VU, RT) metsälajien esiintymien elinolosuhteiden säilymiseen ja turvaa elinolosuhteiden säilymisen metsänkäsitteilyn yhteydessä.	131 6.2.2 S	Metsänomistaja turvaa tiedossa olevien valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymien elinolosuhteiden säilymisen, mikäli metsätalous on uhanalaisuuden aiheuttaja.	Mukautettu	Uusi vaatimus sisältää veloitteen tunnistaa metsätaloustoimien mahdolliset vaikutukset lajesiintymien turvaamisveloitteen lisäksi. Vaatimus muuttunut kattamaan muutkin kuin metsätalouden aiheuttamat uhanalaiset lajit.
214 6.4.3.1	Turvaamisvelvoite ei koske aktiivisten luonnonhoitoimenpiteiden seurauksena syntyneitä lajesiintymiä seuraavilla edellytyksillä: a) laji on uhanalaistuokitelun vaarantunut (VU) b) tehdyt toimenpiteet on dokumentoitu riittävällä tarkkuudella c) on osoitettavissa, että kyseinen lajesiintymä on syntynyt kyseisten toimenpiteiden seurauksena.			Uusi	
214.1 HUOM 1 6.4.3	HUOM 1: Tiedossa olevalla esiintymätiedolla tarkoitetaan koordinaattipistettä ja/tai kuvausta esiintymästä siten, että kohde voidaan paikantaa maastossa, esim. valokuva, maastomerkintä. Esiintymätietoa käsiteltäessä huomioidaan mahdollinen GPS:n mittavirhe.			Uusi	
214.2 HUOM 2 6.4.3	HUOM 2: Mikäli indikaattorissa mainitun lajesiintymän turvaamisesta on olemassa FSC Suomen kamareiden hyväksymä käsitteilyohje, tämä ohje määrittää vaadittavan vähimmäistason esiintymän turvaamiselle.				
215 6.4.4	Organisaatio tunnistaa metsätaloustoimien mahdolliset vaikutukset liitteessä 4 mainittujen silmäläpidettävien (luokka NT) metsälajien tiedossa olevien esiintymien elinolosuhteiden säilymiseen ja turvaa elinolosuhteiden säilymisen metsänkäsitteilyn yhteydessä, mikäli kaikki seuraavat ehdot täyttyvät: a) Lajit esiintyvät valtuustuoltaan uudistuskypissä metsissä b) Lajien esiintymät ovat osa lajistoketjua, jossa on: 1) vähintään 10 eri silmäläpidettävää, uhanalaista tai alueellisesti uhanalaista lajia tai 2) vähintään 10 esiintymää sisältäen vähintään viittä eri lajia, kun lajit ovat liitteen 4 mukaisia tai sisältävät myös uhanalaista tai alueellisesti uhanalaista lajia.			Uusi	
216 6.4.4.1	Turvaamisvelvoite ei koske aktiivisten luonnonhoitoimenpiteiden seurauksena syntyneitä lajesiintymiä seuraavilla edellytyksillä: a) tehdyt toimenpiteet on dokumentoitu riittävällä tarkkuudella b) on osoitettavissa, että kyseinen lajesiintymä on syntynyt kyseisten toimenpiteiden seurauksena.			Uusi	
217 6.4.4.2	Turvaamisvelvoite ei koske niitä kohteita, joilla lajien säilymisen edellyttämää resurssitukumahdollisuutta ei ole.			Uusi	
217.1 HUOM 6.4.4	HUOM: Tarkasteluyleikkö on yhtenäisesti rajattavissa oleva lajistoketjussa valtuustuoltaan uudistuskypissä metsässä, ei			Uusi	
218 6.4.5	Organisaatio ottaa hakuista suunniteltaan lintojen pesimäajan seuraavasti huomioon seuraavilla linnustollisesti arvokkailta kohteilla:	132 6.2.3 S	Metsänomistajan ei tule tehdä hakuista lintojen pesimäaikaan linnustollisesti arvokkailta kohteilla:	Mukautettu	Vaatimus kirjoitettu uuteen muotoon. Uusi indikaattori 6.4.5 sisältää sekä hakuiden välttämisen ajankohdat että ajankohdat milloin hakuista ei tule tehdä.
219 6.4.5 a)	a) Lehtipuuvaltaisissa (lehtipuusuus > 50 %) rehevissä metsissä (lehto, lehtomainen kangas ja tuore kangas sekä rehevyydeltään vastaavat turvekankaat), korvissa ja vesistöjen suojavyöhykkeillä; Etelä-Suomi: hakuista ei tehdä 1.5.–30.6. ja niitä vältetään 15.4.–30.4. ja 1.7.–15.7. Pohjois-Suomi: hakuista ei tehdä 15.5.–15.7. ja niitä vältetään 1.5.–14.5. ja 16.7.–31.7.	133 6.2.4 S	Hakuista vältetään lintojen pesimäaikaan 15.4.-31.7. lehtipuuvaltaisissa (lehtipuusuus > 50 %) rehevissä metsissä (lehto, lehtomainen kangas ja tuore kangas), petolintujen pesäpuiden lähymäärästä ja vesistöjen suojavyöhykkeillä.	Mukautettu	Vanhin indikaattorin mukaiset petolintujen (muiden kuin maa- ja merikotka sekä säski) pesäpuiden lähymäärästä koskevat vaatimukset on esitetty uuden indikaattorin 6.4.5 kohdissa g) ja h).
	HUOM 1: Tuoreiden lehtipuuvaltaisen kankaiden kasvatushakuista koskee pelkkä hakuiden välttämisen vaatimus kaikkina edellä mainittuina ajankohtina. HUOM 2: Indikaattori ei estä ajouran tekemistä lehtipuuvaltaisen metsän läpi.				
220 6.4.5 b)	b) Suomen kansainvälisesti tärkeillä lintualueilla (IBA-kohteet), hakuista ei tehdä 15.4.–31.7.			Uusi	Vertaa uusi 6.4.5 c) ja vanha 6.2.3 S c).
221 6.4.5 c)	c) Suomen kansainvälisesti, kansallisesti ja maakunnallisesti tärkeisiin lintualueisiin (IBA-, FINIBA- ja MAALU-alueet) kuuluvien lintukosteikkojen (matalat järvet, lammet, merenlahdet, luhdet) läheisyydessä (alle 50 m) hakuista ei tehdä 15.4.–31.7.	132.4 6.2.3 S c)	Metsänomistajan ei tule tehdä hakuista lintojen pesimäaikaan linnustollisesti arvokkailta kohteilla: c) Suomen kansainvälisesti ja kansallisesti tärkeisiin lintualueisiin (IBA ja FINIBA) kuuluvien lintukosteikkojen (matalat järvet, lammet, merenlahdet, luhdet) läheisyydessä (alle 50 m) 15.4.-31.7.	Mukautettu	
222 6.4.5 d)	d) Maakotkan asuttujen pesien läheisyydessä (1000 m) hakuista ei tehdä Lapin maakunnassa 15.3.–31.7. ja muualla Suomessa 15.2.–31.7.	132.1 6.2.3 S a)	Metsänomistajan ei tule tehdä hakuista lintojen pesimäaikaan linnustollisesti arvokkailta kohteilla: a) Maa- ja merikotkan asuttujen pesien läheisyydessä (alle 500 m) Lapin läänissä 15.3.-31.7. ja muualla Suomessa 15.2.-31.7.	Mukautettu	
223 6.4.5 e)	e) Merikotkan asuttujen pesien läheisyydessä (500 m) hakuista ei tehdä Lapin maakunnassa 15.3.–31.7. ja muualla Suomessa 15.2.–31.7.	132.1	Katso vanha 6.2.3 S a) (uusi 6.4.5 d))	Mukautettu	Merikotkaa koskeva vaatimus omana kohtana listauksessa. Vertaa vanha 6.2.3 S a)
224 6.4.5 f)	f) Säksien asuttujen pesien läheisyydessä (500 m) kohteilla, joissa syntyy näköyhteys pesälle, hakuista ei tehdä 15.4.–31.7.	132.3 6.2.3 S b)	Metsänomistajan ei tule tehdä hakuista lintojen pesimäaikaan linnustollisesti arvokkailta kohteilla: b) Säksien asuttujen pesien läheisyydessä (alle 500 m) kohteilla, joissa syntyy näköyhteys pesälle 15.4.-31.7.	Mukautettu	
225 6.4.5 g)	g) Kanahaukan ja hiirihaukan tiedossa olevien pesien läheisyydessä (300 m) hakuista ei tehdä 15.3.–31.7.			Uusi	
226 6.4.5 h)	h) Mehiläishaukan tiedossa olevien pesien läheisyydessä (300 m) hakuista ei tehdä 1.5.–31.8.			Uusi	
227 6.4.5 d-1	i) Tiedossa olevilla metsän soidinkoilla hakuista ei tehdä Pohjois-Suomessa 1.4.–20.5. ja Etelä-Suomessa 15.3.–20.5.	132.5 6.2.3 S d)	Metsänomistajan ei tule tehdä hakuista lintojen pesimäaikaan linnustollisesti arvokkailta kohteilla: d) Tiedossa olevilla, toimivilla metsän soidinkoilla soidinkoilla Lapin läänissä 1.4.-15.5. ja muualla Suomessa 15.3.-15.5.	Mukautettu	Aluejaottelu muuttunut, hakuukielo pidentynyt.
227.1 HUOM 6.4.5	HUOM 3: Kohdat d-i: säännöllisesti liikennöity tie tai rautatie katkaisee rajoitusalueen. HUOM 4: Ei koske saarikkoita, joilla puunkorjuu muuna ajankohtana on teknisesti mahdotonta. Tällöin hakuista vältetään kriittisimpään pesimäaikaan (Etelä-Suomi 1.5.–30.6., Pohjois-Suomi 15.5.–15.7.) ja petolintujen pesäpuiden välittömässä läheisyydessä.			Uusi	
228 6.4.6	Metsän tiedossa olevat soidinkoikat merkitään metsäsuunnitelmaan ja ne otetaan huomioon metsänhoitoimenpiteissä seuraavasti: a) metsän peitteisyyttä ja puuston kokovaihtelua ylläpidetään: puolet soidinkoikan kokonaispinta-alasta on metsälle sopivaa metsää b) riistatietä ja varvustoa säilytetään kaikissa metsänhoitovaiheissa c) metsää uudistettaessa tehdään korkeintaan 0,5 hehtaarin kokoisia aukkoja tai alle hehtaarin laajuisia, kapetta uudistushakuita, aukon keskileveys on enintään 50 m ja uudistushakkuun maksimikoko enintään 1,0 ha.	111 5.5.4 S	Metsän tiedossa olevat soidinkoikat merkitään metsäsuunnitelmaan ja ne otetaan huomioon metsänhoitoimenpiteissä seuraavasti: a) uudistushakuita tehtäessä metsänpeitteisyyttä ja puuston kokovaihtelua ylläpidetään tekemällä korkeintaan 0,5 hehtaarin kokoisia aukkoja tai alle hehtaarin laajuisia, kapetta uudistushakuita b) säilytetään riistatietä ja varvustoa kaikissa metsänhoitovaiheissa.	Mukautettu	Vaatimusta täsmennetty.

229	6.5	Organisaation tulee tunnistaa ja suojella luontaisten ekosysteemien edustavat osat ja/tai ennallistaa ne luontaisemman tilaiseksi. Missä edustavia osia ei ole tai ne ovat riittämättömät, organisaation tulee ennallistaa osa metsätalousyksiköstä luonnontilaisemman kaltaiseksi.	172	6.4	Edustava joukko alueen ekosysteemiä suojellaan, ottaen huomioon metsätalouden laajuus ja voimakkuus, sekä alueen luonnonarvojen ainutlaatuisuus. Suojeluohjeet jätetään luonnontilaan ja merkitään karttoille.	Mukautettu	
230	6.5.1	Parasta saatavilla olevaa tietoa hyödyntäen organisaatio tunnistaa ja jättää määritellyt arvokkaat elinympäristöt ja erät laajensuojelun kannalta erityisen tärkeät kohteet käsitteilyn ulkopuolelle. Ainoastaan suojeluvaihtoehtoja edistävät hoitotoimenpiteet ovat alueilla mahdollisia. Näitä kohteita ovat:	173	6.4.1.5	Metsänomistaja jättää määritellyt arvokkaat elinympäristöt ja erät laajensuojelun kannalta erityisen tärkeät kohteet metsätalouden ulkopuolelle. Suojeluvaihtoehtoja edistävät hoitotoimenpiteet ovat alueilla mahdollisia. Näitä kohteita ovat:	Mukautettu	
231	6.5.1.1	Lähtökriteerit kohteet: a) metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt b) luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset suojellut luontotyypit c) luonnonsuojelulain 39 §:n mukaiset suurten petolintujen pesäpuut d) tiedossa olevat luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisesti erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat	174	6.4.1.1.5	Lähtökriteerit kohteet: a) Metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt b) Luonnonsuojelulain 29 §:n suojellut luontotyypit c) Luonnonsuojelulain 39 §:n suurten petolintujen pesäpuut d) Luonnonsuojelulain 47 §:n erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat e) Luonnonsuojelulain 49 §:n luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien	Mukautettu	Vaatimukseen lisätty luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajit.
232	6.5.1.2	kohtien b), d) ja e) säästämisevoite indikaattorissa 6.5.1.1 koskee myös niitä kriteerit täyttäviä luontotyyppejä ja lajiesiintymiä, joista ympäristöviranomaisen ei ole tehnyt rajausta.	175	6.4.1.1.5	Alaviite Säästämisevoite koskee myös niitä luontotyyppejä ja lajiesiintymiä, joista ympäristöviranomaisen ei ole tehnyt rajausta. Sama tarkennus koskee indikaattorin 6.4.1.1. kohtia b, d, e	Mukautettu	
233	6.5.1.3 a)	Muut aina säästettävät kohteet: a) metsälain 10 §:n mukaisen tärkeän elinympäristön ominaispiirteet täyttävät kohteet niiden koosta ja alueellista yleisyydestä riippumatta. Jyrkänteiden ja rotkojen osalta ei vaadita 10 metrin vähimmäiskorkeutta vaan tarkastellaan kohteen luonnontilaisuutta	176	6.4.1.2.5 a)	Muut aina säästettävät kohteet: a) Metsälain 10 §:n mukaisen tärkeän elinympäristön kriteerit täyttävät kohteet niiden koosta ja alueellista yleisyydestä riippumatta	Mukautettu	Lisätty vaatimus koskien jyrkänteitä ja rotkoja.
234	6.5.1.3 b)	b) erikseen määritellyt runsaslahpuustoiset metsät liitteen 5 mukaan	177	6.4.1.2.5 b)	b) Eriekseen määritellyt runsaslahpuustoiset kangasmetsät ja turvekankaat (Liite 7)	Mukautettu	
234.1		Katso uusi 6.5.1.3 b) (vanha 6.4.1.2.5 b)	179	6.4.1.2.5 d)	d) Kuusivaltaiset varttuneet ja sitä vanhemmat tuoreet lehdot, joissa lahoppua (vähintään 10 vuoden aikana muodostunutta, rinnankorkeuslajipimitta > 10 cm) yli 15 m ³ /ha	Mukautettu	Kaikki indikaattorin lahpuustoiset metsät on määritely uuden standardin liitteessä 3.
234.2		Katso uusi 6.5.1.3 b) (vanha 6.4.1.2.5 b)	180	6.4.1.2.5 e)	e) Sekäpuustoiset varttuneet ja sitä vanhemmat lehdot, joissa lahoppua (vähintään 10 vuoden aikana muodostunutta, rinnankorkeuslajipimitta > 10 cm) yli 10 m ³ /ha	Mukautettu	Kaikki indikaattorin lahpuustoiset metsät on määritely uuden standardin liitteessä 3.
234.3		Katso uusi 6.5.1.3 b) (vanha 6.4.1.2.5 b)	181	6.4.1.2.5 f)	f) Puustorakenteeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset varttuneet tai sitä vanhemmat lehtipuustoiset (>50 %) lehdot, joissa on lehtilahoppua yli 5 m ³ /ha	Mukautettu	Kaikki indikaattorin lahpuustoiset metsät on määritely uuden standardin liitteessä 3.
235	6.5.1.3 c)	c) metsämaan louhikokometsat, joiden pohjalla seisoo tai virtaa säännöllisesti vettä ja joiden valtaosuus on yhtenäisesti rajattavissa olevalla alueella vähintään 20 kappaletta	178	6.4.1.2.5 c)	c) Vanha- ja lahpuustoiset metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot (Liite 8)	Mukautettu	Vaatimus muutettu koskemaan louhikokometsia täsmennetyksi. Kaikki indikaattorin lahpuustoiset metsät on määritely uuden standardin liitteessä 3.
236	6.5.1.3 d)	d) vanhat metsäpaloalueet, jotka metsäpalon jälkeen ovat saaneet kehittyä ilman käsittelyä vähintään 20 vuotta ja joilla esiintyy palokantajoja ja/tai palon vahingontamaisia puita				Uusi	
237	6.5.1.3 e)	e) vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset kosteat lehdot	182	6.4.1.2.5 g)	g) Vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset kosteat lehdot sekä lehdot, joissa on vanhoja, kookkaita tai lahovikaisia jalopuita	Mukautettu	
238	6.5.1.3 f)	f) metsät, joissa on kookkaita tai lahovikaisia vanhoja jalopuita. Käsittelee ne em. jalopuita sisältävät metsät, jotka eivät edusta mitään muuta indikaattorissa 6.5.1 listattua aina säästettävää luontotyypiesiintymää. Metsikköviestiä säästetään se osa, jolla vanhoja jalopuita esiintyy				Uusi	Vertaa vanha 6.4.1.2.5 g)
239	6.5.1.3 g)	g) pähkinäpensaiden kasvupaikat muualla kuin lehdossa, silloin kun vanhoja pähkinäpensaita on yhtenäisesti rajattavissa olevalla alueella vähintään 20 kappaletta				Uusi	
240	6.5.1.3 h)	h) Tulvametsät	183	6.4.1.2.5 h)	h) Tulvametsät	Mukautettu	
241	6.5.1.3 i)	i) Kuusivaltaiset sapat	184	6.4.1.2.5 i)	i) Kuusivaltaiset sapat (Meriluoto & Soirinen 1998)	Mukautettu	
242	6.5.1.3 j)	j) uomillaan luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset joet ja purot sekä purot, joissa aiemman uoman käsittelyä jälkeen on jäljellä luontaista mutkittelu- ja veden paineen vaihtelua sekä lähteet; ranta-alueineen	185	6.4.1.2.5 j)	j) Uomillaan luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset joet ja purot ranta-alueineen (vähintään 20 m puustoinen rantavyöhyke) sekä lähteet vastaavalla vyöhykkeellä. Tämä ei koske avohakkuu- ja taimitoimia ja nuria huopuupuuvaltaisia kasvatusmetsiä. Tätä vanhemmissa, yhden puulajin tasarakenteisissa metsissä harvennus- ja väljennys- ja poimintahakkuut ovat sallittuja suojavyöhykkeellä siltä osin kuin se ylittää 6.5.1 mukaisen vaatimuksen.	Mukautettu	Kohteiden suojavyöhykkeet on määritelty uudessa indikaattorissa 6.5.1.4.
242.1	HUOM 6.5.1.3 j)	HUOM: Määrittely koskee myös lyhyitä, uomaltaan luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia joki- ja puro-osuuksia.	186	6.4.1.2.5 j)	Määrittely koskee myös lyhyitä, uomaltaan luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia joki- ja puro-osuuksia	Mukautettu	Alaviite siirretty huomautukseksi.
243	6.5.1.3 k)	k) valtaosittoltaan vähintään varttuneet, eri-ikäisrakenteiset, näkyvästi (vähintään 5 m ³ /ha) lahoppua sisältävät vesistöjen ja pienviesien reunametsät. Ei koske kanavien eikä kaivettujen vesitalaiden reunametsiä	187	6.4.1.2.5 k)	k) Eri-ikäisrakenteiset tai näkyvästi lahoppua sisältävät vesistöjen ja pienviesien reunametsät (vähintään 30 m puustoinen rantavyöhyke)	Mukautettu	Kohteiden suojavyöhykkeet on määritelty uudessa indikaattorissa 6.5.1.4
243.1	HUOM 6.5.1.3 k)	HUOM: Kriteerit täyttävät metsiköt poikkeavat puustoltaan hoidetusta metsiköstä. Näiden metsien puustossa on muuallakin kuin välittömästi veden ja metsän vaihteluvyöhykkeessä luontaisen uudistumisen ja /tai metsän aukkoisuuden vuoksi syntyneitä kerroksellisuutta, eri-ikäisiä puita ja erä puulajeja.	188	6.4.1.2.5 k)	Kriteerit täyttävät metsiköt poikkeavat puustoltaan hoidetusta metsiköstä. Näiden metsien puustossa on muuallakin kuin välittömästi veden ja metsän vaihteluvyöhykkeessä luontaisen uudistumisen ja metsän aukkoisuuden vuoksi syntyneitä kerroksellisuutta, eri-ikäisiä puita ja eri puulajeja	Mukautettu	Alaviite siirretty huomautukseksi.
244	6.5.1.3 l)	l) luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset fladat ja kluuvijärvet ranta-alueineen	189	6.4.1.2.5 l)	l) Luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset fladat ja kluuvijärvet ranta-alueineen (vähintään 30 m vyöhykkeellä)	Mukautettu	Kohteiden suojavyöhykkeet on määritelty uudessa indikaattorissa 6.5.1.4
245	6.5.1.3 m)	m) maankohoamisrannikon metsien luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset kehitysajat tai yksittäiset edustavat kehitysajan osat	190	6.4.1.2.5 m)	m) Maankohoamisrannikon metsien luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset kehitysajat tai yksittäiset edustavat kehitysajan osat	Mukautettu	
245.1	HUOM 6.5.1.3 m)	HUOM: Koskee niitä kohteita, joiden edustavus luontodirektiivin luontotyypimäärittely (Natura 2000-luontotyypipiipias) perusteella merkittävä, hyvä tai edustava.	191	6.4.1.2.5 m)	Koskee niitä kohteita, joiden edustavus luontodirektiivin luontotyypimäärittely (Natura 2000-luontotyypipiipias) perusteella merkittävä, hyvä tai edustava.	Mukautettu	
246	6.5.1.3 n)	n) vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset korvet, rämeet, nevat, letot ja metsäluhdut	192	6.4.1.2.5 n)	n) Vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset korvet, rämeet, nevat, letot ja metsäluhdut	Mukautettu	
246.1	HUOM 1-2 6.5.1.3 n)	HUOM 1: Vesitaloudeltaan luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen: suo tai suon osa, jolla ojat mahdollisesta ojitusesta huolimatta eivät ole olennaisesti muuttaneet vesitaloutta tai suokasvillisuutta ja /tai lisääntynyt puuston kasvu ei enää vaikuta suokasvillisuuden säilymiseen eli suon kuivaustas ei ole muuttuma tai turvekangas. HUOM 2: Säästämisevoite koskee niitä soita tai suon osia, joilla säästettävien suotyyppien yhtenäisen pinta-ala on vähintään 0,3 ha.	194	HUOM 1 6.4.1.2.5	Huom 1: Vesitaloudeltaan luonnontilaisiin soihin katsotaan tässä yhteydessä kuuluvan kaikki ojitamattomat suot. Vesitaloudeltaan luonnontilaisen kaltaisiksi katsotaan suot, joilla on vanhoja oja, jotka eivät ole olennaisesti muuttaneet puuston kasvua tai suon vesitaloutta eivätkä enää vaikuta suokasvillisuuden säilymiseen.	Mukautettu	Lisätty täsmennys koskien säästämisevoitteen pinta-ala vaatimusta (HUOM. 2.).
246.2	HUOM 3 6.5.1.3 n)	HUOM 3: Ei koske seuraavilla suotyypeillä sijaitsevia hoidettuja taimitoimia tai harvennus- tai päätehakkuun käsitellyjä metsiä: 1) Etelä-Suomessa metsämaan sovurparameet 2) Pohjois-Suomessa varpukorvet ja kangaskorvet 3) koko maassa ne rämeet ja korvet, joita ei ole luokiteltu uhanalaisiin suotyyppihin omalla tarkastelualueellaan (Etelä-Suomi, Pohjois-Suomi, LUTUn mukaisen alueen mukaan). Näiden mahdollinen käsittely tapahtuu vesitalouteen puuttumatta metsän peitteisenä säilyttävien hakkuun.	192.1	6.4.1.2.5 n)	Ei koske niitä hakkuun käsitellyjä rämeitä ja korpia, joita ei ole luokiteltu uhanalaisiin suotyyppihin omalla tarkastelualueellaan (Etelä-Suomi, Pohjois-Suomi). Näiden mahdollinen käsittely tapahtuu vesitalouteen puuttumatta poiminta-, kaistale- tai pienaukohakkuun.	Mukautettu	Alaviite siirretty huomautukseksi. Vaatimuksen sisältöä on täsmennetty.
247	6.5.1.3 o)	o) luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset kitu- ja joutomaat	193	6.4.1.2.5 o)	o) Luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset kitu- ja joutomaat	Mukautettu	
247.1	HUOM 1-2 6.5.1.3 o)	HUOM 1: Kituimähien kuuluvat puustoiset kivennäismaat lasketaan luonnontilaisen kaltaisiksi, mikäli niiden puusto on eri-ikäistä ja sitä on käsitelty korkeintaan poiminta- tai harsintatyyppisillä hakkuilla. HUOM 2: Luontaisesti puuttomista joutomaista luonnontilaisen kaltaisina voidaan pitää kaikkia sellaisia kohteita, joiden kasvillisuus on säilynyt lähes luonnontilaisista vastaavana. Lievä kulminen tai rehevöityminen hyväksyttävään osaksi luonnontilaisen kaltaisen joutomaan määritelmää. Porolaidunmuksen vaikutuksia ei oteta tässä huomioon muilla osin kuin silloin kun ne ovat johtaneet kasvipeitteen kulumiseen kokonaan pois.	194.1	HUOM 2-3 6.4.1.2.5	Huom 2: Kitu- ja joutomaihin kuuluvat puustoiset kivennäismaat lasketaan luonnontilaisen kaltaisiksi, mikäli niiden puusto on eri-ikäistä ja sitä on käsitelty korkeintaan poiminta- tai harsintatyyppisillä hakkuilla. Huom 3: Luontaisesti puuttomista joutomaista (lähinnä kalliot) luonnontilaisen kaltaisina voidaan pitää kaikkia sellaisia kohteita, joiden kasvillisuus on säilynyt lähellä luonnontilaisista vastaavana. Lievä kulminen tai rehevöityminen hyväksyttävään osaksi luonnontilaisen kaltaisen joutomaan määritelmää.	Mukautettu	
248	6.5.1.3 p)	p) puustoltaan luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset karukkokankaat.				Uusi	
249	HUOM 1-2 6.5.1.3	HUOM 1: Talousmetsien aktiivisella luonnonhoidolla (metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä toteutetut käytönrajoitukset ja toimenpiteet, esim. säästöpuit, poltot, erikoishakkuut, aktiivisesti tuotettu lahoppu) aikaan saadut luonnonarvot eivät johda indikaattorin 6.5.1.3 mukaiseen suojeluevoitteeseen. Edellä mainittu edellyttää, että toimenpiteet on riittäväällä tavalla dokumentoitu. HUOM 2: Indikaattorin toteuttamisessa huomioidaan metsätuholain (Laki metsätuhojen torjunnasta 1087/2013) vaatimukset.	194.2	HUOM 4 6.4.1.2.5	Huom 1: Talousmetsien aktiivisella luonnonhoidolla (metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä toteutetut käytönrajoitukset ja toimenpiteet, esim. säästöpuit, poltot, erikoishakkuut, tuotettu lahoppu) aikaan saadut luonnonarvot eivät johda indikaattorin mukaiseen suojeluevoitteeseen.	Mukautettu	Vaatimusta täsmennetty. Lisätty uusi huomautus koskien metsätuholain huomioimista.
250	6.5.1.4	Ala-indikaattorin 6.5.1.1 ja 6.5.1.3 määritelmät täyttävät kohteet kirjataan metsäsuunnitelmaan ja säästetään heti niiden löydyttyä.	197	6.4.1.5	Indikaattorin määritelmät täyttävät kohteet kirjataan metsäsuunnitelmaan ja säästetään heti niiden löydyttyä.	Mukautettu	

251 6.5.1.5	Alaindikaattorin 6.5.1.3 kohteille rajataan suojavyöhykkeet seuraavasti: HUOM. Taulukossa on esitetty vain ne 6.5.1.3 –kohteet, joille vaaditaan a) ML 10 §:n elinympäristöjen rakennekriteerit täyttävät kohteet	198 6.4.2 S	Arvokkaiden kohteiden rajausten tulee olla riittäviä kohteiden ominaispiirteiden säilyttämisen kannalta.	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Katso uuden alaindikaattorin 6.5.1.5 alakohdat.
252 6.5.1.5 a)	Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys Suomen metsäkeskuksen tulkintasuosituksen mukaan, jollei jäljempänä taulukossa esitetty elinympäristökohtainen vaatimus edellytä enempää Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys - HUOM Mikäli metsäkeskuksen tulkintasuosituksen ja standardin suojavyöhykevaatimukset poikkeavat, voimassa on näistä laajempi.	198.01	Katso vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Vertaa vanha 6.4.2 S.
253 6.5.1.5 b)	b) Runsaslahoupuotoiset metsät liitteen 5 mukaan Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys 15 m Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys - HUOM Suojavyöhyke jätetään liitteen 5 mukaiset lahoppukriteerit täyttävälle osalle kohteesta.	198.02	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Vertaa vanha 6.4.2 S.
254 6.5.1.5 c)	c) Metsämaan louhikometsäts Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys - Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys noin 15 m HUOM	198.03	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Vertaa vanha 6.4.2 S.
255 6.5.1.5 e)	e) Kosteat lehdot Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys - Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys noin 15 m HUOM	198.04	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Vertaa vanha 6.4.2 S.
256 6.5.1.5 f)	f) Metsät, joissa on kookkaita tai lahovikaisia vanhoja jalopuita Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys - Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys - HUOM Suojavyöhykkeen tarve arvioitava tapauskohtaisesti (valon/varjon tarve, tuulenkaatorisäki).	198.05	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Vertaa vanha 6.4.2 S.
257 6.5.1.5 h)	h) Tulvametsät Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys - Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys noin 15 m HUOM	198.06	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Vertaa vanha 6.4.2 S.
258 6.5.1.5 i)	i) Kuusivaltaiset supat Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys Puusto säästettävä supan pohjalta kuusivaltaisen rinteenosan yläreunaan saakka. Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys - HUOM	198.07	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Vertaa vanha 6.4.2 S.
259 6.5.1.5 j)	j) Joet, purot ja lähteet Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys 20 m Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys Noin 10 m HUOM Peitteisenä hoidettavaa osaa ei vaadita tilanteissa, joissa kokonaan käytön ulkopuolelle standardin mukaan jätettävä rantavyöhykkeen osa on päätehakkuaalaa (AO ja SO), taimikko, nuorta kasvatusmetsää tai kivennäisraunnaa.	198.08	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Suojavyöhykevaatimus siirtynyt uuteen kohtaan. Katso vanha 6.4.1.2 S j). Vanha vaatimus: Vähintään 20 m puustoinen rantavyöhyke. Tämä ei koske avohakkuaalajoja, taimikoita ja nuoria havupuuvaltaisia kasvatusmetsiä. Tätä vanhemmissa, yhden puulajin tasarakenteisissa metsissä harvennus- väljennys- ja poimintahakkuut ovat sallittuja suojavyöhykkeellä siitä osin kuin se ylittää 6.5.1.1 mukaisen vaatimuksen.
260 6.5.1.5 k)	k) Vesistöjen ja pienvesien puustoltaan erirakenteiset ja lahoppuotoiset reunametsät Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys 30 m, sisältäen itse kohteen Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys - HUOM Kunkin vesistö- ja pienvesityypin oman suojavyöhykevaatimuksen ylittävältä osalta niin etälle kuin lahoppu- ja erirakenteisuus-kriteeri täytyy, kuitenkin enintään 30 m metsän vedenpuoleisesta reunasta lukien.	198.09	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Suojavyöhykevaatimus siirtynyt uuteen kohtaan. Katso vanha 6.4.1.2 S k) Vanha vaatimus: Vähintään 30 m puustoinen rantavyöhyke.
261 6.5.1.5 l)	l) Fladat ja kluuvijärvet Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys 30 m Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys - HUOM	198.1	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Suojavyöhykevaatimus siirtynyt uuteen kohtaan. Katso vanha 6.4.1.2 S l) Vanha vaatimus: Ranta-alueet vähintään 30 m vyöhykkeellä.
262 6.5.1.5 n)	n) Korvet, rämeet, nevat, letot ja metsäluhdat Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys Metsäluhdat ja metsämaan korvet: 10 m Muut: 5 m Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys - HUOM Suojavyöhykevaatimus ei koske nurten kasvatusmetsien ennakkoraivausta ja ensiharvennushakkuita. Suojavyöhykkeen läheisyydessä ainespuuta pienempi puusto säästetään vähintään 5 metrin leveydellä vyöhykkeellä. Soistunut vaihettumisvyöhyke voidaan laskea mukaan suojavyöhykkeen leveyteen. Soistunut vaihettumisvyöhyke on jätettävä kokonaisuudessaan uudistushakkuiden, uudis-, kunnostus- ja täydennysojitusten sekä maanmuokkauksen ulkopuolelle, vaikka se olisi leveämpi kuin kohteella vaadittava suojavyöhyke. Suojavyöhykkeiden yhteenlasketun leveyden (vyöhykkeet suon molemmin puolin) ei tarvitse missään tilanteessa olla leveämpi kuin suon leveys kyseisellä kohdalla.	198.11	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Vertaa vanha 6.4.2 S.
263 6.5.1.5 o)	o) Kitu- ja joutomaat Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys Joutomaan kalliolla säästetään väliittömästi kohteen reunassa kasvava puusto. Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys - HUOM	198.12	Vertaa vanha 6.4.2 S (uusi 6.5.1.5)	Mukautettu	Kohteille on määritelty uudessa standardissa kohdekohtaiset suojavyöhykkeet. Vertaa vanha 6.4.2 S.
263.1 HUOM 6.5.1.5	HUOM: Suojavyöhykkeen ja sen ulkopuolella säästettävän ainespuuta pienemmän puuston vyöhykkeen leveydet voivat vaihdella pienialaisesti siten, että yksittäiset pienet poikkeamat leveyksissä eivät ole tämän standardin vastaisia. Tällä ei kuitenkaan tarkoiteta sitä, että suojavyöhykkeiden sisältä olisi mahdollista poimia puita. Myös kohteen poikkeava topografia voidaan ottaa huomioon vyöhykkeiden rajoituksessa (esimerkiksi kohteen rajautuessa järkkiin rinteisiin/jyrkänteisiin).			Uusi	

264	6.5.1.6	Indikaattorin mukaisilla kohteilla ulkoilureittien käytölle vaaraa aiheuttavat puut voidaan kaataa maapuiksi ja kulkua estävät puut voidaan raivata ja siirtää. Jos ulkoilukäyttö uhkaa kohteen suojelutavoitteita, kulkua kohteella voidaan ohjata myös kulkuväyliä perustamalla. Kulkuväylät tulee perustaa siten, että minimoidaan kohteen luontoarvoille aiheutuva haitta.			Uusi		
265	6.5.2	Organisaatio säästää vähintään 5 % sertifioitun alueen metsämaasta metsätalouden ulkopuolelle edustavien ekosysteemien ja niihin liittyvien piirteiden, mukaan lukien luonnon monimuotoisuuden, turvaamiseksi. Tähän pinta-alaan voidaan laskea mukaan kaikki metsämaan alueet, jotka on jätetty pysyvästi metsätalouden ulkopuolelle tämän standardin indikaattoreiden (esim. 6.5.1, 6.4.3 ja 6.7.1) toteuttamiseksi.	199	6.4.3.5	Metsänomistaja (>20 ha) säästää vähintään 5% sertifioitun alueen metsämaasta metsätalouden ulkopuolelle luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Suojeluosuteen voidaan laskea kaikki metsämaat, jotka on jätetty pysyvästi metsätalouden ulkopuolelle tämän standardin indikaattoreiden (esimerkiksi 6.2.2, 6.4.1 ja 6.5.1, 6.5.7) toteuttamiseksi.	Mukautettu	
265.1	HUOM 1-3 6.5.2	HUOM 1: Indikaattorin mukaisiin kohteisiin voidaan laskea yksityisiä suojelualueiksi perustettujen alueiden ja valtiolle FSC-sertifioinnin aikana suojelualueeksi myytyjen alueiden metsämaat. HUOM 2: Aktiivisesti jouto- ja kitumaiksi ennallistettavat suot voidaan sisällyttää indikaattorin 6.5.2 alueisiin kertoimella 0,5 kuitenkin siten, että ne kattavat säästettävistä alueista • M-L enintään 15 % • XS-5 enintään 20 %, mutta kuitenkin vähintään 1 ha. HUOM 3: Valtion mailla lasketaan mukaan kaikki virallisten suojeluohjelmien (ml. METSO-ohjelma) ulkopuolella metsätaloustoiminnan ulkopuolelle siirretyt kohteet, vaikka niistä standardin voimaantulon jälkeen perustettaisiin lakisääteisiä suojelualueita tai Metsähallituksen suojelumetsiä.	202	HUOM 6.4.3.1.5	Huom 1: Kohteisiin voidaan laskea yksityisiä suojelualueiksi perustetut suojelualueet ja valtiolle FSC-sertifioinnin jälkeen luonnonsuojelualueiksi nrydyt suojelualueet. Huom 2: Aktiivisesti ennallistettavat suot, mukaan lukien kitu- ja joutomaat, voidaan sisällyttää 5%:iin kertoimella 0,5, kuitenkin niin että ne kattavat enintään 20% säästettävistä alueista. Huom 3: Valtion mailla lasketaan mukaan kaikki virallisten suojeluohjelmien (ml. METSO-ohjelma) ulkopuolella metsätaloustoiminnan ulkopuolelle siirretyt kohteet, vaikka niistä standardin voimaantulon jälkeen perustettaisiin lakisääteisiä suojelualueita tai Metsähallituksen suojelumetsiä.	Mukautettu	Vaatimuksia täsmennetty HUOM. 2. osalta eri kokoisille organisaatioille.
266	6.5.2.1	Mikäli indikaattoreiden 6.5.1, 6.4.3, 6.4.4 ja 6.7.1 toteuttamiseksi pysyvästi metsätalouden ulkopuolelle jätettävät metsämaan kohteet eivät täytä 5 %:n pinta-ala vaatimusta metsämaasta, täydentävät kohteet valitaan ensisijaisesti monimuotoisuusarvoiltaan merkittävistä alueista ennallistamaan kohti luonnonilaa.	201	6.4.3.1.5	Kohteet tulee valita monimuotoisuusarvoiltaan merkittävistä alueista.	Mukautettu	Vaatimusta täsmennetty koskemaan tilannetta, jossa 5 %:n pinta-alaavaatimus ei täyty.
267	6.5.2.2	Säästettävät alueet ovat pysyviä.	203	6.4.3.2.5	Säästettävät alueet ovat pysyviä.	Mukautettu	
267.1	HUOM 6.5.2.2	HUOM: Alaindikatorissa 6.5.2.1 mainittuja täydentäviä kohteita voidaan korvata indikaattorin 6.5.1 määritelmät täyttävillä kohteilla, mikäli näitä (aiemmin tunnistamattomia) löytyy määrittelyjakson aikana tai sen jälkeen toimenpide- tai muun suunnittelun yhteydessä.	204	6.4.3.3.5	Indikaattorin 6.4.1 kuulumattomia kohteita voidaan korvata 6.4.1 indikaattorin määritelmät täyttävillä kohteilla, mikäli niitä löytyy kohteiden määrittelyjakson aikana tai sen jälkeen.	Mukautettu	
268	6.5.3	Organisaatio rajaa erityiskohteita joilla on erityistä merkitystä metsäekosysteemin monimuotoisuuden tai metsien rakenteen monipuolistamisen kannalta. Yhdessä metsätalouden ulkopuolisten alueiden kanssa osuuden on katettava vähintään 10 % sertifioitua metsämaasta. Kohteet ovat pysyviä, ellei määritelmissä toisin todeta. Tällaisia kohteita ovat:	162	6.3.5.5	Metsänomistaja (>20 ha) rajaa erityiskohteet, joilla on erityistä merkitystä metsäekosysteemin monimuotoisuuden tai metsien rakenteen monipuolistamisen kannalta. Yhdessä indikaattorin 6.4.1 ja 6.4.2 kohteiden kanssa erityiskohteiden tulee kattaa vähintään 10 % osuus sertifioitua metsämaasta.	Mukautettu	
269	6.5.3 a)	a) kohteet, joilla tavoitteena on puuston kasvatus siten, etteivät käsitteilytoimenpiteet pitkälläkään aikavälillä johda metsälain uudistamisvelvoitteen. Kohteet valitaan ja niitä käsitellään seuraavien ehtojen mukaisesti: • nuoret kasvatusmetsät tai valtapuustoltaan näitä vanhemmat metsät, joissa on vaihtelevuutta ikärakenteessa (puustojakoja on oltava vähintään kaksi) • ennen hakkuuta mahdollisesti suoritettavan ennakkoraivausten yhteydessä poistetaan ainespuuta pienempää puustoa vain hakkuussa poistettavien puiden välittömästä läheisyydestä • vesitalouden säätelemisen mahdollistamiseksi peitteisyyttä ylläpitäviin hakkuisiin ei sovelleta turvemilla metsälain mukaista pienaukon maksimipinta-alarajaa. HUOM: Yli 0,5 ha:n laajuiset kuviot, jotka ovat edellisen standardin aikana olleet nimettyjä erityishakkuukohteita, ja joille on tehty alle 0,5 ha:n aukkohakkuuta voidaan laskea mukaan. Jatkoissa nämä hoidetaan siten, ettei metsälain mukaista uudistamisvelvoitetta synny.	163.1	6.3.5.1.5 a-b)	(>20 ha) Erityiskohteiksi voidaan laskea myös sellaiset metsät, joille on asetettu kohdekohtainen, normaalisti poikkeava ympäristötavoite ja niitä tukevat toimenpiteet, esimerkiksi: a) kasvattamalla osa metsistä erikäsirakenteisesti tai pysyvästi peitteisesti, niin että alueella on jatkuvasti vähintään 50 yli 20 cm läpimittaista puuta hehtaarilla tai b) kohteilla, joilla uudistaminen tehdään korkeintaan 0,5 hehtaarin laajuisilla hakkuilla tai	Mukautettu	Vaatimusta on täsmennetty.
270	6.5.3 b)	b) kohteet, joilla tuotetaan kasvatushakuiden yhteydessä aktiivisesti lahoppua yli 10 m ³ /ha. Myöhemmin uudistushakkuun yhteydessä kohteelle jätetään normaalin uudistusalaan verrattuna kaksinkertainen määrä säästöpuuta. HUOM: Lahoppuun tuottamisvaadetta tarkastellaan kiertoajan puitteissa sekä siten, että lahoppua tuotetaan kaikkien hakuiden yhteydessä.	163.2	6.3.5.1.5 c)	c) kohteilla, joihin annetaan kehittyä yli 10 kuutiometriä lahoppua hehtaarilla tai	Mukautettu	Vaatimusta on täsmennetty.
271	6.5.3 c)	c) pysyvästi lehtipuuvallaiset metsät, joiden hoidossa ylläpidetään lehtimetsin perustavaa luonnon monimuotoisuutta myös uudistamalla alueet lehtipuulle. Uudistushakkuun yhteydessä kohteelle jätetään normaalin uudistusalaan verrattuna kaksinkertainen määrä säästöpuuta, jotka ovat pääosin lehtipuuta	163.3	6.3.5.1.5 d)	d) pysyvästi lehtipuuvallaiset metsät, joiden hoidossa ylläpidetään lehtimetsin perustavaa luonnon monimuotoisuutta	Mukautettu	
272	6.5.3 d)	d) metsätalousohjeet, joilla on monimuotoisuuden ylläpitämiseen tähtäävä hoitotavoite	163.5	6.3.5.1.5 f)	f) kasvillisuudeltaan edustavat lehdot (6.4.3)	Mukautettu	
272.1		Katso uusi 6.5.3 d) (vanha 6.5.3.1.5 f))	206	6.4.4.5	Kasvillisuudeltaan edustavia lehtoja, jotka eivät kuulu indikaattorin 6.4.1 mukaisiin kohteisiin, tulee hoitaa siten, että edellytykset vaateiltaan ja monipuolisen lehtojiston säilymiselle turvataan.	Mukautettu	Indikaattorin vaatimus on yhdistetty uuteen indikaattoriin 6.5.3 d)
273	6.5.3 e)	e) metsäniityt, hakamaat ja muut metsäiset perinneympäristöt, joilla on elinympäristön ominaispiirteiden säilyttämiseen tähtäävä hoitotavoite	163.9		Vertaa vanha 6.3.5.1.5 (uusi 6.5.3)	Uusi	Uusi kohde
274	6.5.3 f)	f) metsämaan paahdeympäristöt, joilla on paahdelajiston huomioitava hoitotavoite	163.9		Vertaa vanha 6.3.5.1.5 (uusi 6.5.3)	Uusi	Uusi kohde
275	6.5.3 g)	g) dynimetsät, joilla on elinympäristön ominaispiirteiden säilyttämiseen tähtäävä hoitotavoite	163.9		Vertaa vanha 6.3.5.1.5 (uusi 6.5.3)	Uusi	Uusi kohde
276	6.5.3 h)	h) kalkkimaiden ja ultraemäksisten maiden metsämaan elinympäristöt, joilla on elinympäristön ominaispiirteiden säilyttämiseen tähtäävä hoitotavoite	163.9		Vertaa vanha 6.3.5.1.5 (uusi 6.5.3)	Uusi	Uusi kohde
277	6.5.3 i)	i) luomaiset muinaisjäännekohteet	163.9		Vertaa vanha 6.3.5.1.5 (uusi 6.5.3)	Uusi	Uusi kohde
278	6.5.3 j)	j) korkeiden alueiden peitteisen kasvatuksen metsät	163.6	6.3.5.1.5 g)	g) korkeiden alueiden ne osat, joissa toimitaan erikoishakkuilla (6.3.12)	Mukautettu	
279	6.5.3 k)	k) Boronhoidon erikoiskohteiden metsämaat, joilla toimenpiteitä on rajoitettu paliskunnan kanssa yhdessä sopien tai periaatteen 3 mukaisesti rajoitetun metsätalouden alueet	163.9		Vertaa vanha 6.3.5.1.5 (uusi 6.5.3)	Uusi	Uusi kohde
280	6.5.3 l)	l) Balojatkumalauheet ja yksittäiset kulutuskelpoiset kohteet	163.8	6.3.5.1.5 i)	i) kulutuskohteet (6.2.7)	Mukautettu	
281	6.5.3 m)	m) Bideemeyn kiertoajan kohteet	163.9		Vertaa vanha 6.3.5.1.5 (uusi 6.5.3)	Uusi	Uusi kohde
282	6.5.3 n)	n) Kohteet, joilla on ristansidonnainen tavoite: 1) Ihetson sidonnalliset (indikaattori 6.4.6) 2) Alueet, joille kasvatushakkuissa jätetään riistatähteiköitä vähintään 5 % pinta-ala. Uudistushakkuun jälkeen korvattava uusilla kohteilla.	163.9		Vertaa vanha 6.3.5.1.5 (uusi 6.5.3)	Uusi	Uusi kohde
282.1	HUOM 6.5.3	HUOM 1: Luonnontuhoon aiheuttamat muutokset eivät poista aluetta erikoiskasvatuskohteena, vaikka kohde ei täytä tuhoon jälkeen kaikkia vaatimuksia. HUOM 2: Kohteen voi perustellusti vaihtaa, mikäli sieni- tai hyönteistuhohu estää metsän kasvattamisen suunnitellulla tavalla tai muutos perustellusti edistää monimuotoisuutta metsätalouksikön alueella.				Uusi	
283	6.5.4	Metsätalouden ulkopuolelle jätetyt metsämaan kohteet (6.5.2) ja erityiskohteet (6.5.3) yhdessä muiden suojelua varten säästettyjen metsämaan, kitumaan ja joutomaan ekosysteemien kanssa muodostavat vähintään 10 % metsätalouksikön metsätalouksiaan pinta-ala.					
284	6.5.4.1	Metsätalouden ulkopuolelle säästettävän alueen koko on verrannollinen ekosysteemien suojelun tilaan ja arvoon maisemasatolla, metsätalouksikön kokoon sekä metsänhoidon intensiteettiin.					
285	6.5.4.2 S, M, L	Organisaatio tulee sertifiointiin liittyessään esittää julkisesti saatavilla oleva suunnitelma 10 %:n suojelukohteiden määrittelemiseksi.	205	6.4.3.4.5	Metsänomistajan (>20 ha) tulee sertifiointiin liittyessään esittää julkisesti saatavilla oleva suunnitelma 5 %:n suojelutavoitteen kohteiden määrittelemiseksi. Määrittelytyö tulee tehdä vuoden kuluessa sertifiointiin liittymisestä.	Mukautettu	
285.1	HUOM 6.5.4.2 S, M, L	HUOM: Ryhmäsertifiointiin liittyvillä sertifikaatin haltija voi vastata suunnitelmasta.				Uusi	

286	6.5.5	Organisaatiolla on käytössään valtionhallinnon (Suomen ympäristökeskus, Geologian tutkimuskeskus) avoimen datan paikkatietoaineistot seuraavista luontotyypeistä: a) äyrynimetsät b) Balkkaimaiden elinympäristöt c) Birtaemäksisten maiden elinympäristöt			Uusi		
287	6.5.6	Organisaatio merkitsee metsäsäätösuunnitelmaan tiedossa olevat ja suunnittelun yhteydessä havaittavat seuraavat metsätalousyksikön alueella sijaitsevat elinympäristöt: a) hakamaat, metsälaitumet ja metsäniityt b) harjujen paahderinteet.	195	6.4.1.3 S	Muuten huomioitavat kohteet: a) harjujen valoirinteet b) hakamaat ja metsäniityt	Mukautettu	Vaatimusta täsmennetty sisältämään metsälaitumet ja muutettu harjujen paahderinteiksi.
288	6.5.7	Organisaatio huolehtii siitä, että metsätaloustoimet, mukaan lukien ojitus- tai metsäiden rakentaminen eivät heikennä olemassa olevien suojelualueiden, Natura 2000 -alueiden eikä indikaattoreiden 6.5.1.1 ja 6.5.1.3 mukaisesti elinympäristöjen suojeluarvoja tai niiden ominaispiirteitä.	208	6.4.5 S	Metsänomistajan tulee huolehtia siitä, että metsätaloustoimet, mukaan lukien ojitus- tai metsäiden rakentaminen eivät vaurioita olemassa olevia suojelualueita, Natura 2000-alueita eikä indikaattorin 6.4.1 mukaisia elinympäristöjä.	Mukautettu	
289	6.5.8	Organisaatio ei metsäiä ympäristöhallinnon virallisissa selvityksissä paikallisesti, maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaiksi todettuja perinympäristöjä tai arvokkaiden maisema-alueiden maiseman kannalta	135	6.2.5 S	Metsänomistajan ei tule metsiä sellaisia paikallisesti, maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaita perinympäristöjä, jotka on todettu arvokkaiksi ympäristöhallinnon virallisissa selvityksissä.	Mukautettu	
290	6.6	Organisaation tulee ylläpitää alueella luontaisesti esiintyvien lajien ja genotyyppien olemassaoloa ja estää biologisen monimuotoisuuden vähenemistä, erityisesti elinympäristöjen hoitotoimien kautta, metsätalousyksikön alueella. Organisaation tulee todentaa, että metsästyksen, kalastuksen, ansapyyntin ja muun keräilyn hallintaa ja valvontaa varten on käytössä tehokkaita keinoja.	143	6.3	Ekologiset prosessit ja arvot, mukaan lukien seuraavat, säilytetään, niitä edistetään tai niitä ennallistetaan: a) Metsien uudistuminen ja kehitys b) Geneettinen sekä lajien ja ekosysteemien monimuotoisuus c) Metsäekosysteemin tuottavuuteen vaikuttavat luonnon kiertokulut	Mukautettu	
291	6.6.1	Toteutetaan toimenpiteitä, joilla: 1) ylläpidetään metsätalousyksikön sijaintialueen luontaista kasvillisuutta ja elinympäristöjen luontaisia ominaispiirteitä 2) pyritään palauttamaan entiselleen ne elinympäristöt, joiden luontaisen kasvillisuuden tai luontaiset ominaispiirteet kohteen aiempi käsittely on hävittänyt 3) ylläpidetään, parannetaan tai ennallistetaan luontaisiin ekosysteemeihin kuuluvien elinympäristöjen ominaisuuksia luonossa esiintyvien lajien monimuotoisuuden ja geneettisen monimuotoisuuden tukemiseksi.					
292	6.6.1.1	Organisaatio säästää monimuotoisuuden kannalta arvokkaita eläviä puita metsätaloustoimissa.	148	6.3.2 S	Metsänomistaja jättää uudistushakkuuviolle pysyvästi:	Mukautettu	
292.1	HUOM 1-3 6.6.1.1	HUOM 1: Listan puilla ei tarkoiteta metsänhoidollisesti kaupallisesti kasvatettuja erikoispuita eikä viljeltyä puita. HUOM 2: Sähkö- ja tielinjojen, rakennusten/rakenteiden läheisyydessä (säätettävän puun pituden etäisyydellä kohteesta) voidaan perustelluista turvallisuussyistä poistaa myös indikaattorin aina säästettäviä puita. HUOM 3: Yksittäisiä puita voi kaataa maapuiksi, mikäli se on metsäkuljetuksen järjestämiseksi välttämätöntä.	151	HUOM 6.3.2.2 S	Huom. Listan puilla ei tarkoiteta kaupallisesti kasvatettavia erikoispuita eikä metsänuudistamiseen liittyviä tavanomaisia siemen- tai suojuspuita. Huom: Säästöpuita ei tule jättää sähkölinjojen tai teiden välittömään läheisyyteen.	Mukautettu	Huomautuksia täsmennetty ja lisäyksi uusia huomautus koskien yksittäisten puiden kaatamista.
293	6.6.1.1.1	Seuraavat monimuotoisuuden kannalta arvokkaat elävät puut säästetään kaikkien metsätaloustoimien yhteydessä: a) rauhoitetut puulajit (lain mukaisesti puun läpimittaan riippumatta) b) yksittäiset tai pienissä ryhmissä olevat puut, joiden rinnankorkeuslähimittaan on vähintään: 1) mänty, kuusi ja koivu: 60 cm 2) muut kotimaiset puulajit: 40 cm c) puumaiset ja pylväsmäiset katajat d) haavat, joiden rinnankorkeuslähimittaan on vähintään 40 cm: säästetään havupuullaissa kasvatusmetsissä vähintään 20 kpl/ha tai kaikki, mikäli niitä esiintyy edellä mainittua lukua vähemmän e) kolopuut f) peltointujen tiedossa olevat pesäpuut g) palokoroiset männyt; Pohjois-Suomessa sellaisilla alueilla, joilla on palovioitusta laajasti, palokoroisia puita säästetään vähintään 10 kpl/ha.	150	6.3.2.2 S	Seuraavat monimuotoisuuden kannalta arvokkaat elävät puut: a) yksittäiset, valtaapuustosta selvästi järeämmät puut, joiden rinnankorkeuslähimittaan on vähintään 60 cm (mänty, kuusi, koivu, tammi) tai 40 cm (muut puut) b) rinnankorkeuslähimittaan vähintään 10 cm:n paksuiset jalopuut, pajut, raidat, tuomet, pihlajat ja tervalepät sekä c) suuret, rinnankorkeuslähimittaan vähintään 40 cm:n haavat niiden esiintyessä havupuullaissa metsässä d) kolopuut e) peltointujen tiedossa olevat pesäpuut f) Palokoroiset männyt. Pohjois-Suomessa alueilla, joilla on palovioitusta laajasti, tulee palokoroisia puita säästää vähintään 10 kpl/ha asti.	Mukautettu	Vaatimusta muokattu yksittäisten puiden osalta poistamalla tammi listalta ja lisäämällä pienet ryhmät, haavoille on asetettu raja mihin asti ne tulee säästää.
294	6.6.1.1.2	Seuraavat monimuotoisuuden kannalta arvokkaat elävät puut säästetään uudistushakkuissa sekä muissa valtaapuustoltaan vähintään varttuneiden metsien hakkuissa: h) tammet, joiden rinnankorkeuslähimittaan on: 1) hemiboreaalisella vyöhykkeellä vähintään 20 cm 2) muualla Suomessa vähintään 10 cm. i) sellaiset muut jalot lehtipuut, raidat ja muut puumaiset pajut, tuomet, pihlajat sekä tervalepät, joiden rinnankorkeuslähimittaan on vähintään 10 cm.	150.1	6.3.2.2 S (uusi 6.6.1.1)	Katso vanha 6.3.2.2 S	Mukautettu	Lisäyksi vaatimuksia koskien tammia sekä siirretty vanhan indikaattorin 6.3.2.2 S b) kohta.
295	6.6.1.1.3	Valtaapuustoltaan nuorten metsien hakkuissa ja taimitonhoidossa indikaattorin 6.6.1.1.2 vaatimukset täyttäviä puita säästetään vähintään 20 kpl/ha tai kaikki edellä mainitut vaatimukset täyttävät puut, mikäli niitä esiintyy vähemmän kuin 20 kpl/ha. Tämän indikaattorin mukaisia säästettäviä puita valitessa tulee suosia järeimpiä puita ja eri puulajeja.	150.2	6.3.2.2 S (uusi 6.6.1.1)	Vertaa vanha 6.3.2.2 S	Mukautettu	Asetettu vaatimukseen raja, kuinka paljon indikaattorin 6.6.1.2 vaatimukset täyttäviä puita tulee säästää.
295.1	HUOM 1-2 6.6.1.1.3	HUOM 1: Useamman hehtaarin kokoinen käsittelyala voidaan jakaa hehtaarin kokoisin osiin, joilla kriteerin täyttyminen tarkastellaan kullakin erikseen. HUOM 2: Tämän indikaattorin perusteella ei voi poiketa laissa säädettyistä puiden säästövelvoitteista (kuten rauhoitetut puulajit, LSL 29 §:n jalopuunmetsät).				Uusi	
296	6.6.1.2	Organisaatio ylläpitää metsätaloustoimissa säästöpuustoa. Säästöpuuta voidaan keskittää samanaikaisesti hakattavien leimikoiden tasolla halkaisijaltaan 1 km ympyrän sisällä. a) Säästöpuustoon sisältyy myös käsiteltävän alueen pääpuulajia. Vieraspuulajit eivät lehtikuusta lukuun ottamatta kelpaa säästöpuiksi. b) Aiemmissa hakkuissa jätettyjä eläviä säästöpuita ei poisteta ja ne lasketaan säästöpuiksi myös myöhemmissä hakkuissa, mikäli ne ovat edelleen elossa. c) Säästöpuustoon lasketaan indikaattorin 6.6.1.1 mukaisesti säästetyt puut silloin, kun ne täyttävät läpimittavaatimukset (indikaattorit 6.6.1.2.1 ja 6.6.1.2.2). d) Osasta säästöpuista (enintään 5 kpl/ha) voidaan tehdä tekopötkkelöitä, jos kyseiset puut eivät ole indikaattorin 6.6.1.1 mukaisia monimuotoisuuden kannalta arvokkaita puita. Tekopötkkelöstä irti katkaistu rungonosa jätetään maastoon, jos tekopötkkelö luetaan mukaan säästöpuiden lukumäärään. e) Uudistusaloille jätettyjen säästöpuuryhmien maanpinta säilytetään rikkomattomana eikä niiden pienpuustoa raivata.	149	6.3.2.1 S	Keskimäärin vähintään 10 järeää (rinnankorkeuslähimittaan Etelä-Suomessa yli 20 cm, Pohjois-Suomessa yli 15 cm) elävää, alkupeistä puulajia olevaa säästöpuuta hehtaaria kohden. Säästöpuut voidaan keskittää leimikotasolla, etenkin, kun luettuja arvokkaita puita esiintyy ryhmänä. Näihin säästöpuihin voidaan laskea alaindikaattorissa 6.3.2.2 listattuja puita, jotka täyttävät tämän alaindikaattorin läpimittavaatimukset.	Mukautettu	Säästöpuindikaattori on eritelty tähän yleiseen indikaattoriin, jossa on kuvattu vaatimukset säästöpuustolle sekä alaindikaattoreihin, joissa määritellään tapauskohtaisesti säästöpuiden läpimittarajat. Uudessa standardissa säästöpuuvaatimukset koskevat myös muita kuin uudistushakkuuta.
297	6.6.1.2.1	Säästöpuiksi jätetään uudistushakkuissa vähintään 10 kpl/ha puita, joiden minimirinnankorkeuslähimittaan on: 1) Etelä-Suomi: 20 cm 2) Pohjois-Suomi: 15 cm. Uudistushakkuissa jätetään lisäksi säästöpuiksi vähintään 10 kpl/ha puita, joiden rinnankorkeuslähimittaan on vähintään 10 cm. Tätä vaatimusta ei sovelleta, jos säästöpuista vähintään 5 kpl/ha on rinnankorkeuslähimittaan: 3) Etelä-Suomessa vähintään 30 cm 4) Pohjois-Suomessa vähintään 25 cm.	149.1	6.3.2.1 S (uusi 6.6.2)	Vertaa vanha 6.3.2.1 S	Mukautettu	Vaatimukseen lisäyksi velvoite säästää lisäksi pienempiä läpimittaisia puita tai vaihtoehtoisesti järeitä puita.
298	6.6.1.2.2	Muissa valtaapuustoltaan vähintään varttuneen metsän hakkuissa säästetään mahdolliset aiemmissa toimenpiteissä säästöpuiksi jätetyt puut sekä huolehditaan siitä, että hakkuun jälkeinkin kohteella on vähintään 10 kpl/ha puita, joiden minimirinnankorkeuslähimittaan on: 1) Etelä-Suomessa vähintään 20 cm 2) Pohjois-Suomessa vähintään 15 cm.				Uusi	Lisäyksi vaatimus koskien valtaapuustoltaan varttuneiden metsien hakkuista sekä eri-ikäiskasvatusta.
299	6.6.1.2.3	Mikäli edellä mainitut läpimittat täyttäviä puita ei löydy kohteelta, jätetään säästöpuiksi järeimpiä puita.				Uusi	
300	6.6.1.2.4	Eri-ikäiskasvatukseen tähtäävien hakkuiden yhteydessä tulee pysyvät säästöpuut määritellä erikseen.				Uusi	

301 6.6.1.3	Organisaatio säästää metsätaloustoimissa rinnankorkeuslähimitalaan yli 10 cm kuolleet puut aina, kun niitä löytyy alueelta, ellei laki metsätuhojen torjunnasta edellytä niiden poistamista. Mikäli kohteella syntyy tuoretta (lahoasteluokka 1) lahoppuuta yli 20 m ³ /ha, ylimenevän osan saa poistaa (silläkin tapauksessa, ettei metsätuhoihin mukainen poistokynnys ylity). Viijellyissä lehtipuuvälisissä 2-kehitysluokan metsissä kerralla syntyneestä tuoreesta (lahoasteluokka 1) kuolleesta puusta voidaan poistaa 10 m ³ /ha yrittävä osa.	144 6.3.1	Kuolleita puita (rinnankorkeuslähimitalaan yli 10 cm) säästetään metsätaloustoimien aikana vähintään 20 kpl/ha, kun niitä löytyy alueelta. Lehtilahoppu säästetään aina. Kuolleita pystypuita voi kaataa, mikäli ne vaarantavat metsätuhojen torjuntaa tai metsässä liikkujien turvallisuutta. Metsätaloustoimet suunnitellaan siten, että toimenpiteissä vaurioituvan runkolahopuston määrä jää mahdollisimman vähäiseksi.	Mukautettu	Vaatus on muuttunut. Uudessa standardissa säästettävään lahoppuun kappalemääräraja on poistunut ja määrää koskeva täsmennys koskee vain tuoretta syntyneitä lahoppuuta. Eri kokoisia metsänomistajia koskevat vaatimukset yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi indikaattoriksi.
301.1	Katso uusi 6.6.3 (vanha 6.3.1)	146 6.3.1.5.B	Kuolleita puita (rinnankorkeuslähimitalaan >10 cm) säästetään metsätaloustoimien aikana vähintään 20 kpl/ha, kun niitä löytyy alueelta. Kuolleita pystypuita voi kaataa, mikäli ne vaarantavat metsätuhojen torjuntaa tai metsässä liikkujien turvallisuutta. Lehtilahoppu säästetään vähintään 20 kpl/ha asti. Metsätaloustoimet suunnitellaan siten, että toimenpiteissä vaurioituvan runkolahopuston määrä jää mahdollisimman vähäiseksi.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistajia koskevat vaatimukset yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi indikaattoriksi.
301.2 HUOM 1-3 6.6.1.3	HUOM 1: Kuolleita pystypuita voi kaataa tai katkoa, mikäli ne vaarantavat metsätuhojen torjuntaa tai metsässä liikkujien turvallisuuden tai voivat kaatuessaan vaurioittaa koneita tai rakenteita. HUOM 2: Metsätaloustoimet suunnitellaan siten, että toimenpiteissä vaurioituvan runkolahopuston määrä jää mahdollisimman vähäiseksi. HUOM 3: Tämä indikaattori ei estä laissa metsätuhojen torjunnasta asetettujen velvoitteiden mukaista puunkorjua. Indikaattori ei myöskään estä keinotekoisien kelojen tuotantoa ja käyttöä eikä yksittäisen rungon ottamista käyttöön kotitarvepuuna tai kottalain ja muiden erityisperusteisten oikeuksien mukaista puunottoa.	145 HUOM 6.3.1	Huom. Tämä indikaattori ei estä puunkorjua merkittävien sieni- ja hyönteistuhojen uhatessa (Laki hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta 263/1991) eikä laajoilta tuhoalueilta, joissa on kuollut suuri osa puustosta. Indikaattori ei myöskään estä keinotekoisien kelojen tuotantoa ja käyttöä eikä satunnaista kotitarvepuun keräämistä (Sisältää kottalain ja muiden erityisperusteisten oikeuksien säädökset).	Mukautettu	Lisätty kaksi uutta täsmennystä huomautuksiin.
301.3	Katso uusi HUOM 6.6.3 (vanha HUOM 6.3.1)	147 HUOM 6.3.1.5.B	Huom. Tämä indikaattori ei estä puunkorjua merkittävien sieni- ja hyönteistuhojen uhatessa (Laki hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta 263/1991) eikä laajoilta tuhoalueilta, joissa on kuollut suuri osa puustosta. Indikaattori ei myöskään estä keinotekoisien kelojen tuotantoa ja käyttöä eikä satunnaista kotitarvepuun keräämistä (Sisältää kottalain ja muiden erityisperusteisten oikeuksien säädökset).	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistajia koskevat vaatimukset yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi indikaattoriksi ja siten huomautukseksi.
302 6.6.1.4	Organisaatio varmistaa havupuuvälisistä metsien riittävän lehtipuusuuden seuraavasti:	158 6.3.4.5	Metsänomistaja varmistuu havupuuvälisistä metsien riittävästä lehtipuusuudesta seuraavasti:	Mukautettu	
303 6.6.1.4.1	Kasvatushakuut: a) Lehtipuusuutta ei vähennetä alle 10 %:in kasvatettavan puuston runkoluvusta. b) Jos lehtipuusuus on alle 10 % runkoluvusta ennen toimenpidettä, lehtipuusto säästetään, paitsi niiltä osin, kun se selvästi haittaa havupuiden kasvua.	159 6.3.4.1.5	Harvennus: a) Harvennuksessa lehtipuusuutta ei vähennetä alle 10 % harvennuskokosien puuston runkoluvusta. b) Jos lehtipuusuus on ennen harvennusta alle 10 % runkoluvusta, säästetään lehtipuusto, paitsi niiltä osin, kun se selvästi haittaa havupuiden kasvua.	Mukautettu	
304 6.6.1.4.2	Taimikonhoito: a) Taimikonhoidossa säilytetään lehtipuita vähintään 10 % runkoluvusta. b) Jos lehtipuusuus on ennen taimikonhoitoa alle 10 % runkoluvusta, lehtipuusto säästetään, paitsi niiltä osin, kun se selvästi haittaa havupuiden kasvua. c) Säästettävään lehtipuustoon jätetään indikaattorissa 6.6.1.1.2 mainittuja puulajeja. Niitä jätetään mahdollisuuksien mukaan lehtipuusuuteen sellaisiin paikkoihin, että niistä voi kehittyä indikaattorin 6.6.1.1.2 mukaisia monimuotoisuudelle arvokkaita puita.	160 6.3.4.2.5	Taimikonhoito: a) Taimikonhoidossa säilytetään lehtipuita vähintään 10 % runkoluvusta. b) Jos lehtipuusuus on ennen taimikonhoitoa alle 10 % runkoluvusta, säästetään lehtipuusto, paitsi niiltä osin, kun se selvästi haittaa havupuiden kasvua.	Mukautettu	Vaatumukseen lisätty uusi kohta c).
304.1	Katso uusi 6.6.5.2 c) (vanha 6.3.4.2.5)	161 HUOM 6.3.4.5	Huom: Säästettävään lehtipuustoon kuuluu mahdollisuuksien mukaan eri puulajeja.	Mukautettu	Huomautuksen sisältö on mukautettu uuden indikaattorin 6.6.5.2 c) kohtaan.
304.2 HUOM 6.6.1.4.2	HUOM. Indikaattori ei koske varhaisperkausta			Uusi	
305 6.6.1.5	Vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset pienialaiset - alle 0,3 ha kokoiset - suot, suon osat ja kausikohteet jätetään hakkuiden ja muun metsänkäsitelyn ulkopuolelle silloin kun: a) ne erottuvat sekä puustoltaan että pintakasvillisuudeltaan ympäristöstään selvästi, tai b) ne erottuvat pintakasvillisuudeltaan selvästi ja havaitaan suunnitellun yhteydessä, tai erottuvat pintakasvillisuudeltaan selvästi ja sijaitsevat alueella, joka on merkitty maastotietokannassa tai organisaation käyttämässä tietojärjestelmässä suoksi tai soistuneeksi alueeksi tai joka on maastotietokannassa näkyvän notkon pohja (karttamerkintöjen sijaintitarkkuus huomioiden ottaen) tai c) ne täyttävät metsälain 10 § erityisen arvokkaan elinympäristön vaatimukset.	223 6.5.9.5	Metsänomistajan tulee jättää avo- ja siemenpuuhakkuiden, uudis-, kunnostus- ja täydennysojituksen sekä maanmuokkauksen ulkopuolelle: a) kangasmetsäkuvioiden sisällä olevat kasvillisuudeltaan ja puustoltaan selvästi erottuvat vesitaloudeltaan luonnontilaiset, pienialaiset soistuneet painanteet b) vesitaloudeltaan luonnontilaisen soiden kasvillisuudeltaan selvästi erottuvat soistuneet vaihtelumuvisyöhykkeet	Mukautettu	Vaatumusta on uudistettu ja täsmennetty.
305.1 HUOM 1-2 6.6.1.5	HUOM 1: Indikaattorin kohteita ei koske inventointivelvoite, vaan riittää, että ne huomioidaan toimenpidesuunnitelun tai toteutuksen yhteydessä. HUOM 2: Indikaattorin tarkoitamalle kohteelle ei vaadita kohteen ulkopuolista suojavyöhykettä.			Uusi	
306 6.6.1.6	Organisaatio ottaa metsänhoidossa huomiioon seuraavat riistanhoidon näkökohdat: 1) Organisaatio säilyttää soina riistaelinympäristöinä ne turvemaat, joita ei ole jatkossa taloudellisesti järkevää käyttää puuntuotantoon. 2) Taimikonhoidossa ja harvennushakkuiden yhteydessä säästetään riistalle tärkeitä theikoita ja lehtipuita.	110 5.5.3.5	Metsänomistaja ottaa metsänhoidossa huomiioon seuraavat riistanhoidon näkökohdat: a) Metsänomistaja säästää metsätaloustoimissaan riistalle tärkeitä kosteikkoja ja soistuneita painanteita suojapuineen. b) Metsänomistaja säästää havupuuvälisissä metsissä riistalle tärkeitä puulajeja (katajia, haapoja, leppiä, pihlajia ja raitoja). c) Metsänomistaja säilyttää soina riistaelinympäristöinä ne suot, joilla ojitus ei ole lisännyt puuston kasvua ja joita ei ole jatkossa taloudellisesti järkevää kunnostusojittaa.	Mukautettu	Vanhän indikaattorin a) kohta on siirtynyt ja se sisältyy uuteen indikaattorin 6.6.6.
307 6.6.1.7	Organisaatio ennallistaa kunnostusojituksen yhteydessä kunnostusojittavien kohteiden yhteydessä sijaitsevat äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) vuoden 2018 uhanalaisroissa (liite 6) luokitellut ojitett suot, mikäli nämä on luonnonsuojelullisesti tarkoituksenmukaisia.	217 6.5.5	Metsänomistaja ennallistaa kunnostusojituksen yhteydessä maillaan sijaitsevat äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) luokitellut ojitett suot, mikäli nämä on luonnonsuojelullisesti tarkoituksenmukaisia.	Mukautettu	
307.1 HUOM 6.6.1.7	HUOM: Tämä ei koske turvekankaaksi muuttuneita kangaskorpija.			Uusi	
308 6.6.2	Organisaatio säilyttää kaikissa metsätaloustoimissaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kiinteät muinaisjäänneksöt.	138 6.2.7.5	Metsänomistajan tulee säilyttää kaikissa metsätaloustoimissaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kiinteät muinaisjäänneksöt.	Mukautettu	
308.1 HUOM 6.6.2	HUOM: Velvoite koskee muinaismuistolain kiinteitä muinaisjäänneksiä. Kohteiden säilyttäminen edellyttää viranomaisten hyväksymää ohjeistusta.	139 HUOM 6.2.7.5	Huom. Velvoite koskee muinaismuistolain (295/1963) kiinteitä muinaisjäänneksiä. Kohteiden säilyttäminen edellyttää viranomaisten	Mukautettu	
309 6.6.3	Toimivaltaisin viranomaisiin otetaan tarvittaessa yhteyttä, jotta voidaan välttää, estää tai hillitä laitononta: a) metsästystä (sisältään ansapynnin), b) kalastusta c) keräilytoimintaa.			Uusi	
310 6.6.4	Organisaatio ilmoittaa havaituista metsästystä, kalastusta ja keräilyä koskevista laittomuuksista viranomaiselle.	137 6.2.6.5	Metsänomistajan tulee ilmoittaa havaituista metsästystä, kalastusta ja keräilyä koskevista laittomuuksista viranomaiselle.	Mukautettu	
311 6.7	Organisaation tulee suojella tai ennallistaa luontaisia vesiväyliä, vesistöjä, rantavyöhykkeitä sekä niiden yhteyteen liittyviä. Organisaation tulee välttää veden laatuun ja määrään kohdistuvia	209 6.5	Kirjalliset ohjeet laaditaan ja niitä noudatetaan eroosion estämiseksi sekä hakkuiden ja tienrakennuksen aiheuttamien ja muiden mekaanisten metsävaurioiden minimoimiseksi ja vesistöjen	Mukautettu	
312 6.7.1	Organisaatio jättää vesistöjen (mukaan lukien merenrannat) ja pienvesien ympärille maastomuotojen ja maalin perusteella määrättyjen suojavyöhykkeen. Kohteille on jätettävä vähintään alla olevan taulukon mukainen käsittelemätön ja/tai peitteinen suojavyöhyke.	210 6.5.1.5	Metsänomistaja jättää vesistöjen (mukaan lukien merenrannat) ja pienvesien ympärille maastomuotojen ja maalin perusteella määrättyjen suojavyöhykkeen. Suojavyöhykkeen leveys tulee olla: a) kaikilla lammilla ja järillä vähintään 10 metriä b) puroilla, joilla ja merenrannoilla vähintään 15 metriä c) fiadolla ja kluuvijärillä vähintään 30 metriä	Mukautettu	Jokien, purojen ja lähteiden osalta katso myös uusi 6.5.1.2 j) ja 6.5.1.4 j). Fladat ja kluuvijärvet siirtyneet toiseen indikaattoriin. N niiden osalta katso uusi 6.5.1.2 j) ja 6.5.1.4 j)
312.1	Katso uusi 6.7.1 (vanha 6.5.1.5)	211 6.5.1.1.5	Metsän hakkuut, maanmuokkaus, ojitus ja kantojen korjuu ei ole suojavyöhykkeellä sallittua. Suojavyöhykkeellä ei ajeta metsäkonella, lukuun ottamatta välttämättömiä ylityksiä.	Mukautettu	Uuden standardin mukaan suojavyöhykkeellä voi olla koskematon osa, jolla vanhassa standardissa listattuja toimenpiteitä ei saa tehdä sekä lisäksi peitteisenä hoidettava osa.
313 6.7.1 a)	a) meret Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys 15 m Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys noin 10 m Yhteensä	212.3	Katso vanha 6.5.1.5 (uusi 6.7.1) b) puroilla, joilla ja merenrannoilla vähintään 15 metriä	Mukautettu	

314 6.7.1 b)	b) järvet Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys 10 m Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys Käsittelemättömään suojavyöhykkeeseen rajautuvan kuvion reunaosassa säästetään ainespuuta pienempi puusto sekä mahdollisuuksien mukaan	212.1	Katso vanha 6.5.1 S (uusi 6.7.1) a) kaikilla lammilla ja järillä vähintään 10 metriä	Mukautettu	
315 6.7.1 c)	c) lammet Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys 10 m, jolle laki enempää vaadi Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys Käsittelemättömään suojavyöhykkeeseen rajautuvan kuvion reunaosassa säästetään ainespuuta pienempi puusto sekä mahdollisuuksien mukaan myös kookkaampaa lehtipuustoa. Yhteensä 10 m	212.2	Katso vanha 6.5.1 S (uusi 6.7.1) a) kaikilla lammilla ja järillä vähintään 10 metriä	Mukautettu	
316 6.7.1 d)	d) muut kuin indikaattorin 6.5.1.2 kohdassa j) tarkoitettut joet Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys 15 m Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys Käsittelemättömään suojavyöhykkeeseen rajautuvan kuvion reunaosassa säästetään ainespuuta pienempi puusto sekä mahdollisuuksien mukaan myös kookkaampaa lehtipuustoa. Yhteensä 15 m	212.4	Katso vanha 6.5.1 S (uusi 6.7.1)	Mukautettu	
317 6.7.1 e)	e) uomaltaan voimakkaasti muutetut purot (ojiksi muutetut purot) Metsätalouden ulkopuolisen vyöhykkeen leveys - Peitteisenä hoidettavan vyöhykkeen leveys 10 m vyöhyke, jolla säästetään pensaskerros ja ainespuuta pienempi puusto eikä suoriteta maanmuokkauksia Yhteensä 10 m	212.5	Katso vanha 6.5.1 S (uusi 6.7.1)	Mukautettu	
318 6.7.1.1	Pienimuotoisia ravauksia ja muita pienimuotoisia metsänhoitotoimenpiteitä on mahdollista tehdä vesistöjen suojavyöhykkeillä ja muilla virkistyskäytölle tai maisemallisesti tärkeillä kohteilla silloin, kun toimenpiteet edistävät kohteen virkistys- tai maisema-arvoja. Tällaiselle alueelle kohdistuu huomattavaa jokiamiehenoiduella tapahtuvaa virkistyskäyttöä tai siellä sijaitsee ulkollureittejä tai -rakenteita. Toimenpiteet eivät saa merkittävästi heikentää alueen luontoarvoja.	213 HUOM 6.5.1.1 S	Huom: Suojavyöhykkeellä on mahdollista tehdä selkeästi ennallistavia tai luonnonhoidollisia hakkuuta.	Mukautettu	Huomautus on siirretty omaksi alaindikaattorikseen ja sen vaatimusta on täsmennetty.
318.1 HUOM 1-2 6.7.1.1	HUOM 1: Kiinteiden rakenteiden, pysyvien omaisuuden säilytyspaikkojen sekä ihmisten oleskelupaikkojen (rakennukset, muut rakenteet, veneensäilytyspaikat, venesatamat, parkkipaikat, uimarannat, ruotiopaikat, leikkipaikat jne.) lähipuustoa voidaan käsitellä ja muita toimintoja suorittaa rantavyöhykkeelläkin em. kohteiden turvallisuuden edellyttämällä tavalla. HUOM 2: Käsittelemättömyyden vaatimus ei koske kohteita, joita on jo ennen sertifikaatin voimaantuloa hoidettu maisemakohteena ja jotka merkitään sellaisiksi metsäsuunnitelmaan sertifikaattiin liittyessä (uudet metsäsuunnitelmat)			Uusi	
319 6.7.2	Organisaatio ei tee turvamalla uudisjoitusta olemassa olevan ojaverkon rajaman alueen ulkopuolelle eikä muita vesistöiden järjestelytoimenpiteitä, ellei metsäläki sitä metsän uudistamisen yhteydessä edellytä. Ojittettua aluetta ei saa laajentaa.	215 6.5.3 S	Metsänomistaja ei tee uudisjoitusta.	Mukautettu	Vaatimusta on täsmennetty.
320 6.7.3	Kunnostusjoituksessa oja ei kaiveta alkuperäistä ojan pohjaa syvemmälle, poikkeuksena turvema, joilla aiemman ojituksen seurauksena turpeen pinta on painunut niin paljon, että suoventen pinta on jälleen lähellä maanpinnan tasoa, eikä riittävä kuivatus ole järjestettävissä pelkästään ojitusalueen purkupistettä syventämällä.	219 6.5.6.1 S	Tiedossa olevilla alunomailla toimittaessa tulee kunnostusjoituksessa välttää kaivua alkuperäistä ojitusvyöhytystä syvemmälle.	Mukautettu	Vaatimusta on täsmennetty.
321 6.7.4	Organisaation kunnostusjoitukset perustuvat kunnostusjoitus suunnitelmaan, joka sisältää tiedot vesienpuhdistuskohteista sekä suunnittelualaueleista tai siihen rajautuvista arvokkaista luontokohteista (6.5.1 kohteet, 6.5.2 suojelualueet, 9.1.1 HCV-alueet).	216 6.5.4 S	Metsänomistajan kunnostusjoitusten tulee perustua kunnostusjoitus suunnitelmaan, joka sisältää tiedot vesienpuhdistuskohteista sekä suunnittelualaueleista arvokkaista luontokohteista (6.4.1 kohteet).	Mukautettu	
322 6.7.5	Yksittäinen oja voidaan kaivaa ojittamattomalle alueelle, mikäli se on välttämätöntä olemassa olevan ojitusalueen vesien johtamiseksi veden luontaiseen laskusuuntaan.	224 6.5.9.1 S	Yksittäinen oja voidaan kaivaa ojittamattomalle alueelle, mikäli se on välttämätöntä olemassa olevan ojitusalueen vesien johtamiseksi veden luontaiseen laskusuuntaan.	Mukautettu	
323 6.7.6	Organisaatio jättää kunnostusjoitusten ulkopuolelle alavien rantojen tulvavaikutteisille alueille ulottuvat ojat sekä syöpmiselle erityisen herkäät ojat. Rajoite ei koske näille alueille kunnostusjoitusten yhteydessä tehtäviä	218 6.5.6 S	Metsänomistajan tulee jättää kunnostusjoitusten ulkopuolelle alavien rantojen tulvavaikutteisille alueille ulottuvat ojat sekä syöpmiselle erityisen herkäät ojat.	Mukautettu	
324 6.7.7	Organisaatio estää kunnostusjoitusten yhteydessä valumavesien ohjautumisen suoraan vesistöön tai pienveteen.	220 6.5.7 S	Metsänomistaja estää kunnostusjoitusten yhteydessä valumavesien ohjautumisen suoraan vesistöön tai pienveteen.	Mukautettu	
325 6.7.8	Organisaatio ylläpitää pohjaviesien laadun säilymistä pidättäytymällä tärkeillä pohjaviesialueilla (I ja II luokka) kunnostus- ja täydennysjoituksista, kemiallisten torjunta-aineiden käytöstä (ei koske juurikäävän torjuntaa urealla), kantojen korjauksista sekä kulutuksista.	221 6.5.8 S	Metsänomistajan tulee turvata pohjaviesien laadun säilyminen pidättäytymällä tärkeillä pohjaviesialueilla (I ja II luokka) kunnostus- ja täydennysjoituksista, lannoituksista, kemiallisten torjunta-aineiden käytöstä, kantojen korjauksista sekä kulutuksista.	Mukautettu	
325.1 HUOM 6.7.8	HUOM: Pohjaviesialueilla voidaan toteuttaa kulutuksia, mikäli tähän on olemassa ympäristöviranomaisen lupa.	222 HUOM 6.5.8 S	Huom. Pohjaviesialueilla voidaan toteuttaa kulutuksia, mikäli tähän on olemassa ympäristöviranomaisen lupa.	Mukautettu	
326 6.7.9	Metsäiden perussuunnitelman yhteydessä huolehditaan, että siltarummut eivät muodosta vesistöihin ja pienvesiin kalojen ja muiden vesieläiden nousuesteitä.	226 6.5.11 S	Metsänomistaja noudattaa kirjallisia ohjeita metsäiden rakentamisessa.	Mukautettu	Vaatimusta on täsmennetty.
327 6.7.10	Missä toteutetut toimenpiteet eivät turvaa vesistöjen ja pienvesien veden määrää tai laatua, tai ne ovat heikentyneet organisaation tai kolmannen osapuolen aikaisempien toimien vuoksi, ennallistamis- tai muita			Uusi	
328 6.8	Organisaation tulee hoitaa maisemaa ja metsätalouden vyöhykkeen alueella siten, että ylläpidetään ja/tai ennallistetaan vaihtelevaa laajan, koko- ja ikäluokkien sekä alueellisen laajuuden mosaikkia ja kyseisen alueen maisema-arvoille sopivia uudistusjoituksia sekä lisätään ympäristön ja talouden resilienssiä.			Uusi	
328.1	Katso uusi 6.7.7 (vanha 6.5.7 S)	225 6.5.10	Metsänomistajan tulee kunnostusjoitusten yhteydessä estää valumavesien ohjautuminen suoraan vesistöihin ja pienvesiin vanhoista ojista.	Mukautettu	Vertaa uusi 6.7.7 ja vanha 6.5.7 S
329 6.8.1	Maisemaa omilla ominaisilla elinympäristöjen ja puuston ikäluokkien vaihtelevuutta ylläpidetään			Uusi	
330 6.8.2 L	Organisaatio ylläpitää metsäaloista riippuvaisen laajiston elinympäristöjä kulutuksilla ja poltoilla, joiden pinta-ala on vähintään 3 % soveltuvien kohteiden (MT ja karummat kasvupaikat) uudistus- ja täydennysjoituksista 5-vuotiskaudella. Tavoitteena on tuottaa kulutettavalle alalle paljon voittamia säästöpöytävaatimuksien (6.6.2.1) läpimittarajat täyttävää runkoja vähintään 20 kpl/ha.	140 6.2.8	Metsänomistaja (>10 000 ha) ylläpitää metsäaloista riippuvaisen laajiston elinympäristöjä kulutuksilla ja poltoilla. Vuosittain tehtyjen kulutusten pinta-ala on vähintään 3 % soveltuvien kohteiden (MT ja karummat kasvupaikat) uudistus- ja täydennysjoituksista 5-vuotiskaudella. Tavoitteena on tuottaa kulutettavalle alalle keskimäärin vähintään 20 palon voittamaa runkoa (Etelä-Suomessa rinnankorkeuspöytämitta >20 cm, Pohjois-Suomessa rinnankorkeuspöytämitta >10 cm) hehtaarille.	Mukautettu	
330.1 HUOM 1 6.8.2	HUOM 1: Kantoja ei korjata kulutusalueilla.			Uusi	
330.2 HUOM 2-3 6.8.2	HUOM 2: Kulutuspinta-alaan luetaan sertifioituilla alueilla sijaitsevien uudistusalojen, säästöpuuryhmien ja paahderinteiden kulutukset. HUOM 3: Jos metsiköitä (>0,1 ha) poltetaan koko puustoinen, niiden pinta-ala voidaan laskea pinta-ala tavoitteeseen 5-kertaisena, lukuun ottamatta indikaattorin 6.5.1 sisältämiä kohteita. Tämä koskee myös runsaspuustoisia (metsämaata, puuston keskijäpöytämitta vähintään 10 cm) luontaisia pöytävaatimuksia, mikäli pöytä ei korjata pois.	141 HUOM 6.2.8	Huom. Kulutuspinta-alaan luetaan sertifioituilla alueilla sijaitsevien uudistusalojen, säästöpuuryhmien ja paahderinteiden kulutukset. Huom. Jos metsiköitä (>0,2 ha) poltetaan koko puustoinen, niiden pinta-ala voidaan laskea pinta-ala tavoitteeseen 5-kertaisena, lukuun ottamatta indikaattorin 6.4.1 sisältämiä kohteita. Tämä koskee myös runsaspuustoisia luontaisia pöytävaatimuksia, mikäli pöytä ei korjata pois.	Mukautettu	
330.3 HUOM 4 6.8.2	HUOM 4: Kulutuskohteiden pinta-alaan ei lasketa mukaan kohteita, joilla viranomaisen kieltää kulutuksen, eikä poronhoidon tärkeitä laidunalueita.				

331	6.9	Organisaation ei tule muuttaa luontaisia metsiä puuviljelmiksi, eikä luontaisia metsiä tai puuviljelmää kohteilla, jotka on muutettu suoraan luontaisesta metsästä, muuhun maankäyttöluokkaan kuin metsäksi, paitsi jos maankäyttöluokan muutos: a) vaikuttaa vain hyvin rajalliseen osuuteen metsätalouksyksiköstä b) tuottaa selkeän, tuntevan, lisäarvoisen ja turvaton pitkäaikaisen suojelullisen hyödyn metsätalouksyksikön alueella c) eikä vahingoita tai uhkaa korkeita suojeluarvoja eikä korkeiden suojeluarvojen säilyttämisen tai vahvistamisen kannalta välttämättömiä alueita tai resursseja.	254	6.10	Metsää ei muuteta viljelymetsäksi (plantaasimetsäksi) tai ei-metsäiseen maankäyttötarkoitukseen poikkeuksena ne olosuhteet, joissa muuttaminen: a) Koskee vain hyvin rajoitettua osaa metsätalouksyksiköstä b) Ei tapahdu korkean suojeluarvon metsissä c) Mahdollista merkittäviä, ylimääräisiä ja varmoja pitkän ajan suojeluyhtöyksiä metsätalouksyksikön alueella.	Mukautettu	
332	6.9.1	Organisaatio hoitaa metsiään siten, että yhteensä 5 %:n osuutta suurempaa ja enimmillään 0,5 %:n vuosittaista osuutta suurempaa alaa sertifioidusta alueesta ei muuteta puuviljelmäksi tai ei-metsäiseen maankäyttötarkoitukseen ja siten, että metsien muuttaminen mahdollista merkittäviä, ylimääräisiä ja pitkällä tähtäimellä toimivia suojelullisia hyötyjä.	255	6.10.1	Metsänomistaja hoitaa metsiään siten, että 5 % osuutta suurempaa alaa sertifioidun alueen metsämaasta ei muuteta viljelymetsäksi (plantaasimetsäksi) tai ei-metsäiseen maankäyttötarkoitukseen ja siten, että metsien muuttaminen mahdollista merkittäviä, ylimääräisiä ja pitkällä tähtäimellä toimivia suojelullisia hyötyjä.	Mukautettu	
333	6.9.2	Organisaatio palauttaa soranottoalueet takaisin metsätalouksiksi, kun niiden käyttö on päättynyt.	257	6.10.2.5	Metsänomistajan tulee palauttaa soranottoalueet takaisin metsätalouksiksi, kun niiden käyttö on päättynyt.	Mukautettu	
333.1	HUOM 6.9.2	Palautusvelvoite ei koske sellaisia kohteita, joiden säilyttäminen puuttomana tai niukkapuustoisena on perusteltua monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvistä syistä.	258	HUOM 6.10.2.5	Huom. Palautusvelvoite ei koske sellaisia kohteita, joiden säilyttäminen puuttomana tai niukkapuustoisena on perusteltua monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvistä syistä.	Mukautettu	
334	6.9.3	Organisaatio ei muuta korkean suojeluarvon alueiden (HCV) eikä aina säästettävien elinympäristöjen (6.5.1) maankäyttömuotoa, jotta voidaan välttää luonnonsuojelullisten tai muiden arvojen vahingoittaminen tai vaarantuminen.	259	6.10.3.5	Metsänomistaja ei muuta korkean suojeluarvon alueiden (HCV) tai aina säästettävien elinympäristöjen (6.4.1) maankäyttömuotoa siten, että näiden luonnonsuojelullisten tai muiden arvojen säilyminen vaarantuu.	Mukautettu	
335	6.10	Metsätalouksyksiköt, joilla on luontaisesta metsästä muutetuille alueille marraskuun 1994 jälkeen perustettuja puuviljelmää, eivät soveltu sertifiointiin, paitsi missä: a) on osoittava selvät ja riittävät todisteet, että organisaatio ei ollut suoraan tai epäsuorasti vastuussa maankäytön muutoksesta tai b) muutos on vaikuttanut hyvin rajalliseen osuuteen metsätalouksyksikön alueesta ja tuottaa selvää, merkittäviä, lisäarvoista ja turvattua pitkäaikaisista suojelullista hyötyä metsätalouksyksikön alueella.	354	10.9	Viljelmät, jotka on perustettu luonnonsuojelusta metsästä hakatulle maapohjalle vuoden 1994 marraskuun jälkeen, eivät yleensä ole sertifioitavissa. Sertifiointi on mahdollista, jos maan käyttäjä tai omistaja voi esittää sertifioijalle riittävät todisteet siitä, ettei hän ole suoraan tai epäsuorasti vastuussa maan käyttötavan muutoksesta.	Mukautettu	
336	6.10.1	Parhaaseen saatavilla olevaan tietoon perustuva tarkka tieto kerätään kaikista puuviljelmiksi vuoden 1994 jälkeen muutuista alueista.				Uusi	
337	6.10.2	Vuoden 1994 jälkeen luontaisen metsän tilalle perustettuja puuviljelmää ei sertifioida.	355	10.9.1.5	Vuoden 1994 jälkeen luonnontilaisen metsän tilalle perustettuja puuviljelmää ei voida sertifioida.	Mukautettu	
337.1	HUOM 6.10.2	HUOM 1: Muussa maankäytössä kuin metsätalouksikäytössä olleiden alueiden ottaminen puuviljelmäkäyttöön on hyväksyttävää alkuperäisen maankäytön muutoksen ajankohdasta riippumatta.	356	HUOM 10.9.1.5	Muussa maankäytössä olleiden alueiden ottaminen puuviljelmäkäyttöön on hyväksyttävää alkuperäisen maankäytön muutoksen ajankohdasta riippumatta.	Mukautettu	Lisätty uusi huomautus.
338	Periaate 7	Organisaatiolla tulee olla toimintaperiaatteidensa ja tavoitteidensa mukainen, metsätaloustoimintansa laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin suhteutettu yleissuunnitelma. Yleissuunnitelmaa tulee toteuttaa ja pitää ajan tasalla seurantariedon perusteella mukautuvan suunnittelun edistämiseksi. Tähän liittyvän suunnittelun ja toiminnan dokumentaation tulee olla riittävää henkilöstön ohjaamiseksi, organisaation toiminnan vaikutuspiiriin kuuluvien ja kiinnostuneiden sidosryhmien informoimiseksi sekä metsätaloustoimintaa koskevien päätösten perustelemiseksi.	261	Periaate 7	Metsänkäsittelytoimenpiteiden laajuuteen ja voimaperäisyyteen suhteutettu yleissuunnitelma tulee laatia, toteuttaa sekä pitää ajan tasalla. Metsätalouden pitkän aikavälin tavoitteet ja keinot tavoitteiden saavuttamiseksi kirjataan selkeästi.	Mukautettu	
339	7.1	Organisaation tulee asettaa metsätaloustoimintalleen sen laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin suhteutettuja toimintaperiaatteita (visioita ja arvoja) ja tavoitteita, jotka ovat ympäristön kannalta tarkoituksenmukaisia, sosiaalisesti hyödyllisiä ja taloudellisesti kannattavia. Toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden tiivistelmä tulee sisällyttää yleissuunnitelmaan ja julkaisua.	262	7.1	7.1 Suunnitelmasta ja siihen liittyvistä asiakirjoista tulee selvittää: a) hoidon ja käytön tavoitteet. b) kuvaus käytössä olevista metsävaroista, ympäristöllistä reunaehdoista, maan omistus- ja käyttösuhteista, sosioekonomisista oloista sekä ympäristöalueiden maankäytöstä. c) kyseessä olevan metsän ekologian ja inventointien perusteella laadittujen metsänhoitomenetelmien kuvaus. d) perusteet vuosittaisille korjuunajureille ja puulajivalinnoille. e) metsän kasvun ja dynamiikan tarkkailumenetelmät. f) ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella määrätty ympäristönsuojelutoimenpiteet g) suunnitelman harvinaisten, vaarantuneiden ja uhanalaisten lajien määrittelytavoitteet ja suojelun menetelmät. h) kartat, joista selvittää kyseisen alueen metsävarat sisältäen suojelun alueet, suunnitellut metsänkäsittelytoimenpiteet sekä maanomistussuhteet. i) korjuumenetelmien sekä käytettävien laitteiden kuvaus sekä perustelut käytettävillä menetelmillä.	Mukautettu	
340	7.1.1	Organisaatiolla on toimintaperiaatteet ja erityiset hoitotavoitteet, jotka edistävät tämän standardin vaatimusten täyttämistä.				Uusi	
341	7.2	Organisaatiolla tulee olla metsätalouksyksikön yleissuunnitelma, jota organisaation tulee toteuttaa, ja joka on yhdenmukainen kriteerin 7.1 mukaisten toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden kanssa.	262.1		Katso kriteeri 7.1	Mukautettu	
342	7.2.1.5-L	7.2.1.5-L Organisaatiolla on metsäsuunnitelma ja siihen liittyvät asiakirjat, jotka sisältävät seuraavat asiat: 1) tavoitteet metsien hoidolle ja käytölle (vain M-L) 2) metsikkokohtaiset puusto- ja maaperätiedot 3) metsikkokohtaiset metsänhoitotarpeet ja hakkuumahdollisuudet 4) toteutetut lannoitukset, kunnossuoraukset ja muut vastaavat toimet 5) tiedossa olevat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten sekä harvinaisten lajien esiintymispaikat (kriteerin 6.4 indikaattorien mukaisesti) 6) kartat, joista selvittää kyseisen alueen metsävarat sisältäen suunnitellut metsänkäsittelytoimenpiteet sekä kiinteistörajat, aluetta koskevat suojelun alueet ja korkean suojeluarvon alueet (Periaate 9). Suojelun alueisiin merkitään myös indikaattorien 6.6.1.7 (arvokkaat kiinteät muinaisjäännekohteet), 6.5.1 (aina säästettävät arvokkaat elinympäristöt) ja 6.5.2 (5 %:n suojeluosuus metsämaasta), 6.5.3 (erityiskohteet) ja 6.5.4 (10 %:n suojeluosuus metsätalouksyksiköstä) kohteet.	263	7.1.1	Metsänomistajalla tulee olla metsäsuunnitelma ja siihen liittyvät asiakirjat a-1.	Mukautettu	Vaatimus on päivitetty. Vanhat 7.1.1 ja 7.1.1.5.B on yhdistetty uudeksi indikaattoriksi 7.2.1.5-L ja vaadittu asiakirjat on listattu indikaattorisatolla.
342.1		Katso uusi 7.2.1.5-L (vanha 7.1.1)	265	7.1.1.5.B	Metsänomistajalla on metsäsuunnitelma, joka sisältää: a) Tavoitteet metsien käytölle b) Metsänomistajalla on karttana tai kartta-aineistona käytössään oma metsänomistuksen kiinteistörajoina sekä aluetta koskevat suojelun alueet, korkean suojeluarvon alueet (periaate 9). Suojelun alueisiin merkitään myös indikaattorien 6.2.7 (arvokkaat kiinteät muinaisjäännekohteet), 6.4.1 (aina säästettävät arvokkaat elinympäristöt) ja 6.4.3. (5%:n suojeluosuus) ja 6.3.5 (erityiskohteet) kohteet c) Metsänomistajalla on kuvaus alueen metsävaroista (kasvupaikat, kehityskuvat, puulajitiedot tilavudet) d) vierasperäisten puulajien sijaintitiedot e) toimenpide-ehdotukset f) ELY-keskuksen tai metsäkeskuksen tiedossa olevat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat. g) Toteutetut erikoistyöt (lannoitus, kunnossuoritus)	Mukautettu	Vaatimus on päivitetty. Vanhat 7.1.1 ja 7.1.1.5.B on yhdistetty uudeksi indikaattoriksi 7.2.1.5-L ja vaadittu asiakirjat on listattu indikaattorisatolla.
343	7.2.1.X5	Organisaatiolla on metsäsuunnitelma tai tämän standardin mukaisessa metsäsuunnittelussa vaadittavat tiedot muuten dokumentoituna.	266	7.1.1.1.5.B	Metsänomistajalla (alle 20 ha) tulee olla metsäsuunnitelma tai tämän standardin mukaisessa metsäsuunnittelussa vaadittavat tiedot muuten dokumentoituna.	Mukautettu	
343.1	HUOM 7.2.1	Lisätieto on saatavilla standardin liitteessä 7.				Uusi	
344	7.3	Yleissuunnitelman tulee sisältää todennettavia tavoitteita, joiden mukaisesti etenemistä kohti kunkin määritettyjen hoitotavoitteiden saavuttamista voidaan arvioida.				Uusi	
345	7.3.1	Todennettavat tavoitteet ja niiden arviointiheryydet on asetettu seuraamaan edistymistä kohti kutakin hoitotavoitetta. Kunkin hoitotavoitteen edistymistä seurataan asettamalla sille todennettavat tavoitteet, joita arvioidaan määrävällein.				Uusi	
346	7.4	Organisaation tulee päivittää ja tarkistaa määrärajojen yleissuunnittelua ja toiminnan dokumentaatiota sisällyttäkseen niihin seurannan ja arvioinnin tulokset, sidosryhmien osallistamisen tai uuden tieteellisen ja	267	7.2	Metsäsuunnitelma päivitetään säännöllisesti, jotta voidaan ottaa huomioon seurannan tulokset, sekä uusin tieteellinen ja tekninen tietämys, sekä vastata muuttuviin ekologisiiin, sosiaalisiiin ja	Mukautettu	

347 7.4.1	Yleissuunnitelmaa ja standardin vaatimat ohjeistukset tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti, jotta niissä voidaan huomioida: 1) seurantatulokset, mukaan lukien sertifikaattidatoinnit 2) standardin perusteella toteutettujen sidosryhmien* osallistamisten tulokset 3) merkittävät muutokset ympäristöllisissä, sosiaalisissa tai taloudellisissa olosuhteissa 4) laimutukset ja hyvän metsänhoidon suositukset 5) uusi tieteellinen ja tekninen tieto (L)	268 7.2.1 S	Metsänomistaja päivittää metsäsuunnitelman vähintään joka 10. vuosi, jotta voidaan ottaa huomioon seurannan tulokset, sekä uusin tieteellinen ja tekninen tietämys.	Mukautettu	Vaativukset on jaettu kahteen eri indikaattoriin. Uusi 7.4.1 sisältää vaatimuksen yleissuunnitelman tarkistuksesta ja päivityksestä.
348 7.4.2 M-L	Organisaatio päivittää metsäsuunnitelman vähintään joka 10. vuosi.	268.1	Katso vanha 7.2.1 S (uusi 7.4.1)	Mukautettu	Vanhan indikaattoriin 7.2.1 S aikajännettä koskeva vaatimus on jaettu kahteen uuteen indikaattoriin.
349 7.4.2 XS-L	Organisaatio tarkistaa ja tarvittaessa päivittää metsäsuunnitelman vähintään joka 10. vuosi.	268.2	Katso vanha 7.2.1 S (uusi 7.4.1)	Mukautettu	Vanhan indikaattoriin 7.2.1 S aikajännettä koskeva vaatimus on jaettu kahteen uuteen indikaattoriin.
350 7.4.3 M-L	Organisaatio pyytää vähintään kaksi kertaa vuodessa, tai mikäli viranomaisen käytännöt eivät tätä mahdollista, sopimuksella viranomaisen käytännön mukaisesti, viranomaiselta tiedot arvokkaista elinympäristöistä (indikaattoriin 6.5.1.1 mukaiset kohteet), uhanalaisten lajien esiintymispaikoista (kriteerin 6.4 indikaattoriin mukaisesti) ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistä muinaisjäännöksistä (indikaattori 6.6.1.7) sekä päivittää ne metsäsuunnitelmaan.	269 7.2.2	Metsänomistaja tarkistaa vuosittain viranomaisten tiedot arvokkaista elinympäristöistä (6.4.1 mukaiset kohteet) ja uhanalaisten lajien esiintymispaikoista (6.2.1) ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistä muinaisjäännöksistä (6.2.7) ja päivittää ne metsäsuunnitelmaan.	Mukautettu	Vaatimuksen aikajänne päivitetty.
351 7.4.3 XS-S	Organisaatio tallentaa saamansa viranomais tiedot arvokkaista elinympäristöistä (indikaattoriin 6.5.1.1, 6.5.1.2 mukaiset kohteet), uhanalaisten lajien esiintymispaikoista (kriteerin 6.4 indikaattoriin mukaisesti) ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistä muinaisjäännöksistä (6.6.1.7). Tiedot pyydetään ennen metsänkäsitteilyä. Pyyntiä useammin kuin vuosittain ei edellytetä.	270 7.2.2 S.B	Metsänomistaja tallentaa saamansa viranomaisten tiedot arvokkaista elinympäristöistä (6.4.1 mukaiset kohteet) ja uhanalaisten lajien esiintymispaikoista (6.2.1) ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistä muinaisjäännöksistä (6.2.7).	Mukautettu	Lisätyä täsmennys tietojen pyytämistä koskien.
352 7.4.4 S-L	Organisaatio kirjaa yleissuunnitelmaan metsätalousyksikön alueella tekemänsä tai teettämänsä toimenpiteet.	271 7.2.3 S	Metsänomistaja vastaa siitä, että tehdyt toimenpiteet kirjataan metsäsuunnitelmaan/ suunnittelujärjestelmään.	Mukautettu	
353 7.5	Organisaation tulee asettaa yleissuunnitelman tiivistelmä julkisesti saatavilla olevaksi maksutta. Luottamuksellisia tietoja lukuun ottamatta muiden yleissuunnitelman olennaisien osien tulee olla toiminnan vaikutuspiiriin kuuluvien sidosryhmien saatavilla pyynnöstä käsitteilykustannusten hinnalla.	276 7.4	Metsätalouden harjoittajien tulee huolehtia, että metsäsuunnitelman keskeisten osien yhteenvedo, joka sisältää kriteerissä 7.1 listatut kohdat on julkisesti saatavilla, ottaen kuitenkin huomioon tietojen mahdollisen luottamuksellisuuden.	Mukautettu	
354 7.5.1	Organisaatio varmistaa, että yleissuunnitelman yhteenvedo liitteen 7 mukaisesti on pyynnöstä julkisesti saatavilla, kunnioltaan tietojen luottamuksellisuutta. Julkisuusvaatimus ei koske puukauppatietoja eikä häirinnälle, keräilylle ja metsästykselle alttien uhanalaisten lajien esiintymätietoja.	277 7.4.1	Metsänomistajan tulee varmistaa, että metsäsuunnitelman/ suunnittelujärjestelmän yhteenvedo, sisältäen liitteessä 10 kuvatut tiedot, on pyynnöstä julkisesti saatavilla liitteen 10 mukaisessa esitysmuodossa, kunnioltaan tietojen luottamuksellisuutta. Tämä ei koske puukauppatietoja eikä häirinnälle, keräilylle ja metsästykselle alttien uhanalaisten lajien esiintymätietoja.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistaja koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi vaatimukseksi.
354.1	Katso uusi 7.5.1 (vanha 7.4.1)	278 7.4.1 S.B	Metsänomistajan on vaadittaessa pystyttävä esittämään indikaattoriin 7.1.1 S.B kohtien a) ja b), f) ja g) tiedot sekä viimeisimmän auditointiraportin yhteenvedo kunnioltaan tietojen luottamuksellisuutta.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistaja koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi vaatimukseksi.
354.2 HUOM 7.5.1	HUOM: Laki viranomaistoiminnan julkisuudesta säätää valtion ja kuntien tietojen julkaisemisesta.	279 HUOM 7.4.1 S.B	Huom: Laki viranomaistoiminnan julkisuudesta säätää valtion ja kuntien tietojen julkaisemisesta.	Mukautettu	
355 7.6	Organisaation tulee osallistaa, suhteessa toiminnan laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin, metsien käytön suunnittelun ja seurannan prosesseihin ennakoivasti ja läpinäkyvästi toiminnan vaikutuspiiriin kuuluvia sidosryhmiä ja pyynnöstä kiinnostuneita sidosryhmiä.			Uusi	Huom. Ei indikaattoreita kriteerin alla.
356 7.6.1 M-L	Organisaatiolla on käytössä metsätaloustoiminnan laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin suhteutetut kulttuurisesti soveltuvat osallistamismenetelmät ennakoivaan ja läpinäkyvään vaikutuspiiriin kuuluvien sidosryhmien osallistamiseen sekä kiinnostuneiden sidosryhmien osallistamiseen pyynnöstä.			Uusi	
357 7.6.2	Toteutettaessa kulttuurisesti soveltuva osallistamista on varmistettava seuraavasta: 1) kaikki kokoukset, kaikki keskustellut kohdat ja kaikki saavutetut sopimukset kirjataan 2) kokouspöytäkirjojen sisältö hyväksytään.			Uusi	
358 Periaate 8	Organisaation tulee osoittaa, että hoitotavoitteiden saavuttamista, metsätaloustoiminnan vaikutuksia ja metsätalousyksikön tilaa seurataan ja arvioidaan mukautuvan suunnittelun toteuttamiseksi suhteutettuna metsätaloustoiminnan laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin.	281 Periaate 8	Metsien tilaa, tuotosta, hankintaketjuja, hoitotoimenpiteitä ja näiden toimien sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia seurataan. Seuranta mitoitetaan metsätalouden laajuuden ja voimaperäisyyden mukaan.	Mukautettu	
358.1 HUOM P8	HUOM: Organisaation sisäinen arviointi ja siihen liittyvät asiakirjat tulee tehdä sellaisiksi, että sertifiointiorganisaatio pystyy niistä määrittelemään näiden vaatimusten toteutumisen.	282 HUOM P8	Huom: Yrityksen sisäinen arviointi ja siihen liittyvät asiakirjat tulee tehdä sellaisiksi että sertifiointiorganisaatio pystyy niistä määrittelemään näiden periaatteiden toteutumisen.	Mukautettu	
359 8.1	Organisaation tulee seurata yleissuunnitelman toteuttamista, siihen kuuluvia toimintaperiaatteita ja hoitotavoitteita, suunnittelujen toimenpiteiden etenemistä ja todennettävien tavoitteiden saavuttamista.	283 8.1	Seurannan aikaväli ja laajuus määritellään metsänkäsitteilyn laajuuden ja voimaperäisyyden sekä käytön kohteena olevan alueen suhteellisen monimuotoisuuden ja herkkyyden mukaisesti. Seurantamenetelmien olisi pysyttävä yhtenäisinä ja toistettavina myös pitemmällä aikavälillä, jotta tulosten vertailu ja muutoksen arviointi on mahdollista.	Mukautettu	
360 8.1.1	Organisaatio kirjaa yleissuunnitelman tekemänsä tai teettämänsä metsänhoidon toimenpiteet ja seuraa suunnitelman tavoitteiden saavuttamista.	284 8.1.1	Metsänomistaja laatii seurantaan varten seurantasuunnitelman, jossa määritellään seurattavat asiat sekä seurannan aikaväli ja toteutus tapa. Metsänomistaja dokumentoi toteutetun seurannan tulokset.	Mukautettu	
361 8.2	Organisaation tulee seurata ja arvioida metsätalousyksikössä tehtyjen toimenpiteiden ympäristövaikutuksia ja sosiaalisia vaikutuksia sekä ympäristön tilassa tapahtuvia muutoksia.	286 8.2	Metsätalouden tulee sisältää tutkimusta ja tietojen keruuta vähintään seuraavien indikaattoriin seurantaan varten: a) Kaikkien korjattujen metsän tuotteiden tuotto. b) Puuston kasvu, metsien uudistuminen ja metsien tila. c) Eläin- ja kasvilajiston koostumus ja siinä havaitut muutokset. d) Korjuun ja muiden toimenpiteiden ympäristövaikutukset ja yhteiskunnalliset vaikutukset. e) Metsätalouden kustannukset, tuottavuus ja tehokkuus.	Mukautettu	
362 8.2.1	Organisaatio seuraa metsätaloustoiminnan ympäristövaikutuksia ja sosiaalisia vaikutuksia siten, että standardin vaatimukset täytetään.	291 8.2.5	Metsänomistaja seuraa metsätaloustoimintapöytäkirjojen ympäristövaikutuksia ja sosiaalisia vaikutuksia.	Mukautettu	
362.1 8.2.1 HUOM	Seuranta toteutetaan laadun arvioinnin ja valvonnan avulla. Arviointi ja seuranta sisältää esimerkiksi omavalvontaa, asiakasseuranta, laadun valvontaa kolmanneksi osapuolelta ostettuna tai viranomaisvalvontaa.	292 8.2.5 S.B	Metsänomistaja tunnistaa metsätaloustoimintapöytäkirjojen ympäristövaikutukset ja sosiaaliset vaikutukset.	Mukautettu	
363 8.3	Organisaation tulee analysoida seurannan ja arvioinnin tulokset ja ottaa analyysin lopputulokset mukaan suunnitteluprosessiin.	297 8.4	Seurannan tulokset otetaan huomioon metsäsuunnitelman toteutuksessa ja päivityksessä.	Mukautettu	
364 8.3.1 M-L	Seurannan tulokset otetaan huomioon yleissuunnitelman toteutuksessa ja päivityksessä.	298 8.4.1 S	Seurannan tulokset otetaan huomioon metsäsuunnitelman toteutuksessa ja päivityksessä.	Mukautettu	
365 8.3.1 XS-S	Tunnistetut vaikutukset otetaan huomioon yleissuunnitelman toteutuksessa ja päivityksessä.	298.1	Katso vanha 8.4.1 S (uusi 8.3.1 M-L).	Mukautettu	Vaatimusta on muutettu pienten metsänomistajien osalta tunnistamiseksi indikaattoriin 8.2.1 XS-S mukaisesti.
366 8.4	Organisaation tulee julkaista julkisesti saatavilla oleva, maksuton tiivistelmä seurannan tuloksista, lukuun ottamatta luottamuksellista tietoa.	299 8.5	Tietojen luottamuksellisuutta kunnioltaan, metsätalouden harjoittajat laativat julkisesti saatavilla olevan yhteenvedon seurannan tuloksista, mukaan lukien Kriteerissä 8.2 kirjatut asiat.	Mukautettu	
367 8.4.1 M-L	Seurantatulosten maksuton tiivistelmä on julkisesti saatavilla tai saatavilla pyynnöstä sidosryhmille ymmärrettävässä muodossa, lukuun ottamatta luottamuksellista tietoa.	300 8.5.1 S	Tiivistelmä kriteerissä 8.2 mainitusta seurantasuunnitelmasta ja seurannan tuloksista on tietojen luottamuksellisuutta kunnioltaan julkisesti saatavilla tai toimitetaan pyynnöstä.	Mukautettu	
368 8.5	Organisaatiolla tulee olla käytössä toiminnan laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin suhteutettu seuranta- ja jäljitysjärjestelmä kaikille metsätalousyksikön tuotteille, joita markkinoidaan FSC-sertifioituna. Järjestelmän tarkoituksena on osoittaa näiden tuotteiden alkuperä ja volyyymi suhteessa vuosittaiseen ennakoituu tuotantoon.	293 8.3	Metsätalouden harjoittajien tulee laatia asiakirjat niin, että sertifiointiorganisaatio pystyy jäljittämään metsätuotteiden alkuperän. Tämä on välttämätöntä hankintaketjun sertifiointia varten.	Mukautettu	
369 8.5.1	Kaikkien FSC-sertifioitujen tuotteiden seurantaan varten on otettu käyttöön järjestelmä. Osana sitä: 1) liiketapahtuman varmennusta tuetaan toimittamalla FSC-liiketapahtuman tiedot sertiointiorganisaation pyynnöstä 2) kuidun testaamista tuetaan luovuttamalla materiaalinäytteitä ja -kappaleita sekä tietoja laajikoostumuksesta varmennettavaksi sertiointiorganisaation pyynnöstä.				

370 8.5.2	Pysty- ja hankintakuopilla toimitetun puun puukauppa-asiakirjoihin sekä luonnontuotteiden kauppa-asiakirjoihin kirjataan seuraavat tiedot: 1) ostaja ja myyjä 2) kiinteistötiedot materiaalin alkuperän jäljittämiseksi 3) korjuun tai tienvarsitoimituksen ajankohta 4) puutaveralaji tai tuote (mukaan lukien lajin yleisnimi) 5) myytävän puun tai tuotteen tilavuus tai määrä 6) jos jaloitustoimintaa tapahtuu metsässä, valmistusajankohta ja -määrä 7) tieto, onko materiaali myyty FSC-sertifioituna vai ei.	295 8.3.2.5	Kirjanpitoon kirjataan: a) myyntimäärät b) korjuupaikat c) ostaja	Mukautettu	Vaatimuksia on lisätty.
371 8.5.3	Kaikkia FSC-merkillä myydyistä tuotteista säilytetään myyntiasiakirjat tai vastaavat asiakirjat, jotka sisältävät vähintään seuraavat tiedot: 1) ostajan nimi ja osoite 2) myyntipäivä 3) lajin yleisnimi 4) tuotteen kuvaus 5) myyty tilavuus tai määrä 6) sertifiointikoodi 7) FSC-merkki "FSC 100 %", FSC-sertifioituna myytyjen tuotteiden tunnistamiseksi.	296 8.3.3	Mikäli metsänomistaja vastaa puun toimituksesta tehtaan portille, kirjanpitoon kirjataan lisäksi a) FSC- sertifikaatin numero b) toimituspaikka c) korjuuryitys d) kuljetusyritykset.	Mukautettu	Vaatimuksia on päivitetty.
372 8.5.4	Edellä mainittu dokumentaatio säilytetään vähintään viisi vuotta.			Uusi	
373 Periaate 9	Organisaation tulee ylläpitää ja/tai kohentaa korkeita suojeluarvoja metsätalouksyksikössä varovaisuusperiaatetta soveltaen.	302 Periaate 9	Suojeluarvoiltaan merkittävien metsien käsittely tulee ylläpitää tai parantaa ominaisuuksia, joihin metsän suojeluarvo perustuu. Suojeluarvoiltaan merkittäviä metsäkohteita koskevat päätökset tulee tehdä varovaisuusperiaatte huomioon ottaen.	Mukautettu	
374 9.1	Organisaatio arvioi ja dokumentoi seuraavien korkeiden suojeluarvojen esiintymisen ja tilan metsätalouksyksikössä suhteessa toiminnanvaikutusten laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin sekä korkeiden suojeluarvojen esiintymisen todennäköisyyteen. Arviointi toteutetaan osallistamalla toiminnan vaikutuspiiriin kuuluvia sidosryhmiä ja kiinnostuneita sidosryhmiä sekä muita keinoja ja lähteitä käyttämällä. HCV 1 – Lajien monimuotoisuus: Biologisen monimuotoisuuden keskeyttämät mukaan lukien endeemiset lajit sekä harvinaiset, vaarantuneet tai uhanalaiset lajit, jotka ovat merkittäviä globaalisti, alueellisesti tai kansallisella tasolla. HCV 2 – Maisematason ekosysteemit ja mosaiikit: Laajat koskemattomat metsäalueet (Intact Forest Landscapes, IFL) ja laajat maisematason ekosysteemit sekä ekosysteemien mosaiikit, jotka ovat globaalisti, alueellisesti tai kansallisella tasolla merkittäviä ja joilla elää suuri enemmistö alueella luontaisesti esiintyviä lajeista erikelpoisina populaatioina luontaisesti jakaantuneina ja luontaisella rauduella.	303 9.1	Metsän suojeluarvoa määrittävät ominaisuudet arvioidaan metsätalouden laajuus ja voimaperäisyys huomioon ottaen.	Mukautettu	
	HCV 3 – Ekosysteemit ja elinympäristöt: harvinaiset, vaarantuneet tai uhanalaiset ekosysteemit, elinympäristöt tai refugiot. HCV 4 – Kriittisen tärkeät ekosysteemipalvelut: perusekosysteemipalvelut kriittisissä tilanteissa, mukaan lukien valuma-alueiden suojeleminen tai alittu maaperän ja rinteiden eroosion hillintä. HCV 5 – Yhteisön tarpeet: paikat ja luonnonvarat, jotka ovat perustavanlaatuisia paikallisyhteisöjen ja alkuperäiskansojen perustarpeiden tyydyttämiseksi (elinkeinoja, terveyttä, ravintoa, vettä jne. varten), ja jotka on tunnistettu osallistamalla näitä yhteisöjä tai alkuperäiskansoja. HCV 6 – Kulttuuriset arvot, paikat, luonnonvarat, elinympäristöt ja maisemat, joilla on globaalia tai kansallista kulttuurista, arkeologista tai historiallista merkitystä, ja/tai kriittistä kulttuurista, ekologista, taloudellista tai uskonnollista merkitystä tai jotka ovat pyhiä paikallisyhteisöjen tai alkuperäiskansojen perinteisissä kulttuureissa, ja jotka on tunnistettu osallistamalla paikallisia yhteisöjä tai alkuperäiskansoja.				
375 9.1.1	Organisaatio on parhaaseen saatavilla olevaan tietoon perustuen tietoinen korkean suojeluarvon (HCV) alueista ja niiden määrittelystä liitteen 8 mukaisesti.	304 9.1.1	Metsänomistaja on perillä korkean suojeluarvon alueiden määrittelyn kannalta olennaisista tietolähteistä (liite 9).	Mukautettu	
376 9.1.1.1 S-L	Organisaatio karttoittaa ja huomioi korkean suojeluarvon alueiden sijainnin ja tilan sekä merkitsee nämä metsäsuunnitelmaan.	305 9.1.2	Metsänomistaja huomioi ja karttoittaa metsäsuunnitelman teossa korkean suojeluarvon alueet ja merkitsee nämä metsäsuunnitelmaan.	Mukautettu	
377 9.1.1.1 XS	Organisaatio arvioi ja dokumentoi korkean suojeluarvon alueiden sijainnin ja tilan metsätalouksyksikön alueella.	307 9.1.2 S.B	Metsänomistaja arvioi metsätalouksaluensa määrittämisen mukaiset korkean suojeluarvon alueet ja merkitsee nämä metsäsuunnitelmaan.	Mukautettu	
378 9.1.1.2 L	Organisaatio pyytää oleellista tietoa kulttuurisesti soveltuvalla tavalla sidosryhmiä korkeista suojeluarvoista määrittelyssään näitä arvoja metsätalouksyksikönsä alueella.	310 9.2.1	Metsänomistaja hankkii tietoa paikallisista sidosryhmiä, joilla on oleellista asiantuntijaintietoa listausta (liite 9) korkeista suojeluarvoista, määrittelyssään näitä arvoja metsätalouksalueellaan.	Mukautettu	
379 9.1.1.2 XS-M	Organisaatio pyytää oleellista tietoa korkeista suojeluarvoista sidosryhmiä kulttuurisesti soveltuvalla tavalla, kun se on tarpeen näiden arvojen määrittämiseksi metsätalouksyksikön alueella.				
380 9.1.2	Organisaatio tunnistaa metsätalouksyksikönsä alueen laajat koskemattomat metsäalueet (IFL) liitteessä 8 mainitun viimeisimmän saatavilla olevan kartta-aineiston perusteella.			Uusi	
381 9.2	Organisaation tulee kehittää tehokkaita strategioita määritettyjen korkeiden suojeluarvojen ylläpitämiseksi ja/tai parantamiseksi osallistaen toiminnan vaikutuspiiriin kuuluvia sidosryhmiä, kiinnostuneita sidosryhmiä sekä asiantuntijoita.	309 9.2	Sertifiointiprosessin kuuluvassa konsultoinnissa on korostettava todettuja suojeluarvoja ja vaihtoehtoja niiden ylläpitämiseen.	Mukautettu	
382 9.2.1 L	Organisaatiolla on käytössä toimintaohjeet HCV-alueilla toimimiseen. Ohjeissa tunnistetaan korkeita suojeluarvoja koskevat uhkat ja ne laaditaan yhteistyössä sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa.	312 9.2.2	Metsänomistaja hankkii tietoa paikallisista sidosryhmiä, joilla on oleellista asiantuntijaintietoa listausta (Liite 9) korkeista suojeluarvoista, suunnitellessaan korkean suojeluarvon alueiden käsittelyvaihtoehtoja korkean suojeluarvojen säilyttämiseksi tai lisäämiseksi.	Mukautettu	Vaatimus on päivitetty koskemaan toimitaohjeiden laatimista yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
383 9.2.2 S-L	Organisaatio huomioi korkeiden suojeluarvojen säilyttämisen vaatimat rajoitteet ja/tai lisätoimenpiteet metsäsuunnitelmissa.	313 9.2.2 S.B	Metsänomistaja ottaa huomioon määrittämisen mukaisen korkean suojeluarvon alueiden mahdolliset vaikutukset metsätalouden harjoittamiseen.	Mukautettu	
384 9.2.3	Teollinen toiminta laajoilla koskemattomilla metsäalueilla (IFL) ei ole sallittua.			Uusi	
385 9.3	Organisaation tulee toteuttaa strategioita ja toimenpiteitä, jotka säilyttävät ja/tai parantavat määritettyjä korkeita suojeluarvoja. Näiden strategioiden ja toimenpiteiden tulee toteuttaa varovaisuusperiaatetta ja olla oikeassa suhteessa metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin.	315 9.3	Metsäsuunnitelman tulee sisältää toimenpiteet, joilla varmistetaan suojeltavien ominaisuuksien säilyminen tai parantuminen varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Nämä toimenpiteet tulee kirjata myös julkisesti saatavilla olevaan metsäsuunnitelman tiivistelmään.	Mukautettu	
386 9.3.1	Organisaatio varmistaa korkean suojeluarvon alueiden suojeluarvojen turvaamisen tai lisäämisen toteuttamalla metsäsuunnitelmissa määritellyt toimenpiteet liitteen 8 mukaisesti varovaisuusperiaatetta noudattaen.	317 9.3.2.5	Metsänomistaja varmistaa määrittämisen mukaisen korkean suojeluarvon alueiden suojeluarvojen turvaamisen tai lisäämisen toteuttamalla metsäsuunnitelmissa määritellyt toimenpiteet.	Mukautettu	
387 9.3.2	Mikäli toimenpiteen todetaan vahingoittavan korkean suojeluarvon alueen suojeluarvoja, toimenpide keskeytetään välittömästi ja toimenpiteisiin ryhdytään korkeiden suojeluarvojen ennallistamiseksi ja suojelemiseksi.			Uusi	
388 9.3.3	Metsätaloustoimet on sallittu sellaisilla laajan koskemattoman metsäalueen (IFL) karttarajauksen alueilla, jotka eivät todistettavasti käyttöhistoriansa aiheuttamien muutosten suuruuden johdosta täytä			Uusi	
389 9.4	Organisaation tulee osoittaa, että se toteuttaa säännöllistä seurantaan korkeiden suojeluarvojen tilassa tapahtuvien muutoksien arvioimiseksi sekä sopeuttaa metsätaloustoimien laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin, ja sen tulee sisältää toiminnan vaikutuspiiriin kuuluvien sidosryhmien, kiinnostuneiden sidosryhmien sekä asiantuntijoiden osallistamista.	319 9.4	Suojeltavien ominaisuuksien ylläpitämiseen tai lisäämiseen tähtäävät toimenpiteet tarkastetaan vuosittain niiden tehokkuuden arvioimiseksi.	Mukautettu	
390 9.4.1	Organisaatiolla on säännöllinen seurantaohjelma, jolla seurataan ja dokumentoidaan: 1) ohjeden täytäntöönpano 2) korkean suojeluarvon alueilla tehtyjä metsätaloustoimia ja niiden vaikutuksia korkeiden suojeluarvojen tilaan.	320 9.4.1	Metsänomistaja tarkastaa vuosittain määrittämisen mukaisen suojeluarvojen säilyttämiseksi käytettyjen hoitotoimenpiteiden tehokkuuden.	Mukautettu	
390.1	Katso uusi 9.4.1 (vanha 9.4.1)	322 9.4.1 S.B	Metsänomistaja arvioi ja dokumentoi määrittämisen mukaisen korkean suojeluarvon alueiden suojeluarvojen kehittymisen ja hoitotoimenpiteiden vaikutuksen.	Mukautettu	

391 9.4.1.1	Seurannan ja dokumentoinnin laajuus mukautetaan metsätaloustoimien laajuuden, intensiteetin ja riskin mukaan.				
392 9.4.2 M-L	Korkean suojelevarvon alueilla tehtyjä toimenpiteitä koskeva, sidosryhmittä ja asiantuntijoilta saatu palaute dokumentoidaan ja käsitellään.			Uusi	
393 9.4.3	Metsätalouden menetelmiä kehitetään, jos tehtyjen toimenpiteiden havaitaan heikentäneen korkean suojelevarvon alueiden suojelevarvoja.			Uusi	
394 Periaate 10	Organisaation metsätaloustaloustekemät ja teettämät metsätaloustoimet tulee valita ja toteuttaa siten, että ne ovat yhteisiä organisaation omien taloudellisten, ympäristöllisten ja sosiaalisten toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden kanssa sekä noudattavat FSC:n periaatteita ja kriteerejä.			Uusi	
395 10.1	Organisaation tulee uudistaa kasvillisuuspeite puunkorjuun jälkeen tai metsäsuunnitelman mukaisesti joko luontaisesti tai keinollisesti puunkorjuuta edeltävään tai sitä luontaisempaan tilaan niin nopeasti kuin olosuhteet sallivat.			Uusi	
396 10.1.1	Organisaatio huolehtii metsän uudistamisesta metsälain määrämällä tavalla.	91 5.1.4.5	Metsät uudistetaan metsälain mukaisesti päätehakkuun jälkeen kasvupaikalle sopivalla puulajilla metsien tuottokyvyn säilyttämiseksi.	Mukautettu	Puulajivalintaa koskevat indikaattorit ovat kriteerin 10.2 alla.
397 10.2	Organisaation tulee käyttää uudistamiseen lajeja, jotka soveltuvat ekologisesti hyvin kohteeseen ja hoitotavoitteisiin. Organisaation tulee käyttää alueella luontaisesti esiintyviä lajeja ja paikallisia genotyyppiä uudistamiseen, ellei muiden lajien tai genotyyppien käyttöön ole selvää ja vakuuttavia perusteita.			Uusi	
398 10.2.1	Metsän uudistamisessa käytetään kasvupaikalle sopivia paikallisia puulajeja. Vierasperäisiä puulajeja voi käyttää vain selkeästi ja vakuuttavasti perustellusta syystä.	115 5.6.2.5	Metsänomistaja varmistaa, että metsät uudistetaan päätehakkuun jälkeen kasvupaikalle sopivalla puulajilla.	Mukautettu	
399 10.2.2	Organisaatio suosii luontaisesti syntyneitä taimia, kun se on metsänhoidollisesti ja taloudellisesti perusteltu.	164 6.3.6.5	Metsänomistajan tulee suosia luontaisesti syntyneitä taimia, kun se on metsänhoidollisesti ja taloudellisesti perusteltu. Keinollisessa uudistamisessa tulee varmistaa taimi- ja siemenaineiden alkuperän soveltuvuudesta.	Mukautettu	Vimeiseen lauseeseen sisältyvä vaatimus on mukautettu erilliseen uuteen indikaattoriin 10.2.3.
400 10.2.3	Metsän viljelyssä on varmistuttava taimi- ja siemenaineiden alkuperän soveltuvuudesta.		Katso vanha 6.3.6.5 (uusi 10.2.2)	Mukautettu	Vanhaan indikaattoriin 6.3.6.5 sisällytynyt vaatimus on mukautettu omaan indikaattoriin.
401 10.2.4	Ei-paikallisia kantoja voi käyttää vain perustellusta syystä.			Uusi	
402 10.2.5 M-L	Organisaatio voi uudistaa 5-vuotiskaudella vierasperäisille puulajeille korkeintaan 3 %:n osuuden viljely- tai uudistusalaista ilman, että tätä luetaan poikkeamaksi standardin indikaattoreiden 6.9.1 ja 6.9.3 vaatimuksista.	249 6.9.2	Metsänomistaja uudistaa 5-vuotiskaudella vierasperäisille puulajeille korkeintaan 3 %:n osuuden viljely- tai uudistusalaista.	Mukautettu	
403 10.2.5 XS-5	Organisaatio voi kasvattaa metsätaloustaloustekemät ja teettämät metsätaloustoimet tulee valita ja toteuttaa siten, että ne ovat yhteisiä organisaation omien taloudellisten, ympäristöllisten ja sosiaalisten toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden kanssa sekä noudattavat FSC:n periaatteita ja kriteerejä.	250 6.9.2.5.B	Metsänomistaja voi kasvattaa metsätaloustaloustekemät ja teettämät metsätaloustoimet tulee valita ja toteuttaa siten, että ne ovat yhteisiä organisaation omien taloudellisten, ympäristöllisten ja sosiaalisten toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden kanssa sekä noudattavat FSC:n periaatteita ja kriteerejä.	Mukautettu	
403.1 HUOM 10.2.3	HUOM: Vierasperäisten puiden viljelyalan sallittu määrä ei oteta huomioon metsätalouden ulkopuolella oleita uudelleenmetsityskohteita.			Uusi	
403.2 HUOM 10.2.3	HUOM: Metsänuudistamisessa on noudatettava kriteerin 6.9 vaatimuksia.			Uusi	
404 10.3	Organisaation tulee käyttää vierasperäisiä lajeja vain silloin, kun tieto ja/tai kokemus ovat osoittaneet, että vieraslajien haitallista vaikutusta voidaan kontrolloida, ja tehokkaita hillintäkeinoja on käytössä.	247 6.9	Vierasperäisten lajien käyttöä valvotaan huolellisesti ja seurataan aktiivisesti haitallisten ekologisten vaikutusten välttämiseksi.	Mukautettu	
405 10.3.1	Vierasperäisiä puulajeja käytetään vain, jos tiedetään käytännön kokemuksen tai tieteellisen tiedon pohjalta niiden leviämisen olevan hallittavissa, ja jos käytössä on tehokkaita keinoja estää lajien leviämisen.			Uusi	
406 10.3.2	Organisaatio dokumentoi kaikkien metsänuudistamisessa käytettyjen vierasperäisten siementen ja taimien alkuperän viljelymateriaalin tuottajalta saadun tiedon mukaisesti.	248 6.9.1	Metsänomistajan tulee dokumentoida kaikkien metsänuudistamisessa käytettyjen vierasperäisten siementen ja taimien alkuperä viljelymateriaalin tuottajalta saadun tiedon mukaisesti.	Mukautettu	
407 10.3.3	Organisaatio seuraa ja dokumentoi viljeltyjen vierasperäisten puulajien esiintymistä.	251 6.9.3.5	Metsänomistajan tulee seurata ja dokumentoida vierasperäisten puulajien esiintymistä.	Mukautettu	
407.1 HUOM 10.3.3	HUOM: Seurantavelvoite leviämiskyvyn mukaan juurivesoista leviävillä 5 vuoden välein ja muilla kerran 20 vuodessa.			Uusi	
408 10.3.4	Organisaatio poistaa istutusalueen ulkopuolelle levinneet vierasperäisen puulajin taimet, jos vierasperäinen puulaji leviää merkittävästi.	252 6.9.4	Metsänomistajan tulee poistaa istutusalueen ulkopuolelle levinneet vierasperäisen puulajin taimet, jos vierasperäinen puulaji leviää voimakkaasti.	Mukautettu	
409 10.3.4.1	Velvoite ei koske siperianlehtikuusta (<i>Larix sibirica</i>) eikä venäjänlehtikuusta (<i>Larix archangelica</i>).	253 HUOM 6.9.4	Huom: Velvoite ei koske siperianlehtikuusta (<i>Larix sibirica</i>).	Mukautettu	
410 10.3.5	Organisaatio huolehtii vieraslajien aiheuttaman riskin hallinnasta lain vieraslajista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) edellyttämällä tavalla.			Uusi	
411 10.4	Organisaation ei tule käyttää geneettisesti muunneltuja organismeja metsätaloustaloustekemät ja teettämät metsätaloustoimet tulee valita ja toteuttaa siten, että ne ovat yhteisiä organisaation omien taloudellisten, ympäristöllisten ja sosiaalisten toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden kanssa sekä noudattavat FSC:n periaatteita ja kriteerejä.			Uusi	
412 10.4.1	Geneettisesti muunneltuja organismeja ei käytetä.	244 6.8.3.5	Metsänomistajan ei tule käyttää geneettisesti muunneltuja organismeja.	Mukautettu	
413 10.5	Organisaation tulee käyttää metsänhoidon menetelmiä, jotka ovat ekologisesti yhteensopivia kasvillisuuden, lajiston, kohteiden ja hoitotavoitteiden kanssa.			Uusi	
414 10.5.1	Mikäli tutkimustarkoituksissa halutaan poiketa standardin vaatimuksista, kyseiset alueet suljetaan sertifikaatin ulkopuolelle.			Uusi	
415 10.6	Organisaation tulee minimoida lannoitteiden käyttö tai välttää sitä kokonaan. Lannoitteita käytettäessä organisaation tulee osoittaa, että käytöstä on yhtä paljon tai enemmän ekologista ja taloudellista hyötyä kuin metsänhoidon menetelmistä, jotka eivät vaadi lannoitteita. Organisaation tulee myös estää, hillitä ja/tai korjata ympäristöarvoille, mukaan lukien maaperälle, koitua haitta.			Uusi	
416 10.6.1	Lannoitteita käytetään noudattaen hyvän metsänhoidon suosituksia.			Uusi	
417 10.6.1.1	Sallittuja terveyslannoituskohteita ovat kohteet, joilla puusto kärsii osoitetusti ravinne-epätasapainosta.	166 6.3.8	Metsänomistaja saa lannoittaa kohteita, joissa puusto osoitetusti kärsii ravinne-epätasapainosta. Kasvatyslannoitus on myös varttuneissa kasvatusmetsissä mahdollista MT- ja VT- kangasmetsissä. Tuhkalannoitus suositellaan sallittua.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistajia koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi vaatimukseksi. Vanhan vaatimuksen suositellaan jättämään pois kasvatyslannoituksia koskevat osat on irrotettu uudeksi alaindikaattoriksi 10.6.1.2.
418 10.6.1.2	Suositellaan terveyslannoitusta sallittua. Suositellaan terveyslannoitusta sallittua. Suositellaan terveyslannoitusta sallittua.	166.1	Katso vanha 6.3.8 (uusi 10.6.1.1)	Mukautettu	Katso vanha 6.3.8.
418.1	Katso uusi 10.6.1.1 (vanha 6.3.8.5.B)	165 6.3.8.5.B	Metsänomistaja saa lannoittaa kohteita, joissa puusto osoitetusti kärsii ravinne-epätasapainosta. Kasvatyslannoitus on myös varttuneissa kasvatusmetsissä mahdollista MT- ja VT- kangasmetsissä.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistajia koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi vaatimukseksi.
419 10.6.1.3	Sallittuja kivennäismaiden kasvatyslannoituskohteita ovat tuoret ja kuivahkot kankaat.	166.2	Katso vanha 6.3.8 (uusi 10.6.1.1)	Mukautettu	Katso vanha 6.3.8.
420 10.6.1.4 L	Vuoden aikana kasvatyslannoitetaan korkeintaan 3% organisaation hallitsemasta metsäalasta. Suositellaan terveyslannoitusta ei lasketa mukaan kasvatyslannoitusten pinta-alaan.	164.1	Katso vanha 6.3.8.2 (uusi 10.6.1.5)	Mukautettu	Vaatimuksen prosenttirajaa on kasvanut 2->3 %:iin. Lisätty suositellaan terveyslannoitusta koskeva maininta. Katso vanha 6.3.8.2.
421 10.6.1.5 M-L	Kasvatyslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 30 % organisaation metsäalasta.	164 6.3.8.2	Kasvatyslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 30 % metsänomistajan metsäalasta.	Mukautettu	Vanhan vaatimuksen sojen metsänomistajien vuoden aikaista lannoitusala koskeva vaatimus on irrotettu
422 10.6.1.5 XS-5	Kasvatyslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 50 % organisaation metsäalasta.	167 6.3.8.2.5.B	Kasvatyslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 50 % metsänomistajan metsäalasta.	Mukautettu	
422.1 HUOM 1-2 10.6.1.5	HUOM 1: Tehtyjä kasvatyslannoituksia ei tarkastella takautuvasti, vaan tarkastelu alkaa sertifikaatin liittymisestä. HUOM 2: Suositellaan terveyslannoitusta ei lasketa mukaan			Uusi	
423 10.6.2	Lannoituskohteet määritellään siten, että kohteissa on saavutettavissa merkittävä taloudellinen hyöty ilman ympäristöriskejä.	163 6.3.8.1	Lannoituskohteet määritellään siten, että kohteissa on saavutettavissa merkittävä taloudellinen hyöty ilman ympäristöriskejä.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistajia koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi vaatimukseksi.
423.1	Katso uusi 10.6.2 (vanha 6.3.8.1)	166 6.3.8.1.5.B	Lannoituskohteet määritellään siten, että kohteissa on saavutettavissa merkittävä taloudellinen hyöty ilman ympäristöriskejä.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistajia koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikkia koskevaksi vaatimukseksi.
424 10.6.3	Lannoitteiden käyttö dokumentoidaan (laatu, määrä, alue, vuosi).				
425 10.6.4	Lannoituksen haitallisia ympäristövaikutuksia ehkäistään ja jos haittoja ilmenee, niitä lievennetään tai korjataan.			Uusi	

426	10.6.4.1	Lannoituksen vesistövaikutukset minimoidaan jättämällä lannoitettavan alueen ja vesistöjen väliin leveydeltään vähintään seuraavaan leveyteen lannoittamattomat suojavyöhykkeet: 1) vesistöt (meri, järvi, joki tai lampi): lentoleveys 50 m, maakeleveys 30 m 2) purot ja tiedossa olevat lähteet: 20 m 3) ojat: 5 m	168	6.3.9.5	Metsänomistaja minimoi lannoituksen vesistövaikutukset jättämällä lannoitetun alueen ja vesistöjen väliin leveydeltään vähintään seuraavaan leveyteen lannoittamattomat suojavyöhykkeet: a) vesistöt (meri, järvi, joki tai lampi): 50 m; b) purot: 20 m c) ojat: 5 m.	Mukautettu	Vaatimukseen lisätyä täsmennyksiä oja koskien.
426.1	HUOM 10.6.4.1	HUOM 1: 10.6.4.1 3) Ei koske lannoittamista tukkalannoitteilla, joka ei sisällä lisätyä tyyppiä, eikä oja, joilla ei ole suoraa vesistöyhteyttä tai yhteyttä vesistöön muun oja-verkon kautta. HUOM 2: Helikopterilannoituksessa pyritään noudattamaan ojen väliin jäävien sarkojen suuntaista lentolinjaa.				Uusi	
427	10.6.4.2	Lannoituksen suunnittelussa ja toteutuksessa huolehditaan siitä, ettei lannoituksella rehevöidä metsätalouden ulkopuolelle jätettäviä kohteita. Tarvittaessa metsätalouden ulkopuolelle jätettävien kohteiden ympärille jätetään lannoittamaton suojavyöhyke.				Uusi	
428	10.6.4.3	Organisaatio ei käytä tyyppipitoisia lannoitteita 1- tai 2-luokan pohjaviesialueilla.	169	6.3.9.1.5	Metsänomistaja ei lannoita 1 tai 2-luokan pohjaviesialueilla.	Mukautettu	
429	10.7	Organisaation tulee käyttää integroitua tuhoaiсторjunnan ja metsänhoidon käytäntöä, jossa välitetään kemiallisten torjunta-	227	6.6	Tuhoalaisten torjunnassa on suositava ympäristön kannalta haitattomia ei-kemiallisia menetelmiä ja välitettävä kemiallisia torjunta-aineita.	Mukautettu	
430	10.7.1	Kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä välitetään tai se minimoidaan ja ensisijaisesti käytetään muita torjuntamenetelmiä.	229	6.6.2.5	Metsänomistajan tulee priorisoida biologista ja mekaanista tuholais- ja heinätorjuntaa kemialliseen torjuntaan nähden.	Mukautettu	Vaatimus muutunut muotoon, jossa kemiallisten torjunta-aineiden käyttö minimoidaan.
431	10.7.1.1	Organisaatio käyttää juurikävän torjunnassa vain biologisesti hajoavia torjunta-aineita (urea ja harmaorvakkaliuos).	228	6.6.1.5	Metsänomistajan tulee käyttää juurikävän torjuntaan vain biologisesti hajoavia torjunta-aineita, milloin on riski, että männynjuurikkäpä (Heterobasidion annosum) infektoi männynkantoja tai kuusenjuurikkäpä (Heterobasidion parviporum) infektoi kuusenkantoja hakkuualalla.	Mukautettu	
432	10.7.2	FSC:n torjunta-ainekäytäntöjen (FSC Pesticide Policy) kieltämä kemiallisia torjunta-aineita ei käytetä tai säilytetä metsätaloustyösköön alueella, ellei FSC ole myöntänyt poikkeusta.	231	6.6.4.5	Metsänomistajan tulee pidättäytyä käyttämästä seuraavissa dokumenteissa kiellettyjä kemikaaleja: a) FSC:n määrittelemä lista haitallista torjunta-aineista (FSC-POL-30-001) b) laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta c) EU komission päätös C (2000) 4140 (permetriini) d) EU:n 2455/2001 EY vesipolitiikan alan prioriteettiaineiden luettelo	Mukautettu	Vaatimusta on yksinkertaistettu.
433	10.7.3	Torjunta-aineiden käyttöä dokumentoidaan (kauppanimi, käytetty määrä, käyttöajankohta, käyttöalue ja pinta-ala sekä käytön syy).	238	6.7.4	Metsänomistajan tulee dokumentoida ja ohjeistaa lain sallimien biologisesti hajoavien kemikaalien käyttöä.	Mukautettu	Vaatimuksia koskien dokumentaatiota täsmennetty. Eri kokoisia metsänomistaja koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikilla koskevaksi vaatimukseksi.
433.1		Katso uusi 10.7.3 (vanha 6.7.4)	239	6.7.4.5.B	Metsänomistajan tulee dokumentoida lain sallimien biologisesti hajoavien kemikaalien käyttöä.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistaja koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikilla koskevaksi vaatimukseksi.
433.2	HUOM 10.7.3	HUOM. Kantokäsittelyssä riittää käsittely metsäpinta-ala vuositasolla.				Uusi	
434	10.7.4	Organisaatio käyttää torjunta-aineita lainsäädännön vaatimusten mukaisesti (VNA 30/2015). Torjunta-aineiden käyttäjillä on lainsäädännön vaatimissa tilanteissa kasvinsuojeluaireutukinto.	230	6.6.3.5	Metsänomistajan tulee kemiallisia torjunta-aineita käyttäessään noudattaa viranomaisten ohjeita ja käytettävän aineen turvallisuusohjeita.	Mukautettu	
435	10.7.5	Jos kemiallisia torjunta-aineita käytetään, niitä käytetään mahdollisimman vähän ja siten, että ympäristölle aiheutetaan mahdollisimman vähän haittaa.				Uusi	
436	10.7.6	Kemiallisten torjunta-aineiden käytöllä ei aiheuteta vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Haittoja lievennetään tai korjataan siellä, missä niitä tapahtuu.				Uusi	
437	10.7.6.1	Organisaatio noudattaa kemiallisia torjunta-aineita käyttäessään viranomaisten antamia ohjeita ja valmistajan antamia käytettävän aineen turvallisuusohjeita.				Uusi	
438	10.7.6.2	Torjunta-aineita käsittelevät työntekijät ja urakoitsijat koulutetaan ja opastetaan niiden asianmukaiseen käyttöön ja varastointiin.	233	6.6.5	Torjunta-aineita käsittelevät työntekijät ja urakoitsijat saavat koulutusta ja opastusta niiden käytössä ja varastoinnissa.	Mukautettu	
439	10.7.7	Kun torjunta-aineita käytetään: 1) valittu torjunta-aine, levitysmenetelmä, ajoitus ja käyttötapa aiheuttavat mahdollisimman pienen riskin ihmisille ja muille kuin kohdelajille 2) puoluueettomat todisteet osoittavat, että torjunta-aine on ainoa tehokas, käytännöllinen ja kustannustehokas keino tuholaisien torjuntaan.				Uusi	
440	10.8	Organisaation tulee minimoida, seurata ja tiukasti kontrolloida biologisten torjuntamenetelmien käyttöä kansainvälisesti hyväksytyyn tieteiliseen protokollan mukaisesti. Kun biologisia torjuntamenetelmiä käytetään, organisaation tulee ehkäistä, lieventää ja/tai korjata	240	6.8	Biologisten torjuntamenetelmien käyttöä dokumentoidaan ja minimoidaan, niiden käyttöä tarkkailaan ja valvotaan kansallisten lakien ja kansainvälisesti hyväksytyjen tieteellisten ohjeiden mukaisesti. Geneettisesti muunneltujen organismien käyttö on kielletty.	Mukautettu	
440.1	HUOM 10.8	HUOM: Juurikkäpää torjutaan Suomen lain edellyttämällä ja sallimalla tavalla.				Uusi	
441	10.8.1	Biologisia torjuntamenetelmiä käytetään mahdollisimman vähän, ja niiden käyttöä valvotaan ja seurataan.	245	6.8.4.5	Metsänomistaja käyttää biologisia torjuntamenetelmiä vain perusteluista syistä.	Mukautettu	Vaatimukset yhdistetty yhteen indikaattoriin.
441.1		Katso uusi 10.8.1 (vanha 6.8.4)	246	6.8.5	Metsänomistaja seuraa biologisten torjuntamenetelmien käyttöä.	Mukautettu	Vaatimukset yhdistetty yhteen indikaattoriin.
441.2	HUOM 10.8.1	HUOM: Tämä indikaattori ei koske juurikävän torjuntaa harmaorvakkasienellä eikä monisärmöviruksen käyttöä.				Uusi	
442	10.8.1.1	Biologisessa torjunnassa käytetään vain alueella luontaisesti esiintyviä lajeja.	243	6.8.2.5	Metsänomistajan tulee käyttää biologisessa torjunnassa vain niitä lajeja, jotka esiintyvät luontaisesti alueella, jossa torjuntamenetelmä on käytössä.	Mukautettu	
443	10.8.2	Biologisten torjuntamenetelmien käytössä noudatetaan kansainvälisiä standardeja ja käytettävien biologisten torjuntamenetelmien tyyppi, määrä, ajanjakso, käyttökohteen sijainti ja käytön syy dokumentoidaan.	241	6.8.1	Metsänomistajan tulee dokumentoida ja ohjeistaa lain sallimien biologisten torjuntamenetelmien käyttöä.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistaja koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikilla koskevaksi vaatimukseksi.
443.1		Katso uusi 10.8.2 (vanha 6.8.1)	242	6.8.1.5.B	Metsänomistajan tulee dokumentoida lain sallimien biologisten torjuntamenetelmien käyttöä.	Mukautettu	Eri kokoisia metsänomistaja koskevat vaatimukset on yhdistetty yhdeksi kaikilla koskevaksi vaatimukseksi.
443.2	HUOM 10.8.2	HUOM. Kantokäsittelyssä riittää käsittelypinta-ala vuositasolla.				Uusi	
444	10.8.3	Biologisten torjuntamenetelmien käytöllä ei aiheuteta haittaa ympäristölle eikä muille kuin torjunnan kohteena oleville lajeille. Haittoja lievennetään				Uusi	
445	10.9	Organisaation tulee arvioida riskiä ja tehdä toimenpiteitä, jotka vähentävät mahdollisia luonnontuhojen aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia suhteessa toiminnan laajuuteen, intensiteettiin ja riskiin.				Uusi	
446	10.9.1	Mahdolliset luonnontuhojen negatiiviset vaikutukset infrastruktuureille, metsävaroille ja yhteisöille arvioidaan metsätaloustyösköön alueella.				Uusi	
447	10.9.2	Metsätaloustoimilla lievennetään näitä vaikutuksia				Uusi	
448	10.9.3	Metsätaloustoimet, jotka aiheuttavat riskin luonnontuhojen esiintymistehden, jakautumisen tai vakavuuden lisääntymiseen, on tunnistettu				Uusi	
449	10.9.4	Metsätaloustoimia mukautetaan ja/tai toimenpiteitä kehitetään ja toteutetaan riskien vähentämiseksi.				Uusi	
450	HUOM 10.9.4	Ohjeet indikaattoreiden 10.9.2 ja 10.9.4 noudattamiseksi löytyvät Metsänhoidon suosituksista.				Uusi	
451	10.10	Organisaation tulee ohjata infrastruktuurin kehittämistä, kuljetuksia ja metsänhoitoa siten, että vesivaroja ja maaperää suojellaan, ja häiriötä ja haittaa harvinaisille ja uhanalaisille lajeille, elinympäristöille,				Uusi	
452	10.10.1	Metsätalouteen liittyvän infrastruktuurin suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä ei aiheuteta haittaa kriteerissä 6.1 tarkoitettuille ympäristöarvoille.				Uusi	
453	10.10.2	Käytettäessä maanmuokausmenetelmänä auruusta tai äestystä muokkajäljen syvyys yksittäisillä metsäkäikköillä saa ylittää 25 cm korkeintaan 10 %:lla muokkajäljen pituudesta.	165	6.3.7.5	Metsänomistajan ei tule käyttää maanmuokausmenetelmänä auruusta, jonka auruusjälki on yli 25 cm syvä.	Mukautettu	Vaatimusta on täsmennetty.
454	10.10.3	Maanmuokkaus tapahtuu kohteelle soveltuvalle menetelmällä.				Uusi	
455	10.11	Organisaation tulee toteuttaa puunkorjuu ja luonnontuotteiden keruu siten, että ympäristöarvoja suojellaan, kaupallisesti hyödynnettävissä olevan tähteen määrää vähennetään ja vahinkoja muille tuotteille ja palveluille välitetään.	97	5.3	Metsätaloustoimissa tulisi minimoida korjuutähteen määrä ja välttää muiden metsävarojen vahingoittamista.	Mukautettu	
456	10.11.1	Puun ja luonnontuotteiden korjuu- ja keräyskäytännöt toteutetaan tavalla, joka suojelee kriteerissä 6.1 määriteltyjä ympäristöarvoja ja kriteereissä 9.1 ja 9.2 määriteltyjä korkeita suojelevarvoja.				Uusi	
457	10.11.2	Korjuukäytännöt optimoivat metsätuotteiden ja kaupallisesti hyödynnettävien materiaalien käytön tavalla, joka täyttää asetetut hoitotavoitteet.				Uusi	
458	10.11.3	Puunkorjuussa välitetään jäljelle jääville etäville puille, kuolleille puille, maaperälle ja täimille aiheutuvaa haittaa.	99	5.3.2.5	Puunkorjuussa ja muissa metsänhoitotoimenpiteissä välitetään kasvamaan jättettävän puuston vahingoittamista.	Mukautettu	
459	10.11.4	Energiaapuun korjuita ei tehdä kuivakkoja kankaista ja niitä vastaavia turvekankaista karumilta kasvupaikoilta.	152	6.3.3.5	Metsänomistaja saa korjata energiaapuuta kuivakkoilta kankaista ja sitä viljavamma kasvupaikoilta sekä vastaavilta turvekankailla.	Mukautettu	Vaatimus muutettu kieltävään muotoon.

459.1 HUOM 1-2 10.11.4	HUOM 1: Tämä indikaattori ei estä lain metsätuhojen torjunnasta mukaista puunkorjuntaa merkittävien sieni- ja hyönteistuhojen uhatessa eikä laajoilta tuhoalueilta, joissa on kuollut suuri osa puustosta. HUOM 2: Energiapuun korjuun työlajeissa tulee noudattaa kaikkia sovellettavissa olevia standardin velvoitteita (luontokohteet, suojavyöhykkeet vesistöihin jne.).	157 HUOM 6.3.3.5	Huom: Energiapuun korjuun työlajeissa noudatetaan kaikkia sovellettavissa olevia standardin velvoitteita (luontokohteet, suojavyöhykkeet vesistöihin jne.) Huom. Tämä indikaattori ei estä puunkorjuntaa merkittävien sieni- ja hyönteistuhojen uhatessa (Laki hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta (263/1991)) eikä laajoilta tuhoalueilta, joissa on kuollut suuri osa puustosta.	Mukautettu	
460 10.11.4.1	Energiapuun korjussa jätetään tasaisesti korjuualalle jakautuneena vähintään 30% hakkuutahteista. Kaikki yli 10cm paksut pysty- ja maalahoput jätetään korjaamatta ja niiden rikkomista vältetään.	153 6.3.3.1.5	Energiapuun korjussa jätetään tasaisesti korjuualalle jakautuneena vähintään 30 % hakkuutahteista. Kaikki yli 10 cm paksut pysty- ja maalahoput jätetään korjaamatta ja rikkomatta.	Mukautettu	
461 10.11.4.2	Korjuualalle jätetään korjaamatta yli 15 cm paksuja kantoja vähintään 25 kp/ha. Savi- ja siltimaille jätetään korjaamatta yli 15 cm paksuja kantoja vähintään 50 kp/ha tasaisesti korjuualalle jakautuneena. Mahdollisuuksien mukaan jätetään eri puulajien kantoja. Halkaisijaltaan alle 15cm kannot ja aiemmissa hakkuissa jääneet kannot jätetään korjaamatta.	154 6.3.3.2.5	Vähintään 25 kp/ha halkaisijaltaan yli 15 cm paksuja kantoja (savi- ja siltimaille vähintään 50 kantoa/ha) jätetään korjaamatta tasaisesti korjuualalle jakautuneena. Mahdollisuuksien mukaan jätetään eri puulajien kantoja. Halkaisijaltaan alle 15 cm kannot ja vanhat, lahot kannot jätetään korjaamatta.	Mukautettu	
461.1 HUOM 10.11.4.2	HUOM: Juurikaavan saastuttamilla kohteilla on mahdollista poistaa kaikki havupuolen kannot.			Uusi	
462 10.11.4.3	Kantojenkorjussa jätetään ojen ympärille vähintään 3 metriä leveä suojaista ja kasvatettavien puiden lähimmät kannot jätetään korjaamatta (vähintään 3 metriä leveä suojaista).	155 6.3.3.3.5	Kantojenkorjussa jätetään vähintään 3 metriä leveä suojaista kasvatettavien puiden ja ojen ympärille.	Mukautettu	
463 10.11.4.4	Kantoja ei korjata pohjavesialueilta.	156 6.3.3.4.5	Kantoja ei korjata pohjavesialueilta.	Mukautettu	
464 10.11.5	Ulkoilureittien kulkukoipisuutta, metsästys- ja riistanhoitomahdollisuuksia sekä luonnontuotteiden keruumahdollisuuksia edistetään metsien monikäyttöedellytysten turvaamiseksi.			Uusi	
465 10.12	Organisaation tulee hävittää jättemateriaalit ympäristön kannalta sopivalla tavalla.			Uusi	
466 10.12.1.	Organisaatio huolehtii metsätaloudessa käyttämiensä, metsätaloutta varten hankkimiensa tai metsätaloutta harjoittaessa syntyneiden kemikaalien, säilytysastoiden, nestemäisten ja kiinteiden jätteiden hävittämisestä lainmukaisella tavalla.			Uusi	
467 10.12.2	Organisaatio varmistaa että vaaralliset jätteet (esim. polttoaineet, öljyt ja niiden säiliöt) pidetään erillään muista jätteistä tai toimitetaan lainmukaisesti hävitettäväksi.			Uusi	
468 10.12.3	Polttoaineiden säilytys pohjavesialueilla on sallittu väliaikaisesti ainoastaan sääliöissä, joilla on tarvittava tyypipyykkykyntä ja jotka ovat lukittavissa polttoainevärikaukujen ja ilkkivaijan estämiseksi sekä ovat varustettu vuodon hallintaan tarkoitetulla valuma-altaalla, kaksoisvaipalla tai kaksoispuhjalla. Nestemäisten voiteluaineiden väliaikainen säilytys on sallittua ikkivallalta suojattuna.			Uusi	
469 LIITE 1	LIITE 1: Aluerajaukset Indikaattoreissa on erilaisia vaatimuksia ja määritelmiä eri alueille Suomessa. - Jako eteläiseen, keskiseen ja pohjoiseen Suomeen on metsälainsäädännön (VNA 1308/2013) mukainen (kuva1). - Jaossa eteläiseen ja pohjoiseen Suomeen tarkoitetaan eteläisellä metsälainsäädännön mukaisia eteläistä ja keskistä aluetta. Tässä rajauksessa pohjoinen alue on metsälainsäädännön pohjoinen alue.			Uusi	
470 LIITE 2	LIITE 2: Vähimmäisluetteloo sovellettavista laeista, määräyksistä ja kansallisesti ratifioituista kansainvälisistä sopimuksista ja yleissopimuksista Seuraavia luetteloituja lakeja, asetuksia, määräyksiä ja kansallisesti ratifioituja kansainvälisiä sopimuksia ja yleissopimuksia sovelletaan tähän standardiin. Tämä luettelo on koostettu huhtikuussa 2022. Standardia sovellettaessa tulee käyttää ajantasaisia säännöksiä. Organisaation vastuulla on seurata sovellettavaa lainsäädäntöä ja sen päivityksiä. 1. Lalliset puunkorjuun oikeudet 1.1 Maankäyttö- ja hallinto-oikeudet ☑ Suomen perustuslaki (731/1999) Erämaailaki (62/1991) Kiinteistönmuodostamislaki (554/1995) Laki metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) Luonnonsuojelulaki (1096/1996) Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) Metsälaki (1093/1996) Muinaismuistolaki (295/1963) Poronhoitolaki (848/1990) Ulkoilulaki (606/1973) Vesilaki (587/2011) Yhteismetsälaki (109/2003) Yksitysmetsälaki (560/2018) Valtionosaston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä (1308/2013) 1.2. Käyttöoikeussopimukset ☑	360 Liite 3	Metsien käyttöä koskevat lait ja kansalliset ohjelmat Metsälaki (12.12.1996/1093) Laki kestävän metsätalouden rahoituksesta 12.12.1996/1094 Laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta (8.2.1991/263) Laki metsänviljelyaineiston kaupasta (5.4.2002/241) Puutavarannittauslaki (22.2.1991/364) Luonnonsuojelulaki (20.12.1996/1096) Kiinteistönmuodostamislaki (12.4.1995/554), Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132), Vesilaki (19.5.1961/264) Erämaailaki (17.1.1991/62) Ympäristönsuojelulaki (4.2.2000/86) Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (10.6.1994/468) Laki metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämisselkuksesta (18.12.1995/1474) Laki metsähallituksesta (30.12.2004/1378) Laki metsäntutkimuslaitoksesta (3.12.1999/1114) Laki metsänhoitoyhdistyksistä (10.7.1998/534) Yhteismetsälaki (14.2.2003/109) Muut metsätalouteen liittyvät lait: Suomen perustuslaki 11.6.1999/731, Laki yksityisistä teistä 15.6.1962/358, Ulkoilulaki 13.7.1973/606, Geeniteknikkalaki 17.3.1995/377, Kemikaalilaki 14.8.1989/744, Torjunta-ainelaki 23.5.1989/327, Jätelaki 3.12.1993/1072, Maa-ainelaki 24.7.1981/555, Laki metsäntutkimuslaitoksesta 3.12.1999/1114	Mukautettu	Lakilista päivitetty.
471 LIITE 3	LIITE 3: Kuvaus Periaatteen 3 mukaisesta neuvotteluprosessista 1. Organisaatio ylläpitää alueensa metsäsuunnitelmaa tai vastaavaa. 2. Organisaatio tunnistaa alueensa saamelaisyhteisöt (indikaattorin 3.1.2 mukaisesti) ja ehdottaa tapaamista. 3. Neuvotteluissa otetaan huomioon poronhoidon vuodenkierto. Mikäli saamelaisia edustava taho ei halua neuvotella kohtuullisen ajan sisällä (2 kk) tapaamissuhteista, katsotaan, että taho ei halua käyttää ennakkoneuvottelu-oikeuttaan. 4. Neuvotteluissa päivitetään molempien osapuolien tiedot alueelle suunnitelluista metsätaloustoimista sekä saamelaiskulttuurin kannalta tärkeimmistä kohteista sisältäen tärkeimmät laidunalueet, poronhoidon rakenteet ja kuljetus- ja kulkureitit. Tiedot kirjataan samoin kuin erivät mielipiteet ja se, kuinka ristiriidat aloitan ratkaista (kriteerien 3.2 ja 3.5 mukaisesti). HUOM. Porojen kuljetus- ja kulkureitit voivat vaihdella mm. porojen kunnan, säiden ja laidunolosuhteiden vaihdella. 5. Neuvotteluiden tavoitteena on sopimus metsätalouden (hakuuavat, maanmuokaus, uudistaminen, toimenpiteiden ajoitus) ja poronhoidon yhteensovittamisesta. 6. Sopimus tehdään kirjallisesti, ja se sitoo molempia osapuolia, kunnes toisin sovitaa (kriteerin 3.3 mukaisesti).			Uusi	
472 LIITE 4	LIITE 4: Silmälläpidettävien lajien lista (indikaattori 6.4.4) Ryhmä Tieteellinen nimi Suomenkielinen nimi Jäkälat <i>Bosconditella celata</i> Bigakalhojakkälä Jäkälat <i>Bacida fraxinea</i> Buskolehtojakkälä Jäkälat <i>Bacida egensula</i> Bailliolehtojakkälä Jäkälat <i>Biatora sphaeroides</i> Buhkaruskeinen Jäkälat <i>Biatora subduplex</i> Bapuruskeinen Jäkälat <i>Biatora vaccinicola</i> Bugaruskeinen Jäkälat <i>Bryoria nadvornikiana</i> Barniluppo Jäkälat <i>Earbonicola myrmecina</i> Buntanjansuomujakkälä Jäkälat <i>Pyrogymnia austerodes</i> Bunturipaiskarve			Uusi	
473 LIITE 5	LIITE 5: Runsalahoupuustoisten metsien määritelmät kohteelta löytyy lahoppuajutkmo ja lahoppuuta esiintyy vähintään 1 han alalle vaadittavan minimimäärän verran.	364 Liite 7	Runsalahoupuustoisen kangasmetsän ja turvekankaan määritelmät Etelä-Suomi (hallinnollinen Etelä-Suomi, Pohjois-Pohjanmaan länsiosa, Kainuun lounaisosa, Lounais- Lappi) vastaa nykyistä METSO-rajausta:	Mukautettu	Kaikki lahoppuustoiset metsät on määritelty uuden standardin liitteessä 3.
473.1	Katso LIITE 5 (vanha Liite 7)	365 Liite 8	Vanha- ja lahoppuustoiset metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot Vanhat kalliometsät, joiden puusto on yli 120-vuotiaita ja joissa on lahoja mäntymaapuita, keloja tai kilpikaarnamäntyjä ryhmissä tai yksittäin. Puustoltaan yli 100-vuotiaat jyrkänteiden lahoppuustoiset alusmetsät pienimistöään kosteissa notkelmissa, rotkoissa, korpijuottien reunoilla ja niemenesien canoilla.	Mukautettu	Kaikki lahoppuustoiset metsät on määritelty uuden standardin liitteessä 3.

474 LIITE 6	<p>LIITE 6: Suomen uhanalaiset eläin- ja kasvilajit sekä luontotyypit</p> <p>Uhanalaiset eläin- ja kasvilajit</p> <p>Suomen noin 48 000 eliölajista noin 22 400 lajia tunnetaan niin hyvin, että niiden uhanalaisuus on pystytty arvioimaan. Tämän arvioinnin mukaan Suomessa on noin 2700 uhanalaisia lajia. Reilut 300 lajia on jo kokonaan hävinnyt Suomen luonnosta. Noin 1900 lajia on luokiteltu silmälläpidettäviksi. Katso valtion ympäristöhallinnon sivuilta lisää Suomen uhanalaisista lajeista: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Uhanalaiset_lajit.</p> <p>Vuonna 2019 julkaistiin Suomen lajien uhanalaisuutta koskevan selvitystyön tulokset. Selvitystyössä arvioitiin, että metsälajien ensisijaisena uhanalaisuuden syyinä on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vanhojen metsien ja kookkaiden puiden väheneminen 21 % • metsien uudistamis- ja hoitotoimet 19 % • lahoppuun väheneminen 19 % • puulajisuhteiden muutokset 13 % • avoimien alueiden sulkeutuminen 10 % • rakentaminen 4 % • satunnaistekijät 3 % • kuloalueiden ja muiden luontaisen sukessioon alkuvaiheiden väheneminen 3 % • kemialliset häiritsevätkäytöt 2 % • pellonraivaus 1 % • ilmastonmuutos 1 % 	357 Liite 1	<p>Suomen uhanalaiset eläin- ja kasvilajit</p> <p>Suomen noin 43 000 eliölajista 15 000 lajia tunnetaan niin hyvin, että niiden uhanalaisuus on pystytty arvioimaan. Tämän arvioinnin mukaan Suomessa on noin 1500 uhanalaisia lajia. Vajaa 200 lajia on jo kokonaan hävinnyt Suomen luonnosta. Hieman yli 1000 lajia on luokiteltu silmälläpidettäviksi.</p> <p>Katso valtion ympäristöhallinnon sivuilta tilasto Suomen uhanalaisista lajeista uhanalaisuusluokittain: www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=246389&lan=fi&clan=en</p> <p>Vuonna 2000 selvitettiin Suomen lajien uhanalaisuutta ja todettiin, että Suomen lajeja uhkaavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metsien hoito 30,2 % (uudistamis- ja hoitotoimet 6,8 %, puulajisuhteiden muutokset 7,1 %, ikärakenteen muutokset 5,4 %, lahoppuun väheneminen 10,9 %) • Perinneympäristöjen sulkeutuminen 27,5 % • Kannan tai esiintymisalueen pieneneminen 11 % • Rakentaminen 10,5 % • Kemialliset häiritsevätkäytöt 4,0 % • Vesien rakentaminen 3,9 % • Ojitus ja turpenotto 3,5 % • Soranotto ja kaivostöimintä 2,1 % • Maa- ja kallioerän kuluminen 2,0 % • Suuret kannanvaihtelut 1 % • Pelto- ja metsämaiden muutokset 0,9 % • Pyynti, keräily ja poiminta 0,6 % 	Mukautettu	Päivitetty tuoreimman uhanalaisuusarvioinnin tiedot.
475 LIITE 7	<p>LIITE 7: Yleissuunnitelman yhteenveto ja julkisesti saatavilla olevat tiedot</p> <p>Yhteenveto metsätalouden yleissuunnitelmasta on saatavilla pyydettäessä, maksutta ja ymmärrettävässä muodossa. Yhteenveto päivitetään vuosittain. Jos alla listatuissa asioissa ei ole tapahtunut muutoksia, yhteenvetoa ei ole tarpeen päivittää.</p> <p>Jos vastaavia tietoja on saatavilla julkisista internet-palveluista (esimerkiksi metsän.fi, paikkatietokanta.fi tai fsc.org), organisaatio voi ohjata tiedon pyytäjän kyseiseen palveluun.</p> <p>Yleissuunnitelman yhteenveto sisältää vähintään:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metsätaloustoiminnan yleiskuvas (vrt. indikaattori 7.5.1) <ol style="list-style-type: none"> a) kuvaus metsistä, metsien kasvun seuranta, suunnittelumenetelmät, metsänhoito- ja hakkuumenetelmät, osallistamismenettely standardin edellyttämällä tavalla b) vuosittaisten korjuumäärien perustelut (L) c) ympäristövaikutteet, ympäristövaikutusten arviointi ja seurantamenetelmät standardin edellyttämällä tavalla <p>HUOM 1: Tämä ei sisällä korjattuja puumääriä, vaan puunkorjuun perusteet.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Yhteenveto käytönrajoituksista (vuosittainen) <ol style="list-style-type: none"> a) yhteenveto erikoistilanteista (kulutus, kunnostusohjotus, lannoitus, ennallistaminen) b) suunnitelmat indikaattoreiden 6.5.1, 6.5.2 ja 6.5.4 mukaisten kohteiden määrittämiseksi 	367 Liite 10	<p>Metsäsuunnitelman yhteenveto ja julkisesti saatavilla olevat tiedot</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metsätaloustoiminnan yleiskuvas (vrt. Kriteeri 7.1) <ol style="list-style-type: none"> a) kuvaus metsistä, metsien kasvun seuranta, suunnittelumenetelmät, metsänhoito- ja hakkuumenetelmät, korjuuteknikka, osallistamismenettely b) vuosittaisten korjuumäärien perustelut c) maanomistus- ja käyttösuhteet d) ympäristövaikutteiden arvioinnin perusteet <p>Huom: Tämä ei sisällä korjattuja puumääriä, vaan puunkorjuun perusteet.</p> 2. Ympäristövaikutusten arviointi, ympäristövaikutteet ja seurantamenetelmät <ol style="list-style-type: none"> a) ympäristöohjelma, ympäristöohjeet, ympäristönäkökohdat ja ympäristövaikutteet b) (ISO14001), ympäristövaikutusten seuranta c) suunnitelmat 6.4.1 ja 6.4.3 kohteiden määrittämiseksi 3. Yhteenveto käytönrajoituksista (vuosittainen) <ol style="list-style-type: none"> a) yhteenveto erikoistilanteista (kulutus, kunnostusohjotus, lannoitus, ennallistaminen) b) yhteenveto indikaattoreiden 6.4.3 ja 6.3.5 käytönrajoituskohteista c) auditointiraportin yhteenveto 4. Leimikkotason tieto <ol style="list-style-type: none"> a) metsänkäyttöilmoitukset (7.4.2 mukaisesti) b) kulutukset c) kunnostusohjotukset 	Mukautettu	
476 LIITE 8	<p>LIITE 8: Korkeiden suojeluarvojen viitekehys (HCV Framework)</p> <p>Tämän korkeiden suojeluarvojen (High Conservation Values, HCV)* viitekehysten tavoitteena on tarjota kansallisia tulkintoja korkeista suojeluarvoista ja parhaasta saatavilla olevasta tiedosta korkeiden suojeluarvojen huomioimiseksi, sisältäen niiden hoidon ja seurannan.</p> <p>HUOM. Yksittäinen metsäkuvio voi kuulua yhteen tai useampaan HCV-luokkaan samanaikaisesti.</p> <p>HCV 1 – Lajien monimuotoisuus. Biologisen monimuotoisuuden* keskeyttämät mukaan lukien endemiset lajit sekä harvinaiset*, vaarantuneet tai uhanalaiset* lajit, jotka ovat merkittäviä globaalilla, alueellisella tai kansallisella tasolla.</p> <p>HCV1:n KANSALLINEN KUVAAUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suojelualueet (myös HCV 3) • IBA + FINIBA-kosteikat (myös HCV 3) • Aina säätettävien kohteiden (indikaattori 6.5.1) keskeyttämät (myös HCV 3, HCV 5) <p>keskeyttämisen muodostavien kohteiden suojelustatuksesta riippumatta</p> <p>OHUOM. Aina säätettävien kohteiden keskeyttämät: yhtenäinen alue, jonka sisällä korkeintaan 10 % pinta-alaista saa olla jotain muuta kuin indikaattorin 6.5.1 mukaisia aina säätettäviä kohteita, ja jossa aina säätettävien kohteiden yhteenlaskettu pinta-ala on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hemiboreaalisella vyöhykkeellä vähintään 20 ha • Etelä- ja keskiboreaalisella vyöhykkeellä vähintään 50 ha • Pohjoisboreaalisella vyöhykkeellä vähintään 100 ha 	366 Liite 9	<p>KORKEAN SUOJELUARVON ALUEET (HCV)</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Natura 2000-alueet, lakisäätetyst suojelualueet sekä valtakunnallisten suojeluohjelmien kohteet (HCV 1) b) Maakuntakaavojen suojelualueet (S- ja SL-alueet) ja voimassa olevien maakuntakaavojen suojelualuevaraukset (HCV 2) c) Alueet, joilla esiintyy laaja-alaisia ja yhtenäisiä FSC-standardin 6.4.1:n mukaisia elinympäristöjä (HCV 1; HCV 3) d) Kansallisesti arvokkaat lintualueet (IBA) ja kansallisesti arvokkaat lintukosteikat (FINIBA) * (HCV 3) Koskee arvokkaita lintualueita niiden vuonna 2010 voimassa olleen määrittämisen mukaan. e) j) ja li-luokkaan pohjavesialueet (HCV 4) f) Vesitaloudeltaan pääosin luonnontilaisina säilyneet laajat suomuodostumat hemi-, etelä- ja keskiboreaalisella vyöhykkeellä (HCV 1; HCV 3). <p>Huom: Alueiden HCV-arvot säilyvät, mikäli alueen soiden vesitalous säilyy.</p> <ol style="list-style-type: none"> g) Erämaa-alueet (HCV 5, HCV 6) <p>Korkean suojeluarvojen alueiden määrittelyä kannalta olennaisia tietoja ovat ainakin seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OIVA-ympäristö- ja paikkatietopalvelu (a, b, e, g) • Maakuntaliittojen www-sivuilta olevat vahvistetut maakuntakaavat (b) • Birdlife Suomen www-sivut (IBA, FINIBA) <p>Laaja tarkoitetaan kohteita, jotka alueella on hemiboreaalisella vyöhykkeellä vähintään 20 ha kriteerin 6.4.1 mukaisia arvoelinympäristöjä, etelä- ja keskiboreaalisella vyöhykkeellä 50 ha ja pohjoisboreaalisella vyöhykkeellä 100 ha.</p> <p>Yhtenäisyys tarkoittaa sitä, että yhtenäisen alueen sisällä enintään 10 % voi muodostua muista kuin kriteerin 6.4.1 mukaisista elinympäristöistä</p>	Mukautettu	Korkeille suojeluarvoille on laadittu viitekehys helpottamaan niiden määrittelyä.
477		8 1.3.1.5	Metsänomistaja täyttää kansainvälisten sopimusten vaatimukset noudattamalla Suomen lakeja ja hallinnollisia määräyksiä.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso uusi kriteeri 1.5
478		9 1.3.2	Metsänomistaja noudattaa muita relevantteja kansainvälisiä sopimuksia vahvistettujen kansainvälisten FSC:n ohjeiden mukaisesti (FSC Policy 30-401, Liite 2b)	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso uusi periaate 1
479		10 1.4	Sertifioijat ja asianomaiset arvioivat sertifiointia varten tapauskohtaisesti lakien ja säännösten sekä FSC:n periaatteiden ja kriteerien väliset ristiriidat.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 1.4 on poistettu.
480		11 1.4.1.5	Mahdolliset ristiriidat lainsäädännön, asetusten, viranomaismääräysten ja FSC:n periaatteiden ja kriteerien välillä raportoidaan Suomen FSC-yhdistyksen sovelletuimikunnalle, ellei sertifiointielin voi ratkaista ristiriitaa.	Poistettu	
481		13 1.5.1.5	Metsänomistaja valvoo metsien käyttöä.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso uusi kriteeri 1.4.
482		17 1.6.2.5	Metsänomistaja edellyttää FSC:n periaatteiden, kriteerien ja Suomen FSC-standardin noudattamista, jos joku muu toimii metsänomistajan puolesta standardin soveltamisalalla (metsäpalvelujen tarjoaja).	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso uuden standardin johdanto 2.5 Vastuu vaatimustenmukaisuudesta.
483		18 1.6.3.5	Metsänomistaja voi kansainvälisten FSC:n sääntöjen (Liite 6, Policy 20-002), mukaisesti sertifioida vain osan hallinnassaan olevasta metsäalueesta. Tällöin metsänomistajan omistamat sertifioinnin ulkopuolelle jäävät alueet on annettava tiedoksi sertifioijalle.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Maininta metsien osertifioinnissa ja viittaus FSC-POL-20-002 ovat uudessa standardissa johdannossa. Katso uusi johdannon 2.3 Standardin soveltamisala.
484		19 Periaate 2	Maa- ja metsävarojen pitkäaikaiset hallinta- ja käyttöoikeudet määritellään ja dokumentoidaan selkeästi ja laillisesti.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Periaatetta 2 ei ole, mutta se kuuluu vuoden 2021 standardin periaatteiden 1 ja 4 vaatimusten piiriin.
485		24 2.2.2.5	Metsänomistajalla on yleiskaava- ja asemakaava-alueilla, joilla toimenpiteisiin vaaditaan maisematyöluja, käytössään naapurien kuulemisen tulokset ennen merkittäviä maisemavaikutuksia aiheuttavia hakkuuta.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Maisematyöluja koskevilla naapurien kuulemisissa tulee noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä, katso uusi 1.3.1.
486		28 2.2.5	Valtion metsien hoitajan tulee metsätyösuojelun 8 § mukaisella alueella kunnioittaa kuntalaisten vapaata metsästäsoikeutta oman kunnan valtion mailla	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Vaatimus sisältyy lainsäädännön noudattamista koskeviin vaatimuksiin, katso uusi 1.3.1.
487		33 2.2.10	Valtion metsien hoitajan tulee saamelaisalueella tunnistaa perinteiset käyttöoikeudet a) metsäsuunnitelmissa ja b) suunnitelmien toteutuksessa sekä kirjata toimenpiteet, joilla ne on otettu huomioon.	Poistettu - korvattu uusilla vaatimuksilla	Katso uusi 3.4.1 ja 3.4.1 Valtio
488		37 2.3.2	Metsänomistajan tulee tunnistaa ne maan hallintaan ja käyttöoikeuksiin liittyvät kiistat, jotka voivat olla laajoja ja käsittää merkittävää joukkoa eturistiriitoja, sekä kuvata toimintamallit niiden ratkaisemiseksi siltä osin kuin ne kuuluvat metsänomistajan päätösvaltaan.	Poistettu	
489		40 3.1.1.5	Saamelaisilla on täysi päätösvalta omistamiensa yksityismaiden metsien kättelyyn.	Poistettu	

490	41 3.1.2	Metsänomistajan tulee saamelaisten kotiseutualueella kuulla Saamelaiskärjää, koltakokousta ja paliskuntia suunniteltaessa metsätaloustoiminnan mitoista ja merkittäviä maankäyttöpäätöksiä (esim. valtion maiden luonnonvarasuunnitelmat). Saamelaisten	Poistettu - korvattu uusilla vaatimuksilla	Katso uusi 3.2.1 Valtio, 3.2.1 M-L, 3.2.2 Valtio, 3.2.3 Valtio, 3.2.3 M-L, 3.2.4 Valtio, 3.3.1 M-L
491	43 3.1.3	Valtion metsien hoitajan tulee tehdä saamelaisten kotiseutualueella paliskuntakohtaiset metsienkäsitteilysuunnitelmat, joihin valtion metsien hoitaja merkitsee paliskuntien ja tokkakuntien antamien tietojen perusteella poronhoidon kannalta tärkeimmät loppu- ja jälkälaitumet sekä muut laidunalueet ja poronhoidon kannalta oleelliset reitit ja rakenteet.	Poistettu - korvattu uusilla vaatimuksilla	Katso uusi 3.2.2 Valtio, 3.2.3 Valtio, 3.2.7 Valtio, 3.3.1 Valtio, 3.3.2 Valtio
492	44 3.1.4	3.1.4 Saamelaisten kotiseutualueella paliskuntakohtainen metsäsuunnitelma ei saa aiheuttaa haittaa poronhoidolle tai heikentää tärkeitä laidunalueita. Tämän turvaamiseksi valtion metsien hoitaja ja paliskunta tekevät kirjallisen sopimuksen seuraavissa valtion metsien hoitajan toteutettavissa olevissa toimenpiteissä: a) tärkeiden laidunmetsien hakkuut b) maanmuokkaukset metsälain puitteissa c) kesäteiden rakentaminen d) toimet poronhoidon kannalta tärkeiden rakenteiden ympäristössä (aidat, erotusalueet) e) maanvuokraus, uudet moottorikelkkaurat ja muu huomattavaa vaikutusta aiheuttava valtion metsien hoitajan päätettävissä oleva luvanvarainen maankäyttö Sopimus edellyttää sitä, että paliskunnan enemmistö ei vastusta päätöstä.	Poistettu - korvattu uusilla vaatimuksilla	Katso uusi 3.2.1 Valtio, 3.2.1 M-L, 3.2.2 Valtio, 3.2.3 Valtio, 3.2.3 M-L
493	45 Alaviite 3.1.4	Paliskunnan enemmistö saavutetaan, kun paliskunnan äänimäärästä 5/6 on mielipiteen takana. Vastustavia päätöksiä (elo yli 80 poroa) poronhoitajia saa olla kaksi tai vähemmän enemmistön mielipiteen toteutumiseksi. Näiden ehtojen pitää toteutua yhtä aikaa. Eli enemmistöä ei synny, jos kolme päätöistä poronhoitajaa, joilla on 1/6 äänistä, on eri mieltä. Enemmistön edellytyksenä on, ettei yli 1/6 paliskunnan äänimäärästä kirjallisesti valita päätöksestä metsien hoitajalle.	Poistettu - korvattu uusilla vaatimuksilla	Katso uusi 3.2.4 Valtio ja Tulkintaohje 3.2.4 Valtio
494	47 3.2.1.5	Metsänomistaja ei saa estää altaamalla porotalouden harjoittamista saamelaisten kotiseutualueella, ellei paliskunta ole altaamista hyväksynyt.	Poistettu	
495	48 3.2.2	Valtion maan myynnistä saamelaisten kotiseutualueella kaava-alueiden ulkopuolella tarkoituksiin, jotka estävät niiden käyttämisen porotalouteen, tulee etukäteen neuvotella paliskunnan ja tokkakunnan kanssa sekä pyrkiä saamaan hyväksyntä säädösten mahdollistamissa puitteissa paliskunnalta ja Saamelaiskärjiltä.	Poistettu	
496	50 3.2.4	Valtion metsien hoitajan tulee ylläpitää saamelaispaliskuntakohtaisia karttoja ja tilastoja jälkälankaista ja kehittää raportointia muista saamelaisporonhoidolle tärkeistä alueista.	Poistettu - korvattu uusilla vaatimuksilla	Katso uusi 3.3.3 Valtio
497	54 3.3.2	Suunniteltaessa metsätaloustoiminta indikaattorin 3.3.1. tarkoittamien kohteiden vaikutusalueella metsänomistajan (yli 1000 ha) tulee neuvotella etukäteen paliskuntien ja tokkakuntien kanssa sekä kirjata saamelaisten esitykset ja se miten ne on otettu huomioon.	Poistettu - korvattu uusilla vaatimuksilla	Katso uusi 3.5.3
498	56 3.4.1.5	Metsänomistaja korvaa saamelaisten kotiseutualueella poromiehille kohtuulliset kulut, mikäli saamelaisten perinteistä tietämystä kasvilajeista ja niiden hyödyntämisestä sovelletaan metsälajien käytössä ja mikäli poromiehet osallistuvat paliskuntakohtaisten metsäsuunnitelmien tekoon yhteisissä neuvotteluissa.	Poistettu - korvattu uusilla vaatimuksilla	Katso uudet 3.6.1 Valtio ja 3.6.2 Valtio
499	60 4.1.1.5.B	Metsänomistaja arvioi metsätalouden tuottamat työmahdollisuudet ja hyödyt omalle perheelleen.	Poistettu	
500	62 4.1.3	Metsänomistaja ohjeistaa ja valvoo, että hänen palkkaamansa alihankkija on täyttänyt työturvallisuusvelvoitteensa.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso uudet 2.3.1, 2.3.5, 2.5.1
501	70 4.3.2.5	Metsänomistajan tulee sallia ammatinharjoittajien tekemät työolosuhteiden tarkastukset.	Poistettu	
502	78 4.4.7.5	Metsänomistaja toimittaa tiedot metsätaloustoimista kuntaan, mikäli alueen kaavamääräyksissä edellytetään maisematyöluupaa kyseisiltä toimita.	Poistettu	
503	85 4.5.5.5	Metsänomistaja kehittää toimintaansa välttämään paikallisväestölle aiheutuvia vahinkoja.	Poistettu	
504	88 5.1.1.5	Metsänomistaja asettaa taloudelliset tavoitteet metsän tuotteiden myynnille ja tulonmuodostukselle.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso uusi 7.2.1 S-L
505	89 5.1.2.5	Metsänomistaja varmistaa riittävät taloudelliset, tekniset ja muut resurssit metsän uudistamiseen ja muuhun metsänhoitoon sekä biologisen monimuotoisuuden, maaperän, vesistöjen suojeluun.	Poistettu	
506	90 5.1.3.5	Metsänomistajan tulee olla tietoinen soveltuvista metsätaloustaista ja ympäristöistä.	Poistettu	
507	96 5.2.3	Metsänomistaja hakee optimaalista arvoa metsänsä tuotteille ottaen huomioon markkinatilanteen, tuotteiden hintatason, kustannukset ym. olennaiset seikat.	Poistettu	
508	98 5.3.1.5	Metsänomistajan tulee hyödyntää kaikki markkinakelpoinen puuraaka-aine, ellei puuta ole jätetty maastoon edistämään luonnon biologista monimuotoisuutta (6.3.1) tai maaperän fyysisiä tai kemiallisia ominaisuuksia	Poistettu	
509	102 5.4.2.5	Metsänomistaja huomioi luontomatkailun ja virkistyskäytön kannalta tärkeät reitit ja rakenteet: a) säilyttämällä metsätaloustoimissa kaavojen virkistysalueiden ulkoilureitit, merkityt polut ja rakennelmat b) toteuttamalla metsänuudistaminen maakuntakaavaan merkittyjen retkeilyreittien lähimaisemassa pienialaisesti.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso uusi 4.2.2
510	106 5.5	Metsätaloustoimien toteutuksessa, ylläpidetään ja mahdollisuuksien mukaan edistetään metsän tuottamien palvelujen hyödykkeiden arvoa, esimerkiksi vesistöjen ja kalaston osalta.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 5.5 on poistettu.
511	107 5.5.1.5	Metsänomistaja on tietoinen alueellisen viranomaisen määrittämistä pohjavesialueista (luokat I ja II) ja merkitsee ne metsäsuunnitelmiin.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	I- ja II-luokan pohjavesialueet kuuluvat HCV-alueisiin, joihin on merkittävä uuden indikaattorin 9.1.1 mukaan metsäsuunnitelmaan.
512	108 5.5.2.5	Metsänomistaja ottaa huomioon metsäsuunnittelussa ja suunnitelman toimeenpanossa pohjavesialueet sekä alueen valumavesiin liittyvät vesienpuhdistusnäkökohdat.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Yleisen tason indikaattori poistettu, vaatimukset kirjattu täsmällisesti muissa indikaattoreissa. Katso uusi 6.6.4.4, 6.7.7, 6.7.8 ja 10.12.3.
513	109 HUOM 5.5.2.5	Huom: Periaate 6 käsittelee metsätalouden vesistövaikutuksia ja siten myös kalastoon kohdistuvia vaikutuksia.	Poistettu	
514	116 5.6.3.5	Metsänomistaja huolehtii, että taimikonhoitotoimenpiteet tehdään metsäsuunnitelman mukaisesti taimikon kehitys kuitenkin huomioon ottaen.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Voidaan katsoa sisältyvät yleisesti metsäsuunnitelmaa koskeviin vaatimuksiin. Katso uusi 7.2.1.
515	134 HUOM 6.2.4.5	Huom. Pesimäajan hakkuurajoitussuositukset perustuvat alan toimijoiden parhaisiin käytäntöihin.	Poistettu	
516	136 HUOM 6.2.5.5	Huom. Maakunnallisesti arvokkaat perinneympäristöt on määritelty Suomen ympäristökeskuksen tekemissä perinneympäristöselvityksissä, jotka on julkaistu alueellisten ympäristökeskusten julkaisusarjoissa. Valtakunnallisesti arvokkaat perinneympäristöt on määritelty valtioneuvoston periaatepäätöksessä (1995) valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueista.	Poistettu	
517	142 6.2.9.5	Metsänomistaja käyttää suojavyöhykkeitä ojituksessa, maanmuokkauksessa ja avohakkuussa varmistukseen, että ei heikennä kalataloudellisesti ja luonnonpuhdistusarvokkaita todettujen	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Yleistason indikaattorivaatimus on poistettu. Suojavyöhykkeitä koskevat vaatimukset löytyvät kutakin aiheetta koskevista vaatimuksista.
518	163.4 6.3.5.1 S e)	e) vesistöjen suojavyöhykkeet (6.5.1)	Poistettu	Suojavyöhykkeet lasketaan 5% säästettävään pintalaan. Katso uusi 6.5.2
519	163.7 6.3.5.1 S h)	h) virkistysalueiden ne osat, joissa toimitaan erikoishakkuilla (5.5.5)	Poistettu	
520	170 6.3.10	Metsänomistaja huolehtii, että lannoitteena käytetty aine täyttää lainsäädännön määräykset niin lannoitteena käytettävien ainesosien kuin haitallisten aineiden pitoisuuksien osalta.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Sisältyy lainsäädännön noudattamista koskeviin vaatimuksiin, katso uusi 1.3.1.
521	171 6.3.11	Metsänomistaja (> 1000 ha) käsittelee metsä pohjois- ja itärinteiltään yli 300 metrin ja etelä- ja länsirinteiltään yli 330 metrin korkeudella varovaisesti ja maisemaa korostetusti säilyttäen. Hakkuut tulee tehdä pääosin harvennus- ja väljennyshakkuina, metsän peitteisyyden säilyttävänä erikoishakkuina sekä korkeintaan 0,5 ha suuruisina aukkoina.	Poistettu	
522	200 HUOM 6.4.3.5	Huom: Seuraavat alaindikaattorit koskevat vain yli 20 hehtaarin metsätalouden omistajia.	Poistettu	Indikaattorin sisältö on muutunut, katso uusi 6.5.2.
523	207 HUOM 6.4.4.5	Huom: Edustavia lehtoja ovat kasvistoaltaan monipuoliset runsasravinteiset kosteat ja tuoreet lehdot sekä keski- ja runsasravinteiset kuivat lehdot.	Poistettu	

524	212 6.5.1.1 S	Metsän hakkuut, maanmuokaus, ojitus ja kantojen korjuu ei ole suojavyöhykkeellä sallittua. Suojavyöhykkeellä ei ajeta metsäkoneilla, luokun ottamatta välttämättömiä ylityksiä.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso uusi 6.7.1. Kohteille jätetään metsätalouden ulkopuolinen suojavyöhyke, jolla vanhan standardin indikaattorin kieltämät toimenpiteet eivät ole sallittuja. Lisäksi kohteisiin voi sisällyttää peitteisenä hoidettava suojavyöhykkeen osa.
525	214 6.5.2	Metsänomistaja (> 10 000 ha) noudattaa kirjallisia ohjeita, joissa määritellään tavat välttää eroosion aiheuttamista, pinta- ja pohjavesien laadun heikentämistä sekä puuston ja maaperän vaurioitumista metsätaloustoiminnassa.		
526	232 HUOM 6.6.4 S	Huom: metsänomistaja saa käyttää kemiallisia torjuntia havupuintailla tarvittaessa ennen istutusta, mikäli kemikaalia ei ole kielletty kohdassa 6.6.4.	Poistettu	
527	274 7.3.2 S	Metsänomistaja huolehtii, että hänen palkkaamallaan työntekijöillä on työmaakohtaiset ohjeet, jotka ovat johdonmukaiset metsäsuunnitelman kanssa.	Poistettu	
528	275 7.3.3 S	Metsänomistaja huolehtii riittävästä työohjauksesta ja työmaahoidon noudattamisen valvonnasta. Työnohjauksen taso on suhteessa toimenpiteiden vaativuuteen.	Poistettu	
529	280 7.4.2	Metsänomistajan (>10 000 ha) tulee varmistaa, että metsänkäyttöilmoituksen keskeiset tiedot (suunnitellut hakkuutoimenpiteet ja niiden sijoittuminen kartalla) ovat pyynnöstä tai muuten julkisesti saatavilla metsänomistajalta. Tietojen toimittamisesta voidaan pyytää asiallinen korvaus.	Poistettu	Metsänkäyttöilmoituksen keskeiset tiedot ovat julkisesti saatavilla nykyään metsän.fi -aineistoissa.
530	285 8.1.1 S.B	Metsänomistajan tulee suorittaa metsätaloustoimenpiteiden seuranta.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso seurantaä käsittelevät vaatimukset periaatteessa 8.
531	287 8.2.1 S	Metsänomistaja ylläpitää kirjanpitoa, jossa näkyy a) Kaikkien metsätuotteiden myyntimäärät ja tulot. b) Metsänhoidon ja luonnonhoidon kustannustaso. c) Torjunta-aineiden ja lannoitteiden käyttökohteet ja käytön ajankohta.	Poistettu	
532	288 8.2.2 S	Metsänomistaja seuraa puustomääriä, uudistumista ja metsän terveydentilaa.	Poistettu	
533	289 8.2.3	Metsänomistaja on tietoinen viranomaisten lajistoa ja sen muutoksia koskevasta tiedosta.	Poistettu	
534	290 8.2.4 S	Metsänomistaja tietää metsiensä jokamiehenoikeuksien käyttömahdollisuudet ja tukee niiden toteutumista metsäsuunnitelussa.	Poistettu	
535	301 8.5.2 S	Katso kriteeri 7.4.	Poistettu	
536	306 HUOM 9.1.2	Huom: Pienmetsänomistajia varten on olemassa käsikirja HCV-kohteiden määrittämiseksi: FSC step-by-step guide Good practice guide to meeting FSC certification requirements for biodiversity and High Conservation Value Forests in Small and Low Intensity Managed Forests	Poistettu	
537	308 HUOM 9.1.2 S.B	Huom: Korkean suojelualueet (HCV) on määritelty liitteessä 9. Liitteessä on myös listattu alueiden määrittelyn kannalta olennaisimmat tietolähteet.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Katso uusi 9.1.1
538	311 9.2.1 S.B	Metsänomistaja hankkii tiedot tiedossa olevien määritelmän mukaisten korkean suojelualueiden sijainnista.	Poistettu	
539	314 9.2.3	Metsänomistaja hankkii tiedot viranomaisilta (ELY-keskukset, SYKE, maakuntatiet) ja BirdLife Suomelta (IBA ja FINIBA) niiden tiedossa olevien määritelmän mukaisten suojelualueiden merkittävien alueiden sijainnista tai mahdollisista vaikutuksista metsätalouden harjoittamiseen.	Poistettu	
540	316 9.3.1 S	Metsänomistaja kirjaa määritelmän mukaisten korkean suojelualueiden suojelualueiden turvaamisen tai lisäämisen edellyttämät toimenpiteet metsäsuunnitelmaan.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Vaatimus sisältyy muihin indikaattoreihin. Katso uusi 9.3.1 S-L ja vanha 9.3.2 S
541	318 9.3.3 S	Metsänomistaja varmistaa, että määritelmän mukaisiin korkean suojelualueisiin liittyvät toimenpiteet ovat osana indikaattorin 7.4.1. määrittelemää tiivistelmää.	Poistettu	
542	323 HUOM 9.4.1 S.B	Huom: Tässä standardissa esitettyä korkean suojelualueiden metsien määrittelyä ei tule sellaisenaan käyttää sertifioitujen metsien ulkopuolella.	Poistettu	
543	324 Periaate 10	Puuviljelmät suunnitellaan ja hoidetaan periaatteiden ja kriteerien 1 – 9 sekä periaatteen 10 ja sen kriteerien mukaan. Puuviljelmät voivat tuottaa yhteiskunnallisia ja taloudellisia hyötyjä, ja niiden avulla voidaan tyydyttää maailman metsätuotteiden tarvetta. Puuviljelmien tulee täydentää luonnonmetsäin metsiin perustuvaa metsätaloutta, vähentää luonnonmetsäin kohdistuvaa painetta sekä edistää niiden ennallistamista ja suojelua.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit on uudistettu; Periaatteita 10 (plantaasimetsät) ei ole, mutta plantaasimetsä koskevat vaatimukset löytyvät uusista kriteereistä 6.9, 6.10 sekä osittain uuden periaatteen 10 alta.
544	325 HUOM P10	Lisäys Suomen oloihin: Huom: Suomen oloissa puuviljelmillä tarkoitetaan alueita, joilla tavoitteena on kasvattaa nopeakasuisia, vierasperäisiä puita (mukaan lukien hybriditaapa-, joulukuusi- ja energiaapuviljelmia) tavannaista lyhyemmällä kiertokaudella. Nämä perustetaan muussa kuin tavannaissa metsätaloustaloudessa olevalla alueella.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Sisältyy uuden standardin termin määrittelyin.
545	326 10.1	Puuviljelmän hoidon ja käytön tavoitteet, mukaan lukien tavoitteet luonnonmetsäin metsien suojelulle ja luonnon tilaan palauttamiselle, pitää esittää selvästi metsäsuunnitelmissa ja toimeenpanna metsähoitossa.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 10.1 on poistettu.
546	327 10.1.1 S	Puuviljelmät ja niiden hoidon tavoitteet merkitään metsäsuunnitelmaan.	Poistettu	
547	328 10.1.2	Puuviljelmän perustamisessa ja hoidossa noudatetaan metsäsuunnitelmaa.	Poistettu	
548	329 10.2	Puuviljelmien suunnitteluun ja sijoitteluun tulee edistää luonnonmetsäin metsien suojelua ja luonnon tilaan palauttamista, eikä lisätä painetta luonnonmetsäin kohtaan. Viljelymetsien sijoittelussa käytetään toimenpiteiden laajuuden mukaan mitoitettuja ekologisia käytäviä, joenvarsivyöhykkeitä sekä eri-ikäisten ja kiertokauden erilaisten metsiköiden mosaikkia. Viljelymetsäkuvioiden koon ja sijoittelun tulisi mukaila luontaisten metsien metsikkörakennetta.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 10.2 on poistettu.
549	330 10.2.1 S	Puuviljelmä perustetaan vain maalle, jotka ovat vapautuneet muulta maankäytöltä kuin metsätaloudelta.	Poistettu	
550	331 HUOM 10.2.1 S	Huom: Tällaisia alueita ovat esimerkiksi entiset maatalousmaat ja sähkölinjat.	Poistettu	
551	332 10.2.2 S	Metsäsuunnitelmissa otetaan huomioon puuviljelmien vaikutukset viranomaisten määrittelemille valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille.	Poistettu	
552	333 10.2.3	Puuviljelmien ja vesistöjen väliin jätetään vähintään 20 metriä leveä suojavyöhyke, jonka annetaan palautua luonnon tilaksi.	Poistettu	
553	334 10.2.4	Puuviljelmien rajauksessa vältetään suoraviivaisia tai kaavamaisia muotoja.	Poistettu	
554	335 10.3	Puuviljelmien koostumuksessa suositaan monimuotoisuutta taloudellisen, ekologisen ja yhteiskunnallisen vakauden edistämiseksi. Vaihdelu voi sisältää metsätaloustalouden koko- ja tilajakauman aluetaolla, lajien määrän ja perinnöllisen vaihtelun sekä eri ikäluokat ja metsärakenteet.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 10.3 on poistettu.
555	336 10.3.1 S	Suuren yhden puulajin kattama kuvio on korkeintaan 5 hehtaaria jos kasvuvoimakkuus on mahdollista kasvattaa useampia puulajeja.	Poistettu	
556	337 10.4	Viljelytävät lajit tulee valita niiden kasvupaikan olosuhteisiin sopeutuneisuuden sekä hoitotavoitteisiin soveltuvuuden perusteella. Biodiversiteetin suojelemiseksi viljelymetsien perustamisessa ja taantuneiden ekosysteemien ennallistamisessa suositaan alueen luontaisia lajeja vierasperäisten lajien sijaan. Vierasperäisiä lajeja käytetään ainoastaan silloin, kun niistä saatava tulos on parempi kuin luontaisten lajien, ja niitä on tarkkailtava huolellisesti epätavallisen kuolleisuuden, sairauksien, hyönteistuhojen tai epäedullisten ekologisten vaikutusten havaitsemiseksi.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 10.4 on poistettu.
557	338 10.4.1 S	Viljelymateriaalin alkuperän on oltava tunnettu ja alueelle soveltuva.	Poistettu	
558	339 10.4.2 S	Jos vierasperäisiä lajeja istutetaan, niitä seurataan, jotta voidaan havaita mahdollinen: - epätavallinen kuolleisuus - taudit - hyönteistuhot - epäedulliset ekologiset vaikutukset	Poistettu	
559	340 10.5	Osa metsäalueesta tulee hoitaa luontaisen metsäpeitteen palauttamiseksi, palauttaa luontainen metsäpeite, ottaa huomioon viljelymetsän laajuus, alueellisessa standardissa määritellyllä tavalla.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 10.5 on poistettu.

560	341 10.5.1 S	Perustettaessa puuviljelmiä maatalousmaille luontaisten jalopuiden luontaisilla levinneisyysalueilla, niille sopivilla kasvupaikoilla, uudistetaan luontaisia jalopuita 5 % istutettavasta runkoluvusta, metsäkoivun tai sekapuina.	Poistettu	
561	342 10.6	Maaperän rakennetta, ravinteisuutta ja biologista aktiivisuutta ylläpidetään tai parannetaan. Korjuumenetelmät ja -määrät, teiden ja ajourien rakentaminen ja ylläpito sekä puulajien valinta tehdään siten, ettei pitkällä aikavälillä tapahdu maaperän kyyhymistä, veden laadun tai määrään huonontumista, tai merkittäviä muutoksia vesien luontaiseen virtaukseen.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 10.6 on poistettu.
562	343 19.6.1 S	Maan tuottokyky arvioidaan tapauskohtaisesti ja varmistetaan tarvittaessa sopivilla toimenpiteillä.	Poistettu	
563	344 10.6.2 S	Puuviljelmän ja vesistöjen väliin jätetään vähintään 20 metriä leveä suojavyöhyke, jonka annetaan palautua luonnontilaiseksi.	Poistettu	
564	345 10.6.3 S	Vesienpuhdistuslaitokset on (a) suunniteltava, (b) toteutettava, (c) seurattava ojituksen ja kunnostusojituksesta annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti.	Poistettu	
565	346 10.7	Tuholaisten massaesiintymiä, tauteja, tulipaloja sekä vierasperäisten kasvilajien kotutumista estetään soveltuvin toimenpitein. Ensimmäiseksi ensialuehävitys ja biologisten torjuntamenetelmien käyttöön perustuva tuholaistorjunta on oleellinen osa metsäsuunnittelua. Viljelymetsien sekä taimitarhojen hoitoon tulee kaikin keinoin pyrkiä pois kemiallisten torjunta-aineiden ja lannoitteiden käytöstä. Kemiallisten aineiden käyttöä käsitellään myös kriteereissä 6.6 ja 6.7.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 10.7 on poistettu.
566	347 10.7.1 S	Sovelluville toimenpiteillä ehkäistään ja torjutaan: a) tuohyönteisten massaesiintymiä b) tauteja c) tulipaloja d) vierasperäisten kasvilajien kotutumista	Poistettu	
567	348 10.7.2 S	Torjuntasuunnitelmassa keskitytään ensisijaisesti tuholaisten ensialuehävitykseen ja biologisiin torjuntakeinoihin, jotta kemiallisten torjuntakeinojen ja lannoitteiden käyttö voidaan välttää aina, kun niille on toimiva vaihtoehto.	Poistettu	
568	349 10.7.3	Taimimateriaalin hankinnassa suositetaan kilpailulainsäädännön puitteissa taimitarhoja, jolla on ympäristölaatuvarmistus.	Poistettu	
569	350 10.8	Viljelyn laajuuden mukaan mitoitetuissa viljelmien tarkastuksissa arvioidaan säännöllisesti periaatteissa 8, 6 ja 4 esitetyt tekijöiden lisäksi potentiaaliset ekologiset ja yhteiskunnalliset vaikutukset (esim. luontainen uudistuminen, vaikutukset vesivaroihin ja maan ravinteisuuteen, vaikutukset paikalliseen hyvinvointiin ja viihtyvyyteen) niin paikan päällä kuin ympäristössäkin. Mitään puulajia ei viljellä laajalti ennen kuin kokemukset ovat osoittaneet, että laji sopii hyvin kasvupaikalle, ei levitä hallitsemattomasti, eikä aiheuta merkittäviä negatiivisia vaikutuksia toisiin ekosysteemeihin. Yhteiskunnallisiin seikkoihin, kuten paikallisen omistuksen ja käyttöoikeuden suojaamiseen, tulee kiinnittää erityistä huomiota viljelmiin tarkoitettun maan hankinnassa.	Poistettu	Periaatteet ja kriteerit ovat uudistuneet; Vanha kriteeri 10.8 on poistettu.
570	351 10.8.1 S	Puuviljelmien seurannan tulee olla yhteneväinen periaatteissa 8 kuvattujen seurannan vaatimusten kanssa.	Poistettu	
571	352 10.8.2	Viljeltyjen puiden luontaisista uudistumista, vierasperäisten lajien kotutumista, vaikutuksia vesivaroihin ja maan tuottokykyn sekä vaikutuksia paikalliseen hyvinvointiin seurataan.	Poistettu	
572	353 10.8.3	Puuviljelmille ei tule istuttaa laajassa mitassa uusia puulajeja, ennen kuin niistä on riittävä tutkimus ja/tai kokemusperäistä tietoa, joka osoittaa, että laji soveltuu kasvupaikalle, ei levitä aggressiivisesti eikä ole muuten haitallinen alueen ekosysteemille.	Poistettu	
573	358 Liite 2a	Suomen ratifioimat kansainväliset ympäristösopimukset Suomen ratifioimat, metsäalaa koskevat ILO sopimukset	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Ratifioidut kansainväliset yleissopimukset on toteutettu kansallisen lainsäädännön (suvi LIITE 8) kautta. ILO:n keskeiset yleissopimukset sisältyvät uuden standardin määrittelyyn (ks. Vanha Liite 2b).
574	359 Liite 2b	FSC-metsiä koskevat ILO:n sopimukset Seuraavilla ILO:n sopimuksilla on vaikutusta metsätalouden	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	ILO:n keskeiset yleissopimukset on listattu uuden standardin määrittelyyn.
575	361 Liite 4	Standardissa käytetyt viitteet: - Airaksinen & Karttunen 2001. Natura 2000-luontotyyppiopas. - Lehto 1969. Käytännön metsätyytit. - Meriluoto & Soininen 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. - Metsäntutkimuslaitos 2009. Metsätalouden vuosikirja 2009. Suomen virallinen tilasto, maa-, metsä- ja kalatalous. ISSN 1796-0479. - Valtioneuvoston periaatepäätös 1995. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. - Vasander (toim) 1998. Suomen suot.	Poistettu	
576	362 Liite 5	Standardissa käytetyt määritelmät	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Uudessa standardissa määritelmät eivät ole liitteessä, vaan standardin lopussa omana osionaan.
577	363 Liite 6	FSC IC: C Policy and Standards Unit on seuraavassa standardissa määritellyt ohjeet sellaista tilannetta varten, jossa suuri metsänomistaja sertifioi vai osan metsästään: FSC POLICY PARTIAL CERTIFICATION OF LARGE OWNERSHIPS FSC-POL-20-002 (2000) EN Standardin lähtökohdalla on, että metsänomistajan tulee ilmoittaa sertifiointielimelle koko metsäomaisuutensa. Sertifioimatonta metsää tulee hoitaa yhtä hyvin kuin FSC-sertifioitua metsää: "When a certification body, as a result of consultations, concludes that a management practice in another forest, owned by the same legal entity as the applicant for certification, constitutes, because of its magnitude and frequency, a clear indication of a lack of willingness or commitment to adhere to the FSC P&C, the certification body will establish whether that lack of commitment represents a major failure of Principle 1 which could affect the certification of the FMU under assessment."	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Maininta metsien osasertifioinnissa ja viittaus FSC-POL-20-002 ovat uudessa standardissa johdannossa. Katso uusi johdannon 2.3 Standardin soveltamisala.
578	80 4.5.1 S	Metsänomistajan täytyy olla tietoinen toimintansa vaikutuksista paikallisväestöön a) laillisin ja perinteisin oikeuksien b) omaisuuteen c) elinkeinoihin	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Vanhan indikaattorin sisältämä vaatimus on poistunut standardista. Vanhan vaatimuksen mukaisia osia on sisällytetty uusiin indikaattoreihin 4.1.1 ja 4.1.2, jotka edellyttävät paikallisten yhteisöjen tunnistamista sekä niiden oikeuksien dokumentointia.
579	196 6.4.1.4 S	Metsänomistajan tulee sertifiointiin liittyessään esittää julkisesti saatavilla oleva suunnitelma 6.4.1 indikaattorin kohteiden määrittelyä varten 4 vuoden kuluessa järjestelmään liittymisestä.	Poistettu	Standardin vaatimukset tulee täyttää auditointihetkellä.
580	256 HUOM 6.10.1	Huom. Mahdollisuus maankäyttöluokan muutokseen tästä poikkeavasti on mahdollista virallisen suunnitteluprosessin (kaavoitus) kautta tai viranomaisen myöntämällä luvalla.	Poistettu	FSC:n tulkinnoissa on annettu tarkempia tulkinnohjeita konversiota koskien. Huomautus on poistettu, jottei standardissa synny tulkintaristiriitaa niiden kanssa.
581	260 HUOM 6.10.3 S	Huom. Mahdollisuus maankäyttöluokan muutokseen tästä poikkeavasti on mahdollista virallisen suunnitteluprosessin (kaavoitus) kautta tai viranomaisen myöntämällä luvalla.	Poistettu	FSC:n tulkinnoissa on annettu tarkempia tulkinnohjeita konversiota koskien. Huomautus on poistettu, jottei standardissa synny tulkintaristiriitaa niiden kanssa.
582	294 8.3.1 S	Metsänomistaja tulee kirjallisesti todistaa ostajalle, että metsätuotteet ovat peräisin sertifioitusta metsästä. Asiakirjoissa määritetään puun alkuperä metsätalouden tai metsätaloustieteen tarkkuudella.	Poistettu - sisältyy muihin vaatimuksiin	Vertaa uudet 8.5.2 ja 8.5.3.
583	321 HUOM 9.4.1	Huom: Arvio voi perustua ajantasaiseen paikkatietoon tai maastotarkastuksiin.	Poistettu	